

གསུང་འབྲུག།

མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚེས་
འཕེལ་གྱི་གསུང་འབྲུག།

༩༡༽

དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ།

ཨེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚུལ་ལྡན་གྱི་ཁད།

༡༡། །མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་གྱི་
གསུང་འདུན་བརྒྱུན་སྡོམ། །

וְהָיָה

ॐ नमः ।

၅၀

ཁྱེ་བྲག་གི་ཡུང་།

7

ཁྱུ་ལ་རབས་དེ་བ་ཐེར་དཀར་པོ་སོགས།

၅၉၀၇ - ၅၉၄၅

དེས་ཨང་།

SBG200001

མེད་བྱེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་ཁྱ་མྱིག་བྱས།

སེང་གྲེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་སློབ་རྒྱལ་འབྲུལ་དཔ་ཏུ་བཅོས།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཙོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འགྲེམས་སྟེལ་བྱས།

༣༠༡༥ ལོའི་ལྷ་དང་པོར་རྩེ་མ་སྒྲིག་བྱས།

ཚོད་ལྟ། བསྐྱར་ཞིབ་བྱས་ཅིང།

འཛུགས་ཁྲིམས་ 15x21

ཡིག་ཆ་ད། 14

ཡིག་གྲངས། 104,510

ང་ཆོའི་དྲ་ཆིགས་ཀྱི་ཁ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ང་ཚོའི་ཡིག་སྒྲུབ།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བར་སྐྱེན་གྱི་བདག་དབང་ལེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

རོ་སྒྲིག་མདོར་བསྟུན།

ལོ་རྒྱུ་བ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ནི། མདོ་སྒྲིག་རེབ་གོང་ཞོ་འཕོང་དུ་ཡབ་ཨ་ལགས་རྒྱལ་པོའི་
སྲས་སུ་སྦྱེ་བཞུངས། ཡབ་ག་ཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་གཡའ་མ་བཟ་ཤེས་འབྲིལ་དུ་ཆོས་ཞུགས་
བྱས། དེར་སུམ་ཏྲགས་དང་སྟུན་པག་སོགས་སྦྱངས།

དགྲུང་ལོ་བཙོ་ལྷ་ནས་ཐྱི་ཆ་བཟ་ཤེས་ཆོས་སྤྲིངས་སུ་ཞུགས་ཏེ། བསྟུས་བྱ་ནས་
བཟུང་སྟེ་མཆན་ཉིད་གྱི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་། དགྲུང་ལོ་བཙོ་དགྲུང་སྐབས་དགེ་ཚུལ་
གྱི་སྒྲིམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཆན་ལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གསོལ། གླ་བར་བཟ་ཤེས་འབྲིལ་དུ་
ཕེབས་ཏེ་ཆད་མ་དང་མར་ཕྱིན་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད།

དགྲུང་ལོ་ཉེར་ལྔའི་སྐབས་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་འབྲས་སྦྱངས་སློ་མང་གྲུ་ཆད་དུ་
ཞུགས། རོ་སྒྲིམ་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ་སོགས་བསྟེན་ནས་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྷ་ལ་
སྦྱངས་པས་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཚོགས་སུ་བྲལ།

དགྲུང་ལོ་སུམ་ཅུའི་སྐབས་བརྗེ་ཏ་ར་རྩ་ལས་གདན་ཞུས་ལྟར་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས། ཨ་
ར་རྩ་སི་སོགས་ལས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལ་སྦྱངས། སིང་ག་ལའི་སི་སྟེ་ཉའི་སློབ་གྲུ་ཆེན་མོ་
ཞིག་རྩ་ལོ་གཅིག་སྟག་ལ་སློབ་གཉེར་མཛད་པས་མཁས་པའི་ཡང་ཅེར་སོན།

བརྗེ་ཏ་ར་རྩ་ལ་དང་མཉམ་དུ་པོད་ལ་ཕེབས་ནས་ས་སྦྱུ་སོགས་དགོན་གནས་རྩིང་པ་
ནམས་སུ་རྒྱ་དཔེ་མི་ཅམ་བཞུགས་པ་གཟེགས་ཞིབ་ཐོག་དཔེ་ཐོ་དཀར་ཆག་ཞིབ་ཆགས་
བཀོད་དེ་སྒྲུང་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས།

དགྲུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པར་ཁྱི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཀ་པོད་པ་གཉིས་ཀས་གདན་འདེན་
ཞུས་པ་ལྟ་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། དགྲུང་ལོ་ཞེ་བཞི་པར་བཙོན་དུ་བཅུག།

དགྲུང་ལོ་ཞེ་དུག་པར་བཙོན་ཁང་ནས་བཏང་རྗེས་སློབ་མ་སྟོར་ཞིག་ལ་སློབ་ཁྱིད་
མཛད་ནས་དུས་འདའ་བར་མཛད།

ཁོང་ནི་ཤེས་རབ་ཆེ་ཞིང་། ཐོས་རྒྱ་ཆེ་བ། མདོ་སྟགས་རིག་གནས་གང་ལའང་
མཁས་པའི་ཅེར་སོན་པ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གིས་འཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་མཛད་པའི་གྲགས་སྟན་
འཛམ་གླིང་དུ་བྱུང་ཡོད།

༡༩༥༡ ལོའི་ཉོར་ཁྲ་བརྒྱད་པའི་ཆེས་ཉེ་དགོང་ཕྱི་དུས་ཆོད་བཞི་བ་ཙམ་ལ་ལྷ་ས་
དགའ་བུ་ཤར་དུ་སྤྱ་གཤེགས་སོ། །

ད་ལྟ་ཁོང་གི་གསུང་ཅོམ་ལག་སོན་བྱུང་བ་ཆོས་ཆན་ཉེར་བཞི་བཞུགས་ལ། བསྐྱར་
ཅོམ་ལ་ཆོས་ཆན་དགུ་བཞུགས།

བླ་མ་གྲག་པོ་འཇམ་དཔལ་འཕེལ།

གངས་པའི་ཤེལ་གྱི་མཚོད་རྟེན་གྱི་སྒང་བས་སྤྲུང་བྱས་པའི་རང་པའི་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་མྱོང་ས་
སྤྱོད་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་བཅུ་རྒྱམས་དང་ཀུན་རིག་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་བློན་ལས།
གསུང་རབ་གྱི་སྒྲེགས་བཅའ་རི་རབ་གྱི་གཏོས་དང་མཉམ་བ་ཡོད་ན་ཡང་། དུས་གྱི་འཕེལ་
འགྱུར་སོགས་ཀྱིས་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་བཞིན་ཟས་སྤྱིན་བ་དང་། གང་མང་ཞིག་ས་རྒྱལ་གྱི་
ཁོད་དུ་ཆོས་མཐའ་མཐུག་གི་གཟིམས་མལ་བསྟེན་ལ་ཉེ་བ་སོགས་ཀྱིས་དེ་དག་སྤྲུང་སྟོབ་
དང་། གཅས་ཉར་བྱེད་རྒྱ་ཉི་འཕྱིས་མེད་ན་སྤྲུལ་མེད་པའི་དུས་ཡིན་ཞིང་། དེས་རང་རིགས་
བསམ་ཡོད་གང་མང་ཞིག་གིས་དེ་དག་བསྐྱར་དབང་དང་། དེ་བ་གཞུགས་པར་སྤྱོད་སོགས་
ཀྱིས་འབྲེམས་སྟེལ་དང་། སྤང་སྟོབ་ལ་རེས་བཞིན་བཞིན་དག་འཛོམས་བ་དང་། ཡི་རང་གི་
ལེགས་སོ་འབྲལ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ།།

ཐོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན། མི་རིགས་དེའི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བརྒྱད་ནི་མི་
 རིགས་དེའི་ཆུ་ཤོག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིང་དར་སྐེལ་དར་སྤྱང་སྟོབ་ཕྱེད་རྒྱ་ཡང་། མི་རིགས་དེ་
 ཉིང་གི་འོས་འགན་ཡིན་ན། བསམ་ཆོའི་རྒྱགས་ཕྱེ་རུ་གྱུར་བའི་གསུང་རབ་གི་སྐྱེགས་བམ་དེ་
 དག་ནི། ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བརྒྱད་ཡིན་ལ། མི་རིགས་འདིའི་ཆུ་ཤོག་ཀྱང་ཡིན་ནོ།། རྩོན་པ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད། ཡི་གེར་
 འདྲི་བ་དང་། འདྲིར་བརྒྱག་པ་སོགས་ཀྱི་མན་ཡོན་ནི་རྩོང་གསུམ་ནོར་གྱིས་བཀང་སྟེ་སངས་
 རྒྱས་འབྱུངས་ཐུག་བརྒྱ་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་བ་བས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས་པ་
 སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུང་རབ་གི་སྐྱེགས་བམ་དག་ཡི་གེར་འདྲི་བ་དང་། འདྲིར་བརྒྱག་པ་དག་
 གི་མན་ཡོན་དང་དགེ་མཆོད་ཀྱང་མཆོད་ལ། དོན་གནད་ཀྱང་གོ་རྒྱུ་ཡོ།།

² ལོང་སྐུ་མཁའ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བྱང་། དང་དར་སྐུ་ཆེན་པོ་དང་འབྲུ་
ཁང་རྒྱུ་ལོ་ཡུལ་སྤྱི་ལ་དེ་ཙམ་དཀའ་པོ་ཟེད། སྐུ་ཆེན་པོ་བཞེངས་ཏུ་དེས་གསུང་ནི་མི་

འབྲོན། དེ་ལས་དཔེ་ཆ་མང་པོ་དཔར་བསྐྱར་གྱིས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་ན་བཟང་། ཞེས་ཆོགས་
སུ་བཀའ་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས། བྱ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་ང་ཚོའི་མི་རིགས་འདིའི་ཡབ་
མེས་གོང་མ་དག་གི་ཤུལ་བཞག་དེ་དག་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་། གནས་པ་བརྒྱད་འཛིན་
སོགས་དང་། རང་རིགས་ལ་ཞབས་འདེགས་སྤྲོད་ཅེས་ཞུ་བ་ན་དགོངས་ཏེ། སེར་བྱེས་རིག་
མཛོད་ཆེན་མོའི་བླ་ཆོགས་སྒྲོ་འབྲེད་དང་། སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩ་སྒྲིག་ཁང་
གསར་འཛུགས་བྱས་པ་ལགས་ན། འདི་ག་རྩ་སྒྲིག་ཁང་གིས་ཀྱང་གཙོ་པོ་བཀའ་བསྐྱར་
གཉིས་ཀྱིས་མཆོན། གཡུང་རྒྱུད་ཐོན་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཐོད་ཀྱི་
མཁས་དབང་དག་གི་བཀའ་རྩིས་ཀྱི་སྒྲིགས་བཅ་དག །བར་བསྐྱར་འགྲེམས་སྤེལ་དང་། ཞོར་
དུ་གཞན་གྱི་ཤེས་རིག་ནང་འཕྲེན། དེང་རབས་ཀྱི་རྩ་མ་པ་སོ་ཁྱེད་གཞོན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་
བརྒྱུས་ཆོས་ཀྱང་བར་བསྐྱར་འགྲེམས་སྤེལ་གྱི་ཞབས་ཞུའི་ལས་གཞི་འདི་གཉིད་བ་ཡིན།

སྤྱིར་སློབ་གཉེར་པ་མང་པོས་ཤིག་དེ་བ་གཟུགས་ལ་སོས་པ་ཆེ་བ་དང་། དེ་བ་
གཟུགས་ཀྱང་གང་མང་ཞིག་བར་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་ཐོན་གྱིན་ཡོད་ལ། དེ་དང་མཉམ་དུ་དཔེ་རིང་
ལྟ་སྒྲིག་བྱེད་མཁན་རྗེ་ཅུང་དང་། བར་ཤིང་གི་སྤྱོད་སྒྲོ་ཡང་རྗེ་ཅུང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པས།
བར་ཤིང་མང་པོ་ཞིག་མཛོད་སྤྲུགས་སུ་ས་རྩལ་གྱི་ཁོད་དུ་གཟིམས་འགོ་རྩིས་བཞིན་ཡོད།

སྒྲིག་པར་དུ་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་བརྗེ་འཕྲིན་གྱི་དུས་རབས་འདིར་འོད་ཀླབས་
གྱི་འགྲོས་དང་འགྲོགས་ཏེ། ཚན་ཅལ་གྱི་ཤེས་རིག་རབ་ཏུ་དར་བས། མི་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་འོར་མི་
ཤོང་བའི་དངོས་གཟུགས་གང་མང་ཞིག་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་ལ། དེ་དང་བསྐྱར་ནས་སྤྱོགས་
གཞན་ཞིག་ལ་ཐོབ་ཤོར་དང་། བཅ་ཉེས་འབྱུང་གིན་ཡོད་པའང་ཆོས་ཉིད་ཡིན། དཔེར་ན།
eBook གས་སྒྲིག་རྩལ་འབྲུལ་དེ་བ་གྱི་བཟོ་རྩལ་འདི་དར་བས། གཞིགས་པ་སོ་དག་ལ་སྒྲོག་
བདེ་བ་དང་། སྤྱོད་བདེ་བ། གཞུང་ཚན་འཛོལ་སྤྲོ་བ། འབྲེར་བདེ་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་རྣམས་ཀྱི་
ཡིད་དབང་བཀྲལ་སྟེ། འབྲུལ་དེ་བ་ལ་དགའ་སོས་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པ་དེས། ཤོག་སྟེང་གི་
དཔེ་ཆ་ཉར་བའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གསལ་ཆེན་གང་མང་ཞིག་གི་གཏན་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་སྒྲིགས་

ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་ཐོག་བཅུག་པ་འདྲ་གང་འཆོམ་བྱུང་ཡོད་ན། ང་ཚོ་ཡང་དུས་
རབས་ཀྱི་རྗེས་ཐེན་པར་བྱས་ཏེ་རང་རེའི་ཤེས་རིག་གི་འོད་སྤང་། རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་གོ་ལ་
འདིར་ཡུན་རིང་གནས་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱལ་ཤུལ་གྱི་འགྲོས་དང་མཉམ་པ་
ཡོང་སྤང་དང་། གཞིགས་པ་སོ་དག་གི་དགའ་མོས་དང་དུས་བབ་དང་བསྐྱེད་ཏེ། ང་ཚོས་ཀྱང་
བཀའ་བསྟན་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་ཏེ་སོད་གངས་ཅན་གྱི་གནའ་དེང་གི་མཁས་པའི་བརྩམས་
ཆོས་དག་eBook དང་ PDF སོགས་སྤྱི་ཚཱ་སྤྲིག་བྱས་ཏེ་འགྲེམས་སྤེལ་བྱེད་རྒྱུའི་ལས་
གཞི་འདི་འདེམ་པ་ཡིན།

སྤྱིའི་ཆ་ནས་བཀའ་བསྟན་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་མཁས་དབང་ལྷ་མ་དག་གི་གསུང་
རབ་གསར་བསྐྱེད་ཀྱིས་དེ་བཀུགས་དཔེ་ཆ་དང་། ཐོག་རྩལ་འབྲུལ་དེ་བཀྱང་གང་མང་ཞིག་
འཛོན་བཞིན་ཡོད་ན་ཡང་། གསར་དུ་པར་བསྐྱེད་བྱས་པའི་དེ་བཀུགས་དང་ཐོག་རྩལ་འབྲུལ་
དེ་བཀྱང་ལའང་ཆད་ལྷག་དང་ནོར་འབྲུལ། ལྷས་ཆེན་པ་དག་གིས་རང་འདོད་དང་འོས་ཆོད་
སོགས་ཀྱིས་གང་བྱུང་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་པ་སོགས། ཐོག་ཏུ་ཆོག་པ་དང་ཁུངས་དག་པ།
ལྷས་དག་ཆད་ལྷན་སོང་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དེ་བཀུགས་དང་འབྲུལ་དེ་བཀྱང་ཅང་དཀོན་པའི་
ཆོད་དུ་སྤང་བ་སོགས་དང་། ང་ཚོའི་ལས་གཞི་གཙོ་བོ་དེ་ཡང་བཀའ་བསྟན་གཉིས་དང་
མཁས་དབང་ལྷ་མ་དག་གི་གསུང་རབ་དག་ཚོས་སྤྲིག་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པ་དང་། གོང་དུ་བཤད་པ་
ལྟར་དམ་པ་ལྷ་མ་དག་གི་བྱ་གཞི་རྗེས་གསལ་བའི་པར་ཤིང་དག་གི་འཕྲིན་ལས་མཇུག་སྤྱད་
ཀྱིན་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱིས། ང་ཚོས་པར་ཤིང་གི་རྒྱན་ཡུན་གནས་ལ་འབད་བཅོན་དང་། ཤིང་
པར་གྱི་ནང་དུ་པར་ཤིང་ཆག་པ་དང་། ཡིག་འབྲུ་མི་གསལ་བ། པར་ཡིག་པས་ཐིམ་མོར་དང་
བཀོས་ནོར་ཤོར་བ་སོགས་ཀྱིས་ཡིག་ནོར་རེ་བྱུང་ཡོད་ན་ཡང་། པར་ཤིང་མང་ཤོས་ཤིག་
ཚོས་པ་སོར་ཉིད་དམ། རིག་གནས་ལ་ནང་བྱན་རྒྱུ་པའི་མཁས་དབང་དང་དམ་པའི་སྤྲེས་
བྱ་གང་མང་ཞིག་གིས་ལྷས་དག་བཏང་བ་ཡིན་པས་གང་བྱུང་བཟོ་བཅོས་སོགས་བྱ་རྒྱུ་མེད་པ་
དང་། གསུང་རབ་ལས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ནོར་ན་ཡང་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འབྱུང་ན། གསུང་

རབ་ལ་བསྐྱེད་དང་བཟོ་བཅོས། ཐ་ན་དམ་པའི་གསུང་རབ་ལས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ལའང་
བཅོས་སྤྲད་མེད་པར་སོར་བཞག་བྱ་རྒྱའི་ཅ་དོན་རྒྱན་འཁྲོངས་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེ་བ་དང་དག་
མཚན་ཆེ་བར་མཐོང་སྟེ། ང་ཆོས་དཔེ་རིང་ཆད་ལྷན་ཞིག་མ་དཔེར་བཟུང་སྟེ་དེ་དང་བྱ་ཡིག་
གཉིས་གཤིབ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ། མ་ཕྱི་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་འབྲུལ་དེས་ཏུ་བཟོ་རྒྱུ་དང་། ཡིག་ནོར་
མངོན་མཚན་ཅན་རྣམས་ནོར་བཅོས་བྱས་ཡོད་ན་ཡང་། འབྲུལ་དེས་བཅས་ eBook གི་ནང་དུ་
ཟུར་མཚན་བཞག་ཆེ་ཙུང་སྟབས་མི་བདེ་བས། eBook གི་ནང་དུ་ང་ཆོས་ནོར་བཅོས་བྱས་
པ་དེ་ཡིག་མདོག་དམར་པོར་བསྐྱར་ཡོད་ལ། PDF ཡི་ནང་དུ་ང་ཆོས་གང་ནོར་བཅོས་བྱས་
པའི་མ་ཕྱིའི་ཡི་གེ་འཕམ། ནོར་ལྷག་ཏུ་ཐག་བཅད་པའི་གཞུང་ཡིག་གསལ་མ་ཕྱིའི་ཡི་གེ་དེ་མཁུག་
དུ་ཟུར་མཚན་གྱི་ངོ་བོར་བཀོད་ཅིང་། ཞུ་སྤྲིག་པའི་ནོར་བཅོས་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་གཞུང་ཡིག་དངོས་
སམ་གཞུང་དཀྲུས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་མི་ནོར་བའི་ཆེད་དུ། གོང་དུ་མཚམས་རྟགས་དང་། འོག་ཏུ་
མཚན་གངས་སྐྱར་ཡོད་པས། གཞུང་དཀྲུས་སུ་ཤོར་དོགས་དང་ནོར་ས་མེད། མདོར་ན་ PDF
ཡི་ནང་དུ་ཞུ་སྤྲིག་པས་ནོར་བཅོས་བྱས་ཡོད་པ་ཆང་མར་ཟུར་མཚན་ཡོད་ལ། གལ་ཏེ་ང་
ཆོས་ནོར་བཅོས་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དོགས་གནས་ཡོད་ཆེ། ཟུར་མཚན་དུ་གསལ་བ་ལྟར་གྱི་
མ་ཡིག་དེ་ཆུར་བྲངས་ཏེ་འབྲེལ་བརྒྱབ་ཆོག་ཅིང་། པར་གཞིའི་ནང་གི་ཞུ་སྤྲིག་པའི་ནོར་
བཅོས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་དག་གྲངས་ཤིང་། ཟུར་མཚན་ལས་ཆད་རྟགས་ཅན་རྣམས་བྱུང། ཟུར་
མཚན་གཞན་དག་ཆུར་བྲངས་ཏེ་གཞུང་དཀྲུས་དང་སྐྱར་ན། གཞུང་དེ་དང་དེའི་མ་ཕྱིའམ་མ་
དཔེའི་དཔེ་རིང་དངོས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྲུང་ངོ། །འདི་ནི་གསུང་རབ་ལ་བསྐྱེད་དང་བཟོ་
བཅོས། ཐ་ན་དམ་པའི་གསུང་རབ་ལས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ལའང་བཅོས་སྤྲད་མེད་པར་སོར་
བཞག་བྱ་དགོས་པའི་ཅ་དོན་རྒྱན་འཁྲོངས་བྱས་པའང་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཙོ་ཙོ་ཙོ་ཙོ་ཙོ་ཙོ་ཙོ་ཙོ་ཙོ་ཙོ་ཙོ་ཙོ་ཙོ་ཙོ་ཙོ་ཙོ་ཙོ་ཙོ་ཙོ་
ཆོས་ ༠༥ ལ།

དཀར་ཆག

རྩོད་མདོར་བསྟུན།	iv
ཉམས་ལེན་གསལ་བཤད།	vi
པོད་ཆེན་པོའི་ཕྱིད་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་རབས་དེའི་ཐེངས་དཀར་པོ་ ཞེས་བྱ་བ་བཞག་སོ།	1
པར་བྱང་སློན་ཆེན།	99

༡༡། །འོད་ཆེན་པོ་དེ་སྤྲིད་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་
རྒྱལ་རབས་དེབ་ཟེར་དཀར་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱགས་སོ།།

ན་མ་སྟེ་ལོ་གུ་རྒྱ་ལ།

འབྲེན་པ་འགོ་བའི་ལེགས་བྱས་འོ་མའི་མཆོད། །

དབྱེས་པའི་བླ་ཆ་བས་འབྲིལ་བའི་ཞལ་སྟོན་ས། །

ཆེ་བའི་མདངས་ལྡན་ཐགས་བཟང་བཞི་བཅུ་འཛིན་ཆེ་མས། །

འཛུམ་པའི་འོད་ཀྱིས་ཁྲིད་ལ་སྤྱད་སྤྱར་ཅིག །

རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཉིག་ཆེ་བའི་འོད་ལྡན་འོད་གསལ་ལྟ་ཡི་གཤུང་བརྒྱད་
འཛིན། །སྟེ་བཞི་འོད་ལྡན་ཆགས་སྤྲིད་ཀྱི་གངས་རི་གངས་ཅན་དབྱུས་ན་མཐོ་བར་
བྱས། །བཀའ་ཡིས་བསྐྱེད་པའི་འབངས་ཀྱི་བདེ་སྤྲིད་བདེ་ལྡན་ཞིང་གི་རྗེས་
འགོར་མཛད། །ཀུན་རིག་འཕྲུལ་མངའ་སྤྲིད་པའི་མེས་པོ་མེས་དཔོན་རྣམ་
གསུམ་རྒྱལ་སྤྱར་ཅིག །

ལྟ་གཅིག་ཕྱག་ན་བརྟོ་མི་རྗེ་ཚུལ། །

ལུགས་གཉིས་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་དབང་ཕྱག་ཆེ། །

སྤྲིད་གསུམ་ཟེལ་གཞོན་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོ་ཡིས། །

མཐའ་བཞིའི་རྒྱལ་ཁམས་དབང་དུ་བསྐྱས་པའི་ཚུལ། །

ངེས་པའི་སློབ་དང་གསལ་བའི་ལོ་ཆོགས་སུ། །

བཀོད་པའི་ཡིག་རྩིང་རི་སྟེང་བསྐྱིགས་པ་ལས། །

བོད་ཁམས་དང་བོའི་སྲིད་དང་དབང་གི་ཆད། །

ཅུང་ཟད་འདྲལ་བའི་སློབས་པ་བདག་ལ་སྟེས། །

སྟིང་སྟོབས་དགུ་འགྱུར་སྟོག་གི་དབྱུག་པ་ལ། །

རྟ་མཆོག་ཁྲོས་པའི་བཀའ་ཡི་རྒྱས་བཏབ་པའི། །

སྲིན་པོ་གཤོང་དམར་བོད་ཀྱི་དམག་དཔུང་གིས། །

སུམ་ཉིས་ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་བ་བྱུང་ཞེས་གྲགས། །

མཐོ་ངེས་འོད་གསལ་ལྷ་ཡི་བརྒྱད་དུ་འཁྱུངས་ཤིང་། ལུགས་བྱུང་ཐབས་
ཤེས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོས་ཡངས་པའི་ས་ཆེན་གྱི་ཁྲོན་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་
ལ་གོང་མ་འཕྲུལ་གྱི་ལྷ་བཙན་པོ་དེ་དག་ནི། ངེས་པའི་དོན་དུ་འཕགས་མཆོག་
རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་མའི་རྣམ་པར་ཁྲོན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གྱི། ལུན་མོང་སྟེ་
བོའི་སྤང་དོར་ཡང་། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ། རྒྱ་ནག་ཐང་གུར་གྱི་གོང་མ་ཐེ་
ཅུང་། ཉ་ཟེག་གི་རྒྱལ་པོ་ཡིའི་གོ་དུ་སོགས་ལས། ཆབ་སྲིད་མངའ་ཐང་དཔུང་
སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཆ་གང་ཐད་ནས་ཀྱང་དམན་པ་མ་ཡིན་པས། རང་རེ་
རྣམས་ལ་ཡང་སྟོན་གྱི་དུས་སུ། རྒྱལ་ཁྲོན་དེ་དག་གིས་ལོ་དང་རྒྱ་བ་རེ་བཞིན་ཅི་
མཛད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱལ་རབས་ཤིན་དུ་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་གོར་མ་ཆག་ལ། འོན་

ཀྱང་ལྷ་སྐུ་དར་མའི་རྗེས་སུ་འབངས་ཀྱི་ལོག་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་བོད་ཁམས་
སིལ་བྱུང་འཛོམ་ཏེ། ཀླུ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་ས་ཡུལ་དུ་མར་སློབ་པ་དང་།
སྟོད་སྤང་གི་ཏོར་དམག་གི་འཛིགས་པ་ལན་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་བྱུང་བ་
སོགས། ཁམས་ཀྱི་དར་རྒྱུད་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བའི་བར་ལ་ཀླུ་རབས་རྣམས་ཀྱང་
ཅ་མེད་དུ་ཡལ་ཏེ། དུས་ཕྱིས་ཅ་ན་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་མཛད་ཐོན་ཅི་གནང་གི་
ལོ་རྒྱུས་ཅ་མ་ལས་ལྷག་མར་མ་ཡུས་པ་འདི་ལྟར་གྱུར་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་ཆེས་
མངོན་ཆོན་ཅན་གྱི་བྱུང་བ་དཔེར་ན། བོད་དམག་རྒྱ་གར་དུ་སླེབས་ཏེ། རྒྱ་གར་
ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ཀླུ་མ་ས་ཀླུ་ཀླུ་བཟུང་ཞིང་ཀླུ་པོ་སྟོན་སྐྱབ་བཙོན་དུ་བཅུག་
སྟེ། བོང་ཆེ་ཆུང་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་པོད་ཀྱི་འབངས་སུ་ཆུད་པ་དང་། བལ་
ཡུལ་ནི་དེའི་བོང་ལྷ་མོ་ཞིག་ནས་བོད་ཀྱི་ཆབ་འོག་དུ་ཆུག་སྟེ་མི་རབས་གཅིག་
ལྷག་ཅ་མ་དེ་ལྷས་སུ་བསྐྱད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་རི་བོ་ཅེ་ལྷ་ལས་ཀྱང་བརྒྱལ་ནས་
བོད་ཀྱི་དབུང་ཆེན་སླེབས་ཏེ། བོང་མ་རང་ཡང་ལན་གཅིག་ཁྲི་ལས་སའ་བ་དང་།
དེ་མཆོངས་གྲུ་གྲུ་དང་ལི་ཡུལ་དང་ཡུན་ནན་སོགས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་འོག་དུ་ལོ་བརྒྱ་
སྐག་ལྷག་པར་གནས་པ་སོགས། བདེན་པ་རྩ་སྟོང་གཏོང་བུས་པའི་ཀླུ་རབས་
ཀྱི་ཆ་ཤས་བརྗེད་དུ་འཕང་བ་འདི་འདྲ་དག་ཀྱང་། བ་ན་ཕྱི་རྒྱའི་མཁས་པ་ལོ་
རྒྱུས་སྤྱོད་པ་དག་གི་ཁྱིམ་ལང་ཁྱབ་བཞུགས་དུ་གྲགས་མོད་ཀྱི། རང་ཡུལ་གྱི་མི་
རྣམས་ལ་ནི་སལ་ཆེར་རྒྱས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ས་མཆོམས་སུ་སླེབས་ལ། རྒྱ་གར་དུ་
དམག་ཁྲངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་རྩ་བཞེད་དུ་ཡང་རྒྱས་ཅ་མ་བྱུང་ཞིང་། བོང་མ་རྒྱལ་
ས་ནས་བོས་ཆུ་ལ་སོགས་ཅེ་ཞོལ་གྱི་རྩོམ་རྩོམ་སུ་ཡང་གསལ་བར་ཡོད་དེ་

འོག་ཏུ་འགོད་པར་བྱའོ།

དེས་ན་འདིར་གང་ཞིག་ཆེད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི། བཅན་སོ་ཡབ་སྲས་
དེ་དག་གིས། འདིག་རྟེན་སྲིད་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཛད་སྒྲིལ་དང་ཅི་གནང་
གི་ལོ་རྒྱུས་དང་། དག་སོ་གཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཆབ་སྲིད་དང་རྒྱལ་ཁབ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱ་
ཁྲོན་རིམ་ཅེས་དུ་བསྐྱེད་པའི་མཛད་རྒྱལ་ཅམ་ཞིག་གཙུག་པོར་བཏོན་ཏེ་འཆད་པ་
ལགས་པས། རྒྱལ་སོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་རྣམ་ཐར་
དག་དང་། དམ་པའི་ཚོས་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱག་རྒྱེས་རིམ་ལྔར་བཞག་པའི་རྒྱལ་
རྣམས་ནི། ཆེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལགས་པས་འདིར་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་
བསྐྱོས་པའི་ངལ་བ་མ་བྱས་སོ།

མངའ་བདག་ལྷ་ཡི་མཛད་པའི་དབང་ཐང་དང་།

རྒྱལ་རབས་བརྒྱད་ཀྱི་ལོ་ཁབ་སྲིད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱེགས་ཏེ།

རྒྱལ་གསུམ་རྩིས་ལ་བབས་པའི་བྱ་མོ་འདི།

གཟུར་གནས་མཁས་པའི་བྱ་ལ་བག་མར་བྱེན།

ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་སྲིད་ཀྱི་བཅད་པའོ།

འདིར་འོག་གི་རྒྱལ་རབས་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞི་འགའ་
ཞིག་ཐོག་མར་དབྱེད་པ་ལ། དེ་ཞིག་ཡུལ་གྱི་མིང་དང་རྒྱལ་སྒོན་གྱི་ཐ་སྲིད་
བཏགས་རྒྱལ་སོགས་ལ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་རེའི་ཡུལ་འདི་ལ་ཆེས་
སྤྲོ་མོ་ཞིག་ནས། རང་སྐད་དུ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས། རྒྱ་གར་པ་

ནམས་རང་རེ་ལ་རྩོལ་བྱ་བར་འཛོད། དེ་ནི་གནའ་དུས་ཀྱི་སློགས་ལ་ཐོད་ཅེས་
བརྗོད་ཆེ་བོ་དང་ད་སྐབས་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་འཛོན་པའི་དབང་གིས། ཐོད། རྩོད།
རྩོལ། ཞེས་རིམ་གྱིས་འགྲུབ་ནས། རོན་ལ་ཐོད་བྱ་བའི་ཆོག་འདི་ག་རང་རྒྱ་སྐད་
དུ་པར་ལ་སྤར་ཆག་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་གར་བས་ཚུར་བཏགས་པ་ཞིག་ནི་མིན་པར་
མེས་ས། དེ་མིན་ཁ་བའི་སྤོངས་དང་གངས་ཅན་སོགས་ནི་ཉི་མ་ལ་ཡ་དང་ཉིམ་
བརྟ་སོགས་ཀྱི་རོན་བསྐྱར་བ་ཡིན་པས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་
གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་ཅུམ་ཡིན་ཞིང་། བད་དེ་ཡང་ལྷ་དུས་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོ་སྟོགས་ན་
ཡོད་པའི་གངས་རིའི་རྒྱད་གཅིག་སྤེམ་ཡིན་ལ། རིམ་གྱིས་ཐོད་ཡུལ་སྤྱིའི་
མིང་དུ་ཆགས་པ་སྟེ། འདི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་དཔེར་ན། དྲིང་སང་རྒྱ་གར་ལ་ཉིན་
དུ་སྟན་དུ་གྲགས་པ་འདི་ཡང་པར་སིག་གི་ཐ་སྙད་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གི་རྒྱད་ལ་
སིན་རྩ་བ་ཉིན་དུ་དང་། སརྩ་ལ་ཉརྩ་(བདུན་པ་གཅིག་གི་མིང་)སོགས་སྤྱོད་
འཛོད་བས། ཉིན་དུ་བྱ་བ་ཡང་ཐོག་མར་རྒྱ་གར་བྱ་བ་སྟོགས་ཀྱི་སིརྩའི་ཡུལ་
གཅིག་སྤེམ་ཡིན་ལ། རིམ་གྱིས་རྒྱ་གར་སྤྱིའི་མིང་དུ་འདྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །

ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་གཞིགས་པའི་ཡུལ་ཆེན་ཁུག་ཏུ་བོད་ཀྱི་མིང་ལ་ཉི་ལྔ་
བྱ་བར་བྱགས། འདི་ནི་རྒྱ་ནག་བ་རྒྱལ་སྤྱི་བོད་ཀྱི་མིང་ལ་ཏུའུ་པན་
ཏུ་འབོད་པ་དང་། དེ་མཆུངས་སོག་པོའི་སྐད་ཏུ་ལྷན་ཅེས་འབོད་པ་འདི་རང་
ལྷན་ཆག་པར་མངོན་ལ། འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ན་པེ། བད་དེ་སོག་མར་ཁ་ཆེའི་
ཡུལ་ཏུ་བྱགས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཁོང་རྒྱལ་སྤྱི་བོད་ཀྱི་མིང་ལ་ཉི་ལྔ་
བྱ་བར་བྱགས་པ་ཞིན་ཏུ་འབོད་པ་ལས་བད་དེ་ཉིང་།

ཟུར་ཆག་གོ་ཞེས་ཟེད།

འོན་པོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་དེའི་དོན་གང་ཡིན་ཟེར་ན། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་
ན་དོན་ཅི་ཡང་བཤད་དུ་མེད་པའི་འདོད་ཀྱུལ་ཅམ་ཡིན་པ་དང་སྲིད། ཡང་ན་ནི་
རྗེ་གཉེན་གྱི་སོགས་ལ་བོད་དེ་དང་སྤྱར་ཀྱུལ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡང་ཡོངས་
གྲགས་ཀྱི་བསམ་འཁྲུང་ལྟར་ན། དུལ་གྱི་མིང་རྗེ་ལ་ཐོགས་པ་ལྟར་སྤང་མོད་ཀྱི།
དོན་ལ་ཀྱུལ་བའི་མཆན་ཡུལ་ལ་ཐོགས་པ་སོགས་ཀྱང་སྲིད་དོ། དཔེར་ན། ཅིན་
གྱི་ཀྱུལ་རྒྱུད་ཀྱིས་བཟུང་བའི་ཀྱ་ནག་གི་ཡུལ་ལ་ཅི་ན་བྱ་བ་དང་། ཀྱུལ་པོ་རྩ་ར་
ཏས་བཟུང་བའི་ཀྱ་གར་ཡུལ་ཀུན་ལ་བྱ་ར་ཏ་ཞེས་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཡུང་རྒྱུད་བོན་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན། ཐོག་མར་བོན་གྱི་ཡུལ་ཞེས་གྲགས་
པ་ལ་རྗེས་སུ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཞེས་ཟུར་ཆག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བོད་དང་
བོད་གཉིས་དོན་གཅིག་གོ་བྱ་བ་འདི་ངེས་པར་བཞད་གང་སྟོང་བའི་གཏམ་དུ་
སྤང་མོད་ཀྱི། ཅུང་ཟད་ཅིག་བསམ་དགོས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྗེ་གནམ་རི་
སྟོང་བཅན་ཡན་ཆོད་ལ། འདི་ཡུལ་གང་པོན་གཡུང་རྒྱུད་བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་
འབའ་ཞིག་དར་བས། མིང་དེ་སྐད་གྲགས་ཀྱང་ཡ་མཆན་རྒྱ་ཆེར་མེད་ལ། རྒྱ་
ནག་པ་རྣམས་སྟོན་དུས་སུ་བོད་ཡུལ་ལ་པོན་གྱི་ཡུལ་ཞེས་འབོད་པ་ཡང་སྟོན་
ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེད་དང་ཉེ་བས་སོ། །དེར་མ་ཟད་གནའི་ཐ་སྙད་ལ་རྗེས་འབྲུག་གི་ད་
ན་གཉིས་པན་ཚུན་བརྗེས་པ་ཡང་གིན་ཏུ་མང་སྟེ། དཔེར་ན། བཅན་པོ་དང་
བཅན་པོ། ཚུན་པོ་དང་ཚུད་པོ་སོགས་ངེས་མོས་སུ་བྲིས་པ་བཞིན་བོན་དང་བོད་
གཉིས་ཀ་ཡང་པན་ཚུན་བརྗེས་སྲིད་བས་སོ། །སོག་ཡུལ་འགར་ཡང་བོན་

ལུགས་བྱེད་པ་དག་ལ་བོད་དམ་པོ་ཞེས་ཐ་སྟད་ཆགས་པར་འདུག འོན་ཀྱང་ཁ་
ཆེའི་ཡུལ་དུ་དར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡི་ས་ཡིམ་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཁ་ཆེའི་ཆོས་ཞེས་
གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ན་གཤེན་རབས་ཀྱི་ཆོས་དར་བའི་རྒྱ་མཆན་
གྱིས་ཡུལ་གྱི་མིང་ཆོས་ལ་པར་ཐོགས་པ་ཡིན་ནམ། ཆོས་ཀྱི་མིང་ཡུལ་ལ་ཚུར་
བཏགས་པ་ཡིན་སོགས་ནི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལོན་པའི་ཆུན་པོ་འབྲ་ཡོད་ན་དེ་བར་
ཟད་མོད་གཞན་སུ་ཞིག་གིས་ཤེས་པར་བྱས།

ནང་གསེས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་ལས། དབྱས་དང་གཙང་ཞེས་བྱ་བའི་དབྱས་
ནི་ཡུལ་གྱི་དཀྱིལ་དང་། རྩ་ཁྲུང་ཆེན་པོ་ལ་གཙང་པོར་འབོད་པ་ལས། དེའི་རྒྱ་
ན་ཆགས་པའི་ཡུལ་སྡེ་རྣམས་ལ་གཙང་པ་ཞེས་ཐ་སྟད་ཐོགས་ཤིང་། སྤྱིར་
གཙང་ནི་ཡུལ་གྱི་སྤྱ་དང་གཙོ་བོ་སོགས་ལ་བྱ་སྟེ། ལུང་པའི་སྤྱ་མདོ་བྱ་བ་ལ།
གཙང་མདའ་བྱ་བ་དང་། ལྷ་ཁང་སྤྱག་མ་ལ་གཙང་ཁང་དུ་འབོད་པ་དང་། མགོན་
གྱི་གཙོ་བོར་འབྲུལ་བའི་སྤྱ་སྟེར་ལ་གཙང་སྟེར་དུ་གྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། མངའ་
ངེས་སྟོར་གསུམ་བྱ་བའི་མངའ་ངེས་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཆབ་འབངས་ཀྱི་མིང་སྟེ། རྒྱལ་
པོ་ལ་མངའ་བདག་དང་འབངས་ལ་མངའ་ངེས་སུ་གྲགས་ཤིང་། དེ་ཡང་དུས་
སྤུས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གཏུང་རྒྱུད་མགོན་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་
དབང་མཛད་པ་ན། ཆབ་འབངས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ལ་མངའ་ངེས་ཞེས་ཟུར་དུ་
མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་སྤྱིར་བོད་དང་བོད་ཆེན་པོ་བྱ་བ་ཡང་། རྒྱལ་པོའི་འབངས་སུ་ཡོད་
པའི་མངའ་ངེས་ཙམ་ལ་བོད་དང་། དེའི་ལྷག་མའི་ཡུལ་རྣམས་བོད་ཆེན་པོར་

འཛོད་པ་སྟེ། འགའ་ཞིག་གིས་བོད་བྱ་བ་དབྱས་གཙང་དང་། བོད་ཆེན་པོ་བྱ་བ་
མདོ་ཁམས་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་ཡང་མི་བདེན་ཏེ། འཁོམ་གྱིས་ངོ་བོ་ལ་བོད་ཆེན་པོ་
ན་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དགེ་འདུན་གངས་མེད་པ་བཞུགས་པས་
དེར་གཤེགས་པར་བྱས་ཚུལ་རྣམས་རྟུ་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །

ཁམས་དང་ཨ་མདོ་བསྐྱམས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱིངས་ལ་ཁམས་
ཞེས་གྲགས་ཤིང་། ཁམས་ནི་ས་མཐའ་ལ་བྱས་པ་སྟེ། མཐའི་རྒྱལ་ཤན་ལ་
ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཤན་དུ་འཛོད་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཨ་མདོ་བྱ་བ་ནི་མདོ་བྱ་བའི་ཆོག་
འདིའི་སྟོན་འཇུག་དག་པར་སྟོགས་པའི་དབང་གིས་ཨ་སྐྱ་ཞིག་སྟོན་ལ་རང་
བཞིན་གྱིས་བྱང་བ་ཅམ་ཡིན་ལ། ཨ་མདོའི་ཡུལ་སྤྱི་ལ་སྤྱེའི་དུས་ན་བཙོང་ཁ་
བདེ་ཁམས་སུ་གྲགས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་ད་ལྟའི་ཟི་མིང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཆ་འདི་
ལ་བཙོང་ཁ་དང་། དེའི་ལྷག་མའི་ཡུལ་ལ་བཙོང་ཁ་ཆེན་པོར་འཛོད་དེ། ཅེ་ཞོལ་
གྱི་རྩོད་པར་ལ་ཡང་མིང་བྱང་། ལི་ཡུལ་ནས་ཆེད་པའི་རྒྱལ་རབས་དེར་ཡང་། ཁྱིའི་
ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཙོན་པོ་བྱང་རོལ་དུ་གཤེགས། དགུན་སྟོན་ཆེན་པོ་ཁྱི་
འབྲིངས་གྱིས་བཙོང་ཀ་ཆེ་རྒྱུད་དུ་དམག་བྲངས། རྒྱའི་དམག་དཔོན་ཐུག་ཕུ་ཤི་
བཟུང་སོགས་བྱང་།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་གཅིག་གིས་མངའ་མཐོན་པའི་མཐའ་དབྱས་ཀྱི་ཡུལ་གྱ་
སྤྱིའི་མིང་ལ་རྒྱལ་ཁམས་དང་། རང་གསེས་ཀྱི་ཆལ་ཁ་སོ་སོའམ། སྟོན་ཆེན་
གཅིག་གིས་དབང་བའི་ས་རྣམས་ལ་སྟོན་ཁམས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་རྒྱལ་རབས་
ཆེད་པ་འགར་སྟང་།

༥ རྒྱ་དང་དམག་འཐབ་པའི་གཡུལ་གྱི་ཞིང་པལ་མོ་ཆེ་ནི་ཨ་མདོའི་ཡུལ་
ཆ་འདི་དག་ཡིན་ལ། མ་ལྷུང་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ནམས་ན་རྒྱ་ཁྱག་ཐང་དང་རྒྱ་
དུར་ཐང་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཆགས་པའི་ས་མིག་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ཏུ་
རྒྱ་དང་འཐབ་མོ་བཞེ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་གནས་སོ། །

དེར་མ་ཐང་ཨ་མདོའི་རིགས་དེ་པལ་ཆེར་ནི་ཕྱོན་གྱི་དམག་མི་ཕྱོགས་
དེར་སླེབས་པ་དག་ལས་མཆེད་པར་མངོན་ཅིང་། གནའ་དུས་ཀྱི་དབུས་གཙང་
གི་རུས་ཉིང་སྦྱི་དང་ཉང་དང་བྱུང་བོ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་མི་སྡེ་ཡང་མང་།
ཅོ་ནེ་བ་ནམས་སྲོང་བཅན་གྱི་དམག་ཡིན་སོགས་ངག་སློས་ཀྱང་སྤང་། ལྷག་
པར་ཡང་ཕྱོན་གྱི་སློལ་ལྷགས་མ་འབྱུང་བར་གནས་པ་ནི་འབྲོག་སྡེ་ཁག་ནམས་
ཡིན་ཅིང་། ཁོང་ནམས་འབྲོག་དུད་སྒོར་རེ་མཉམ་དུ་སྡོད་པ་ལ་ཡང་རུ་བ་དང་།
སྤར་ས་པན་ཚུན་སློབ་ན་ཡང་རུ་འབྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྡད་བྱེད་དེ། རུ་ནི་བར་
ཉིང་ལ་དམག་གི་མིང་ཡིན་ཞིང་། དམག་དཔོན་ལ་རུ་དཔོན་དང་། མདུང་ལ་རུ་
མཆོན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྡད་ནི་ད་ལྟའི་བར་ཡོད།

ཕྱོན་བོད་ཀྱི་དམག་ནམས་སྤྱན་གསུབ་ནས་འབྲོ་བ་ཡང་། ཐང་ཡིག་རྒྱ།
བྲུ་བྲུ་ཡུལ་གྱི་ཨོང་དུ་མན་ཆད་དུ། བོད་ཀྱི་དམག་དབུང་སྤྱན་གསུབ་ནས་
ནི། །སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདིས་མཆོན་ནས་བོད་ཡུལ་སྡོད་སྤང་ཁྱེན་
རུ་ཡང་གཡས་རུ་དང་གཡོན་རུ། ལྱང་རུ་དང་དབུ་རུ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྡད་ཡོད་པ་
དག་ཀྱང་། ཕྱོན་གྱི་ཆེ་བཅན་པའི་གཡས་གཡོན་མདུན་རྒྱབ་རུ་འབྲོ་བའི་དམག་
གི་སྒོར་ཆོ་བཞི་དང་། དེ་དག་གི་ཐོག་མ་འདེན་པའི་རུ་འདེན་སྡེ་བཞི་སོགས་

ཡོད་པ་དེའི་ཐ་སྙད་ཡིན་ནོ།

༥ མདོ་སྨད་དང་འབྲེལ་བའི་ཤར་ངོས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཡང་། ཀ་མུ། མོ་
མུ། སི་མུ། ལ་སོགས་པའི་མིང་ཡོད་པ་དག་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་ཀ་ཇི་སོ་འུ་ཅུ་
སོགས་ཀྱི་སྐད་ཡིན་ཚུལ་དུ་བྲིས་ཀྱང་། གདོན་མི་ཟ་བར་གཞུང་ཚུ་ལས་ཡུལ་གྱི་
མིང་བཏགས་པ། དཔེར་ན་ལྷ་ཚུ་དང་། རྩ་ཚུ་ལྟུང་བོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཡང་ཚུ་ཆེན་པལ་ཆེར་གྱི་ཚུ་མགོ་བོད་ན་ཡོད་པས། ཚུ་མགོ་ནས་ཚུ་མཇུག་བར་
བོད་ཀྱི་དབྱེད་གིས་བཟུང་བ་ན་ཚུ་དེ་གའི་མིང་ཡུལ་ལ་བཏགས་པར་མངོན།

ཆེས་ལ་མཚན་པ་ཐང་ཡིག་ཏུ། རྒྱ་ནག་གོང་མ་ལ་ཡང་བེ་ཆུའི་རྒྱལ་པོ་
ཞེས་བྲིས་ཏེ། དེ་ཡང་བེ་ཏེ་བྱ་བའི་ཚུ་ཆེན་སན་ཤིའི་ཡུལ་དུ་འབབ་ཅིང་། སྟོན་
གྱི་གོང་མའི་རྒྱལ་ས་ཡང་ཕྱོགས་དེར་ཡོད་འདུག དེར་མ་ཟད་རྒྱ་ཡུལ་གྱི་དཀྱིལ་
དག་ན་ཡང་། མཛོ་མོའི་མཁར་དང་། མཁར་སྟོན་ལ་སོགས་པ་བོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་
ཡོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་མང་པོ་ཞིག་སྤང་བ་འདི་ཀུན་ཀྱང་། སྤར་ཐང་དུས་སུ་བོད་ཀྱི་
ལག་ཏུ་ཤོར་བའི་གྲོང་ཁྱེར་དེ་དག་གི་གས་ཡིན་པར་སེམས།

༥ ད་ནི་རྩེ་ལྗོན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། དེ་ཡང་བཅན་པོ་
དང་། རྩེ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། མངའ་བདག་དང་། ལྷ་སོགས་ནི་སྟོན་གྱི་བརྟེན་
ཅིང་། ས་སྟོར་དང་མི་དབང་སོགས་ནི་ལེགས་སྤྱད་སྐད་ཀྱི་སྒྲུབ་ལ་དང་ན་རེ་ཅུ་
སོགས་བསྐྱར་བར་འདུག་པས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཅམ་ཡིན་ནོ།

དེ་མཚུངས་སྟེ་བ་བྱ་བ་ཡང་བྲིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་པ་
རྣམས་རྒྱལ་པོ་ལ་དེ་བ་སྟེ་ལྷ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་བྱར་ཆག་ནས། ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་

ཀྱི་སྐད་ལ་བདེ་མང་དུ་འཕོད་པའི་ཐ་སྐད་དེ་ག་ཐོག་མར་མངའ་རིས་ཆོས་ཀྱི་ལ་
རྣམས་ལ་ཆོ་མོར་སྦྱར་ཞིང་། ཕྱིས་རིན་སྦྱངས་སྒྲུབ་གདོང་གཙང་བ་སོགས་ལ་
ཡང་སྦྱར་རོ། །

ཡིག་རྩིང་དུ་བཅན་སོ་དང་བཅན་མོ་བྱ་བ་ལ། བཅན་སོ་དང་བཅན་མོ་
ཞེས་བྲིས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སོ་བྱང་བྱ་བ་ཡང་བཅན་སོ་བཞུགས་པའི་བྱང་ས་དང་།
དེ་བཞིན་སྒྲ་བྱང་བྱ་བ་སྒྲ་མ་བཞུགས་པའི་བྱང་སའམ་དབུ་གུར་སོགས་ལ་བྱེད་
དེ། དམག་སྐར་བཏབ་པ་ལ་དམག་གི་བྱང་བཏབ་པ་སོགས་འདུལ་བ་ལ་ཡང་
སྦྱང་བ་བཞིན་ནོ། །བཅན་མོ་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཀླུ་པོའི་ལྷམ་གཅིག་བྱ་ལ་མིན་པར་
ཀླུ་རིགས་ཀྱི་བྱད་མེད་སྤྱི་ལ་སྦྱར་བ་འོག་གི་ཀླུ་རབས་ཀྱི་ཞར་ལ་ཡང་
གསལ། ཨ་མདོ་རེབ་ཀོང་ཡུལ་དུ་ཀླུ་པོ་ལྷོན་ཆེན་བཅན་མོ་བྱ་བའི་སྤེལ་སྤུམ་
ཁད་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ཡང་། སྤོན་གྱི་བརྟེན་ལ་སྦྱར་ན་ཀླུ་པོ་ལྷོན་ཆེན་བཅན་མོ་
གསུམ་གྱི་མིང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འདུག་པས། དེ་ཡང་དེ་གསུམ་གྱི་མཆོན་ལས་དྲས་
པར་གོར་མ་ཆག

༥ ལྷོན་ཆེན་དང་ཕྱི་ལྷོན་ནང་ལྷོན་བྱ་བ་དག་ཀྱང་སྤོན་གྱི་ཐ་སྐད་ཡིན་
ཞིང་། མདུན་ན་འདོན་ནི་བྱ་རོ་ཏི་ཏ་བྱ་བའི་ཀླུ་དང་བསྐྱར་བ་སྤེ། ཀྱི་གར་གྱི་ཀླུ་
པོའི་ལས་ཆེན་ཅམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཀླུ་པོའི་མདུན་དུ་སྐར་བཅོས་དང་རིག་
བྱེད་སོགས་འདོན་པའི་བམ་ཐེ་སྒྲ་མཆོད་རེ་ཡོད་པ་དེའི་མིང་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཕྱིས་
ཀྱི་མཁས་བ་རྣམས་དེ་བཀའ་ལྷོན་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་མིང་དུ་འཁུལ་ནས་སྦྱང་།

དེས་ན་སྤོན་དུས་པོད་ཀྱི་ཀླུ་པོ་ལ་སྤོན་བྱ་བ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་མདུན་

ན་འདོན་གྱི་ཚོད་ཅུ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཞང་སློན་སྤྱོད་མོ་ཆེ། བཅན་ཁ་པོ་ཆེ། ཨ་
ཞ་མགོ་པོ་ཆེ་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དག་ཀྱང་། དེང་སང་གི་ལས་སྤྱོད་ཆེན་མོ། ཞལ་ངོ་ཆེན་
མོ། དབྱ་མཇུག་ཆེན་མོ་སོགས་དང་དོན་འབྲས་བུ་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་དེ་མ་གོ་
བར་ཆེན་པོའི་རིགས་སུ་འབྱུངས་པའི་སློན་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་མ་འགའ་རེའི་མཚན་ལ་
ཁ་ཆེ་དང་སྤྱོད་མོ་ཆེ་སོགས་སུ་གྲགས་པར་བརྟེན་དོན་མེད་པའི་མཚར་གཏམ་སྤྱོད་
ཆོགས་སུ་སྤྲས་ནས་སྤྱང་། གཞན་ཡང་སློན་གྱི་དུས་སུ་ས་མཚམས་ལ་མེལ་ཆེ་
དང་སོ་བྱེད་པའི་སློན་པོ་དག་འཛིག་ཅིང་། དེ་ཡང་ཕྱིའི་དགྲ་ལ་སོ་བྱེད་པའི་ཕྱི་
སོ་བྱ་བ་ཞིག་དང་། བོད་སྤེལ་རང་གི་ནང་དུ་སོ་བྱེད་པའི་ནང་སོ་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་
པའི་ཕྱི་མ་ནི་ད་དུང་ཡང་གོ་གནས་ཀྱི་མིང་དུ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ལ་སོ་སློན་བྱ་བའི་
ཐ་སྙད་ཀྱང་དོ་རིང་སོགས་ལ་གསལ་ཡོ། །

༥ འོན་ཀྱང་སློན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། སློན་འབངས་དེ་དག་གི་ཆས་དང་བཞུགས་
གནས་ལ་སོགས་པ་ཅི་འདྲར་ཡོད་སྟུང་ན། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་ཆ་བྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་
རགས་ཅུ་ཞིག་ནི། རྒྱ་ནག་གི་པོ་ཉས་མངའ་བདག་རལ་པ་ཅན་མཇུག་ཚུལ་
འོག་ཏུ་འགོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དེ་མིན་སློན་དུས་
ཀྱི་ཡིན་ངེས་པའི་སྤྱོད་བརྟན་གྱིས་འབྱུར་ཅི་རིགས་ཞིག་མཇུག་རྒྱུ་དང་ན་ཡང་
རྣམ་པ་གསལ་བར་འཆར་བྱས་མོད་ཀྱི་དེ་འབྲས་ཡང་ཅད་ཆོད་པར་དགལ། དེ་
དུས་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲོད་ན་བོད་དང་མཇུག་འབྲེལ་ཆེ་བ་ནི་ཏ་ཟེག་པ་རྣམས་
ཡིན་ལ། ཏ་ཟེག་ཡུལ་དུ་ནི་སྐབས་དེར་ནང་པའི་བསྟན་པ་དར་བར་མ་ཟད།
ཤེས་རིག་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ལ་ཡང་ཁོང་རྣམས་འགྲན་རྒྱ་དང་བྲལ་གཤེས། བོད་

ཀྱི་རྗེ་སློན་རྣམས་ཀྱང་པལ་ཆེར་ཏ་ཟེག་པའི་སློལ་ལུགས་གནང་བ་ཡིན་ནམ་
སྣམ་སྟེ། སློང་བཅན་གྱིས་དར་དམར་པོའི་ཐོད་བཞེས་བ་སོགས་ཀྱང་བཤད་ལ།
ཟེའོག་གི་བེར་དང་། ལུགས་སྣམ་སྟེ་འབྲིལ་གྱོན་བ་སོགས་ཀྱང་ཏ་ཟེག་གི་སློལ་
དང་འབྲ། ལར་ཟེའོག་ནི་སློན་དུས་སུ་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀར་ཡང་གྱོན་སློལ་
མེད་པར་འདུག།

རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་ཐབས་གཞན་ཞིག་ནི་འདི་ལྟར། ཀླུ་ཁམས་སོ་སོའི་
ལུལ་ལྟ་རྣམས་ནི་ལུལ་དེ་དང་དེའི་སློན་གྱི་མི་གཙོ་བོ་དག་གི་ཆ་ལུགས་སུ་ཡོད་
པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རང་རེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཅན་དང་རྒྱལ་པོ་ཞང་སློན་སོགས་
སུ་འབོད་པའི་ལུལ་ལྟ་འདི་དག་ལ་བལྟས་ནས། སློན་གྱི་བཅན་བོ་དང་རྒྱལ་པོ་
རྣམས་དག་པོ་གཤམ་གྱི་ཆ་ལུགས་རྗེ་ལྟར་མཛད་པའི་རྣམ་བཤགས་ཙམ་ཞིག་
དབྱེད་ན་མི་འཆོམ་པ་ཆེར་མེད་པར་སེམས་ཏེ། མངའ་རིས་སྒྲ་དྲགས་སུ་ཆོས་
རྒྱལ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་ད་ལྟའི་བར་ཡོད་པ་རྣམས་ནས། མོ་གསར་
སོགས་ཀྱི་ཆེ་སློན་གྱི་ཆས་ཡིན་ཟེར་ནས་ཞུ་དམར་བཅན་ཞུའི་དབྱིབས་ཅན་ཅེ་
མོ་མཐོ་ཞིང་སྤ་བའི་ཡས་ཟུར་དུ་ཆེ་དབག་མེད་ཀྱི་སྐྱབ་བརྟན་ཞིག་དར་དམར་
གྱིས་བཅིངས་པའི་ལྷག་མ་མདུན་ནས་བསྒྲོལ་བསྒྲིགས་ཏེ་གྱོན་བ་སོགས་ཡིན་
འདུག།

དེར་མ་ཟད་བཅན་དང་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་གྱི་དུ་འབྲེན་སྟེ་བཞེ་བྱ་བ་དེ་ཡང་
པལ་ཆེར་སློན་གྱི་སློལ་ལ་འབྲ་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་ཐང་ཡིག་ཏུ། ལུ་ཏིག་བཅན་སོས་
བྱང་དུ་དམག་དངས་ཚུལ་བཤད་པ་ན། མདུན་གྱི་བཟུལ་སེལ་བྱུང་མི་རྟ་ཞོན་

བརྒྱ། །གཡས་གྱི་རུ་འཕྲེན་དཔལ་པོ་སྟག་ཆས་བརྒྱ། །གཡོན་གྱི་རུ་འཕྲེན་
སྟགས་མཁན་ཕྱར་ཐོགས་བརྒྱ། །སྤང་གྱི་རྩེས་ཉལ་ཞུབ་ཆེན་མདུང་ཐོགས་
བརྒྱ། །སོགས་བཤད་པས་སོ། །

དེ་བཞིན་རྗེ་རྩེ་ལེགས་པ་དང་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཐང་ཞུ་གྱོན་པའི་གཟུགས་
སྤྱ་ཡང་བྱས་ལ། ཐང་ཞུ་འདི་ཡང་བོད་རང་གི་སྲོལ་ལས་ཡུལ་གཞན་གང་ལ་
ཡང་མི་འདུག་ཅིང་། རྒྱ་གར་ཤར་ངོས་གྱི་ཟླར་མ་པ་རྣམས་ནི་བོད་རིགས་ལས་
མཆེད་པར་ཁོང་ཅག་གི་རྒྱལ་རབས་སྤྱ་ཡང་གསལ་བ་བཞིན་ལ། དེ་དག་གི་སྤྱ་
མའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཐང་ཞུ་གྱོན་པ་ཡིན་འདུག་པས། འོ་ན་རང་རེའི་བཙན་
པོས་ཀྱང་སྐབས་འགར་ཐང་ཞུ་ཡང་གསོལ་བ་ཡིན་ནམ་སྟུམ།

དེ་མཚུངས་དམར་པོ་རི་ལ་ཁྲི་བཙུན་གྱིས་བཞེངས་པའི་པོ་བྱང་དམར་པོ་
ཅེ་མོ་མདའ་མདུང་གིས་བརྒྱན་པ་དེ་ལ་དཔེ་བྱས་ནས། འབངས་རྣམས་ཀྱང་
བཙན་གྱི་བཞུགས་ས་ལ། མདའ་དང་མདུང་གིས་སྤྱས་པའི་སྐྱུ་མཁར་དམར་པོ་
དང་ལ་ཅེ་ལ་སོགས་པ་བཙུགས་པར་སེམས། མདོར་ན་བཙན་དང་བཙན་པོ་
གཉིས་ཀའི་ཆས་དང་། སྐྱུ་མཁར། ལ་ཐོད། རུ་དར་ལ་སོགས་པ་དམར་ཟེང་རེ་
བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ། དམར་པོ་རིའི་པོ་བྱང་གི་དབྱིབས་བཀོད་ཞིབ་
ཙམ་ཞིག་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་འབུམ་རྒྱུ་ཡང་གསལ་ལ། ད་ལྟ་སྤོན་གྱི་པོ་བྱང་དེའི་
དཔེ་རིས་ཁྲུངས་དག་ཅིག་རྟེན་པ་ནི། ཅེ་པོ་བྱང་ཤར་བྱམས་ཀྱི་ལྟེབས་རིས་འདི་
ཡིན་ཏེ། གོང་ས་ལྷ་པའི་ལྷ་ལྟན་དཀར་ཆག་ཏུ་གཙུག་ལག་ཁང་ན་དཔེ་རིས་རྟེང་
པ་དེ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེང་སང་དུད་ཐེག་ཆགས་པས་མི་གསལ་མོད། དེ་

དུས་མཐོང་ན་དེ་ལ་བྱེ་མོ་བྱས་པར་ངེས་པས་སོ། །

པོ་བྱང་དེ་ཀླུ་དམག་གིས་མེ་ལ་བསྐྱེགས་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་འགར་བྲིས་ཀྱང་།
ཀླུ་དམག་དབུས་སུ་སླེབས་པའི་གཏམ་ནི་རྒྱའི་རྒྱལ་རབས་གང་ན་ཡང་མེད་པ་
ཡིན་འདུག་ལ། རྩ་ལོ་སོགས་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཁྱུང་པོའི་མཁས་པ་གྲགས་མེ་
བྱ་བ་དེ་པོ་ཏ་ལར་བཞུགས་ནས་ཆད་མའི་འཆད་ཉན་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་
འདུག་པས། དུས་བྱིས་ཅ་ན་དགོན་གནས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ།
ཆོས་རྒྱལ་དུས་ཀྱི་གཟིམ་ཁང་དཀར་པོ་ཐོག་སོ་བརྒྱ་གཅིག་ཅན་ཞེས་སྟོན་ཀྱི་
གནས་ཡིག་འགར་ཡང་འདུག།

ད་ལྟའི་པོ་བྱང་མ་བཞེངས་པའི་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅམ་ཀྱི་གོང་རོལ་དུ་དབུས་སུ་
སླེབས་པའི་མཐར་མི་འཛོན་གྱུར་བེར་བྱ་བ་ཞིག་གིས། རང་ཉིད་ཀྱིས་རི་ལྷར་
མཐོང་བའི་པོ་ཏ་ལའི་དཔེ་རིས་ཤིག་འདུག་པར་ཡང་། ཁང་བརྟེགས་མང་པོ་
དང་ལྷགས་རི་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤང་། གཞན་ཡང་པོ་བྱང་རྒྱུང་འཚུབ་མ་རུ་ཏ་
དང་། འཕང་ཐང་གི་ཁང་མོ་ཆེ་དང་། བྲག་དམར་མགོན་བཟང་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
དེ་དག་གི་བཞོད་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དབྱེད་པའི་གཞི་མེད། འོན་ཀྱང་བཙན་
པོ་ཇི་སྟོན་རྣམས་ཤས་ཆེར་གྱུར་ཀྱི་ནང་དུ་བཞུགས་པར་མཛོད། སྟོན་ཆེན་
རྣམས་ཀྱང་པལ་ཆེར་རྒྱལ་པོའི་ཆས་འདྲ་བ་དང་། དམག་དཔོན་རྣམས་སྟག་
སྟགས་བྱོན་པ་སོགས་འོག་གི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཞར་ལ་གསལ། གཟིམ་འགག་
ཆོས་འཁྱེར་བའི་འཕོག་ལྷག་གམ། སྟག་གི་ཐོག་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཁྱི་སྒོང་གི་
དུས་སུ་དཔའ་བོ་རྣམས་ལ་སྟལ་བའི་ཆས་སུ་གྲགས། འབངས་བྱིངས་ནི་འབྲོག་

སྒྲིལ་ནམ་པར་ཡོད་ལ། བྱིས་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་སྒྲོ་སྒྲེང་དུ་དར་མཐུང་རེ་སྒྲོང་བ་
འདི་ཡང་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་
དམག་གི་རྟགས་སུ་མངོན་ལ། རྗེས་སོར་ཆོས་ཀྱི་ལས་སུ་སོང་བས། སྒྲོད་ན་རྒྱ་
གར་དང་འབྲེས་པའི་བོད་རིགས་རྣམས་ནས། སྒྲོད་ན་རྒྱ་ནག་གི་སྲིང་དཀྱིལ་དུ་
ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་མི་བྱིས་གཅིག་ཡིན་ཡང་རུང་། སྒྲོ་སྒྲེང་དུ་དར་སྟོག་སྒྲོང་བའི་
སྒོལ་དེ་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡོད། ཡུལ་མིའི་ཆས་དང་སྒོལ་ལུགས་གཞན་ནི་བྱང་
མཐའ་དང་ལྟོ་མཐའི་ལུང་ཁྲག་འགོལ་བོད་གན། ད་ལྟ་ཡང་སྒྲོན་གྱི་མིའི་སྒྲུ་
བརྟན་གསོན་པོ་མང་དུ་བཞུགས་འདུག་པ་དེ་དག་ལ་དངོས་སུ་མཇུག་བས་
ཤེས། ཡུལ་གྱི་ལྟ་དང་སྒྲོན་གྱི་མི་གཉིས་དཔེ་སྒྲུར་ནས་དབྱེད་བ་བྱས་པ་འདི་
འདྲ་ལ། མང་བོད་གྱིས་པའི་རིགས་པ་ལྟ་བུར་སེམས་ངེས་མོད་ཀྱི། རྒྱ་གར་
གྱི་གཞུང་ལྟ་མོས་རྒྱ་གར་གྱི་འོད་པ་ནས། ཨ་མདོའི་མ་རྒྱལ་སྒོམ་རྩས་བྱིང་ལྟ།
རྒྱ་ནག་གི་ཀོན་ཡིན་སུ་སྤྲས་བེར་སྒྲོན་གྱི་འོད་པར་ཞིབ་ཏུ་སྟོན་དང་། ཡུལ་
མིའི་ཆ་ལུགས་སུ་བྱས་མ་བྱས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །

དུས་གསུམ་རྗེན་པར་གཟིགས་པའི་མངོན་ཤེས་དང་། །

སྒྲོམ་པའི་འོལ་ཚོད་སྒྲུ་བའི་སྒྲོབས་པ་གཉིས། །

གང་ལ་མེད་པའི་ཉམ་རྒྱུང་ང་འདྲ་དག །

སྒྲོག་གྲུར་ཡུལ་ལ་དབྱེད་རྒྱལ་འདི་ཅམ་ཉིད། །

ཅེས་སྒྲུས་སོ།།

༥ ཡི་ཡུལ་ཐོད་ཀྱི་འབངས་སུ་ཚུད་དོ་བྱ་བའི་ཡི་ཡུལ་དེ་ཕྱོགས་གར་
ཡོད་སོགས་ཀྱང་བར་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྗེད་པ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། མོ་ངོ་
བརྒྱ་ལྷག་དུ་མ་སོང་ཞིང་། དེའི་བར་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་འོལ་ཆོད་བྱས་ཏེ། བལ་
ཡུལ་དང་ཡི་ཡུལ་དོན་གཅིག་པར་བྱས་ནས། གླང་རུ་ལུང་བསྟན་གྱི་གནས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ཕྱོགས་སུ་ངོས་འཛིན་པ་སོགས་བྱས་སོ། །

དེས་ན་ལོ་རྒྱ་བ་ཤམ་ལ་བའི་ཞལ་ནས། དེར་སང་བོད་ན་ཡི་ཡུལ་ངོས་
ཟིན་མཁན་རེད་མདའ་བ་དང་རེད་གཉིས་ལས་མེད་ཅེས་གསུངས་པར་གྲགས་
པ་ཡང་བལ་ཆེར་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ལ། བལ་ཡུལ་དང་ཡི་ཡུལ་མི་གཅིག་པ་
ནི་གྲོ་ལུང་པས། རྒྱ་གར་ཤར་རུབ་ལི་དང་བལ་པོའི་ཡུལ། །ཞེས་དེ་གཉིས་ཡུལ་
སོ་སོར་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་ལ།

བཅོམ་ལྷན་རིག་རལ་གྱིས་ཀྱང་།

ས་རྒྱས་བརྒྱུད་བའི་ཡི་ཡུལ་དེ། །

རྒྱ་བོད་མཆོམས་ཀྱི་བལ་པོ་མིན། །

ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་ཡི་ཡུལ་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་དང་། ལུ་རུ་སུའི་རྩོམ་ཐར་ཆགས་
བའི་ཡུལ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཀི་ས་དེ་ཤ། ཡུལ་གཞན་དུ་ཏུར་ཀི་སྟན་དང་། རྒྱ་
ནག་པས་མིན་ངང་དུ་འབོད་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཤར་མཐའ་མཆོ་སྟོན་པོའི་
བྱང་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། རུབ་ཀྱི་མཐའ་ནི་མངའ་རིས་སྒྲ་དྲགས་ཕྱོགས་དང་
ཆོང་འགྲལ་ཡོད་པའི་ཡར་ཀན་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ལ། སྤར་ཕྱོགས་འདིར་བསྟན་པ་རྒྱ་

ཆེར་དར་བ་ལས། སྤོང་བཅན་གྱི་སྐུ་དུས་ཅམ་ན་ཚོས་བསྐྱབས་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་
རྣམས་ཐོད་དང་རྒྱ་གར་དུ་བྲོས། དེ་ནས་བཟུང་སྐྱོའི་རྒྱལ་ཁམས་གྱི་ཉེ་བ་ལྷ་
བུར་གྱུར་ཏེ་ཡོད་ཅིང་། ད་དུང་ཡང་གོ་ཤུག་སྤང་བུའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཤུལ་
དང་། གཞན་ཡང་མཚོད་རྟེན་ཞིག་པོ་དང་སྡོན་གྱི་དགོན་རོ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཡོད་
འདུག་ལུལ་འདིའི་མི་རིགས་རྣམས་སོག་རྒྱུད་ཡིན་པས། ཀུན་མཁྱེན་སྦྱོང་ཆེན་
པས། ལུང་ར་སྐྱུག་པོ་ལ་སོགས་པའི་སོག་ལུལ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

ལུལ་འདི་ལ་མདོ་སྤྲད་པ་རྣམས་ལུལ་ལི་ཞེས་འབོད་པ་ཡང་། དོན་ལ་ལི་
ལུལ་བྱ་བའི་ཆོག་མགོ་མཚུག་ལྟོག་བའས། ཡང་ན་རྒྱ་གར་ལུལ་བྱ་བ་ལ་སྐབས་
འགར་ལུལ་རྒྱ་གར་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་འདྲ། ལུལ་འདི་ནི་བོད་ལས་ཤིན་ཏུ་ཁད་
རིང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། སྤར་བོད་འབངས་སུ་འདུས་སོ་བྱ་བ་ཡང་ཡིད་ཆེས་
དཀའ་བ་ཅམ་ཡིན་མོད།

དག་བཅོམ་དགེ་འདུན་འཕེལ་གྱི་ལི་ལུལ་ལུང་བསྟན་དུ་ཡང་གསུངས་ཏེ།
དེ་ལ་མང་པོ་ཞིག་ནི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་འཛིན་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་།

སྤང་བུ་ལུང་བསྟན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མ་འོངས་པ་ན་ལས་གྱི་དབང་
གིས་ལུལ་འདིར་བོད་དང་སུམ་རྩའི་དམག་རྣམས་ཀྱང་འོང་བར་འགྱུར་ཏེ།
སོགས་གསུངས་སོ། །

སུམ་རྩ་དེ་སྤར་བོད་ཁོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕན་ཞིག་གི་ས་ཡིན་པ་ལ། ཁོང་
ཚོའི་རིགས་དེ་དྲིང་སང་ཨ་མདོའི་ཁྲོད་དུ་འདྲེས་ནས་ཡོད། གཞན་ཡང་སྤར་
རྟགས་འཁྲུལ་མེད་ལྟ་བུ། ཉེ་དུས་འདིར་ལུལ་དེའི་བྱེ་མའི་གསེབ་ནས་བོད་ཀྱི་

རྫོང་གོག་མང་པོའི་ཤུལ་གསར་དུ་རྟེན་པ་ལས། སྤྲ་མོའི་པོད་ཀྱི་ལོ་བྱད་སྤྲ་
ཆོགས་དང་། ཡུལ་མི་ལས་ཁྲལ་བསྐྱས་པའི་བྱང་བྱ་ཆེ་ཆུང་དུ་མ། དཔག་དཔོན་
སོགས་ཀྱིས་པན་ཚུན་བཏང་བའི་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་འཛོན་
ནས། ཀླུ་ཁབ་དུ་མར་འཁྱེད་ཏེ་སྡོན་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དཔྱད་པའི་མཁས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ནོ། །

འོག་ཏུ་བཀོད་པའི་ཀླུ་རབས་ཀྱི་དུམ་བྱ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་ཕྱོགས་དེ་
ནས་རྟེན་པའི་ཡིག་རིགས་ཀྱི་གས་ཡིན་ལ། སྤྲ་མོའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་གི་འདག་ཞལ་
ཀྱི་ལྗེབས་རིས་ཡོངས་རྫོགས་བཀོག་སྟེ། ཀླ་གར་དུ་འཁྱེད་ནས་ད་ལྟ་ཀླུ་ས་རྟེ་
ཡི་ན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནས་རྟེན་པའི་དངོས་ཆས་གཞན་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་དེར་ཡོད།
དུས་དུམ་དང་བྱང་བྱ་སོགས་ལ་ཁྲལ་བསྐྱས་པའི་ཐོ་བཀོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆེས་
གནའ་དུས་ཀྱི་བརྟེན་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྲིས་པ་དཔེར་ན། ཅང་ནན་ཡམ་གསུམ་
དང་རན་ཁུར་གཅིག་(ཆང་བྲེ་གསུམ་དང་རྩ་ཁུར་གཅིག་)བྱ་བ་སོགས་སྤང་།
ལྷོན་ཆེན་དང་དཔག་དཔོན་ལ་སྟོན་འབྲལ་ཀྱི་བཀའ་ལན་གཉིས་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་
འདིར་དཔེར་མཆོད་དུ་བཀོད་ན།

༼མང་༽མོ་བྲང་ལྷན་ཀར་ནས། འབྲལ་གི་ལོའི་དགུན་ཆེ་འབྲིང་པོའི་ངོ་
ལ། བཞེད་ཕྱག་རྒྱ་པོག་སྟེ། འ་ཅུའི་ཅེ་རྩེ་ལ་མཆིད་སྐལ་པལ། རྒྱ་འ་ཅུ་བའི་
འབངས་ནམས་ཀྱིས་གསོ་པལ། མོ་བྲང་དང་ཁྲོམ་ཆེན་པོར། ལོ་ཐང་དུ་འ་ཅུ་
ནས། སྤུན་གཟིགས་ཏིང་ལི། དགུང་ལོ་རེ་རེ་ཞིང་། ལན་རེ་ཙམ་ཞིག་རྫོང་པལ།
ལྷའི་ལྷམ་ར་ཁ་དུ་མ་ཞིག་མངའ་བའི་ཐོག་གིས་སྟག་པར་ཡང་འཆལ་ཏེ། རེ་ལྷོན་

འབྲུལ་གྱི་བཀའ་འདིན་ལ། བདག་ཅག་ལྟོ་བལ་མགོ་མཐོ་མཐོས་ཀྱང་། སྒོ་སྒོར་
ལྷུ་ར་རེ་རེ་ཙམ་བསྐྱུན་བའི་ཐོག་ ལོ་ཐང་སྒྲ་སྒྲེས་ཡེ་མ་བྱུང་བར་ཅེ་རྗེ་དག་
གིས་ཏྲག་ཏུ་ར་མར་གཞོན་ཅིང་སྒོགས་བ་སྐྱམས་ལས་འཆད་ཅིང་མཆིས་ན།
སྐྱོན་ཆད་འབངས་ཀྱི་ལྷུ་ར་འཕྲོག་ཅིང་འཆར་སྤྱི་གནང་བར། རོན་ཐུང་གི་ཕྱག་
རྒྱ་ཅི་གནང་ཞེས་གསོལ་བ་ལས། འདི་བཞིན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་སྦྲོལ་ཅིག་ཅེས། ཞང་
ལྷོན་ཆེན་པོའི་མཆིད། ལྷོན་ཁྲིམ་བཞེར་དང་། ལྷོན་ལྷ་བཟང་གསལ་མཐོང་གི་
སྤྱག་རྒྱ་འོག་ནས་གཏད་ཀྱིས། ཕྱག་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་འཆོལ་ཅིག་ཅེས་
བཤོ།

དེ་ལ་པོ་བྱང་ལྷན་ཀར་ནི། སྒོར་ཐང་ལྷན་དཀར་བྱ་བའི་པོ་བྱང་བཀའ་
འབྱུང་གི་དཀར་ཆག་ཐོག་མར་གྲིས་ས་དེ་ཡིན་བར་སེམས། བུ་ཅུ་ནི་མི་ཡུལ་
མཐོང་བྱེད་ཀྱི་ནང་ཆོན་སྤེ་གཅིག་གི་མིང་དུ་སྤང་། ཅེ་རྗེ་ནི་ཡུལ་དེའི་ལྷོན་ནམ་
རྩོང་དཔོན་དུ་འདུག་ཁོམ་ཆེན་པོ་ནི་དམག་དཔོན་དང་། ལོ་ཐང་སྒྲ་སྒྲེས་ནི་ལོ་
དུས་ཀྱི་ཁྲལ་དང་གོང་དུ་འབྲུལ་རྒྱུའི་སྒྲེས་ཏེ་འདུལ་བ་ན་ཐ་སྙད་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།
ཏོང་མི་ནི་ཤིང་འབྲས་ཤིག་གི་མིང་ཡིན་ནམ་སྟེ། རྗེ་ལྷོན་འབྲུལ་ནི་འབྲུལ་གྱི་
རྗེ་ལྷོན་ཏེ་སྤུལ་བའི་རྒྱལ་ལྷོན་བྱ་བ་དང་དོན་གཅིག་བདག་ཅག་ལྟོ་བལ་བྱ་བ་
འདི། མི་ཡུལ་མཐོང་བྱེད་ཏུ་བལ་པོའི་རིགས་ཀྱི་སྤེ་ཞིག་ཡོད་དམ་སྟེ། སྤེ་
པོད་ཀྱིས་སྒྲངས་པའི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་གི་མི་རྣམས་ས་གཞན་དུ་སྒྲོར་བཅུག་
པར་འདུག་ཅིང་། བྱང་གི་བྱ་བྱ་རྣམས་པམ་ཆོ། བྱ་བྱའི་མི་རྣམས་སྒྲོ་མོན་གྱི་
ཡུལ་དུ་སྒྲོར་བཅུག་པ་ཐང་ཡིག་ཏུ་ཡང་གསལ་བ་བཞིན། བལ་པོ་མང་པོ་ཞིག་

ཀྱང་མི་ཡུལ་དུ་སྒྲོར་བ་ཅུག་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ།

དེས་ན་གོང་གི་བཀའ་གཅིག་པ་དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་བསྐྱར་ན་
འདི་ལྟར།

༥ བོ་བྱང་ལྷན་དཀར་ནས། འབྲུག་མའི་དགུན་རྒྱ་འབྲིང་པོར་གནང་བའི་
བཀའ་རྒྱ་པ་བ་སྟེ། འག་ཅུའི་ཅེ་རྩེ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་བ་ནི། འག་ཅུའི་འབངས་རྣམས་
ཀྱིས་ཁྱེས་པར། བོ་བྱང་དང་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ལ། མོ་རེ་རེ་བཞིན། སྤྱན་
གཟིགས་ཀྱི་ཉོང་མི་ལན་རེ་འབྲུལ་སྒོལ་ཡོད་པར། ཀླུ་པོའི་ལྷུས་ར་ཁ་མང་པོ་
ཡོད་པའི་འབབ་ཀྱི་སྤྲེང་ནས་འབྲུལ་རྒྱ་འདང་བར་མ་ཟད་ལྷག་པར་ཡང་གྲུར་ལ།
སྤྱུལ་བའི་རྒྱལ་སྤོན་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས། བདག་ཅག་སྟོ་བལ་ཉམ་བྲག་པ་ཆོས་ཀྱང་
ཁྱིམ་རེ་བཞིན་ལྷུས་རྩ་རེ་རེ་བསྐྱེལ་བར། མོ་དུས་ཀྱི་ཁྲལ་མ་བྱུང་བར་བརྟེན། འག་
ཅུའི་ཅེ་རྩེ་དག་ནས་ཉག་ཏུ་དབང་གཞོན་གྱི་ཅིང་འཕྲོག་སྤྲུམ་ནས་བརྗོད་ཀྱིན་
འདུག་པས། ཕྱིན་ཆད་འབངས་ཀྱི་ལྷུས་རྩ་འཕྲོག་ཅིང་གཞོན་འཆེ་མི་བྱས་པར།
ནན་ཏན་ཅན་ཀྱི་བཀའ་རྒྱ་ཞིག་གནང་བར་ཁྱེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཀའ་རྒྱ་སྒོལ་
ཅིག་ཅེས། ཞང་སྤོན་ཆེན་པོའི་བཀའ། སྤོན་ཁྲོམ་བཞེར་དང་ལྷ་བཟང་གསལ་
མཐོང་གི་སྤྲུག་རྒྱས་མནན་ཏེ་བཏང་བས། བཀའ་རྒྱ་ལས་ཅི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་
ཀྱིས་ཤིག་ཁྱ་བཤོ། །

༼ཨང་༽ སྤོན་ཆེན་པོས། འདུན་ས་མོང་ཅུ་ནས། བག་གི་མའི་དབྱིད་
བཞེའི་བྲག་རྒྱ་པོག་སྟེ། རྒྱ་སྤེ་གཉིས་ཀྱི་དཔོན་སྤྲུམ་གསོལ་དཔ། རྒྱ་འག་ཆུ་བའི་
བྱ་སྤིང་ལ། སྤོན་ཆད། བོད་སྤུམ་དང་། ཞང་སྤོན་ཡ་ཡ་ནས། མཆིས་བྱང་དུ་

འཆའ་བ་སྐད་དུ། བསྟན་བཅུགས་ནས་འཆའ་ད་ཏེ། བན་དུ་བགྱིས་པ་ཡང་མང་།
རྒྱལ་འབངས་ལས་སྒྲ་ཐབས་ཀྱིས་གསོལ་ད་ཏེ། འདི་འདྲ་བར་འཕྲོག་པ་ཅམ་ཞིག
མཐོང་ཁྲབ་གྱི་བྱ་སྤང་ལྟ་བུ། གཞན་དུ་གཉེན་མཆའ་དུ་མྱི་གནང་བ་དང་སྦྱར་
ཞིང་། ཁྱི་སྤེའི་ནང་དུ་དགའ་གཉེན་འཆའ་བར། གཏང་དུ་ཅི་གནང་ཞེས་གསོལ་
ལོ། །བྱ་བཟངས་ལྟ་བུར་བྱག་རྒྱ་དང་གཏང་ཐོགས་ཏེ། སྦྱས་འཛིན་དུ་ནི་མྱི་
གནང་། དགའ་གཉེན་འཆའ་བར་གནང་སྟེ། བྱག་རྒྱ་འཆང་དུ་སྦྱལ་ད་བལ། ཞེས་
བཤོ། །

དེ་ལ་བྱ་སྤང་ནི་བྱ་མོ་སྤང་མོ་བྱ་བ་སྟེ། མཆོ་སྟོན་པོའི་པལ་སྐད་དུ་བྱང་
མེད་སྦྱིའི་མིང་ལ་བྱ་སྤང་མར་འབོད། བྱ་བཟངས་བྱ་བ་ནི། ཡ་མེད་དམ་ཞེལ་
མེད་ལ་ཟེར། གཏང་ནི་བཀའ་གཏང་བྱ་བ་སྟེ་བཀའ་ཤོག་གནང་བའི་དོན་ནོ། །
དེས་ན་དོན་འདི་ལྟར།

༥ མདུན་ས་ལོང་ཅུ་ནས། རྫོན་ཆེན་པོས་པག་ལོའི་དབྱིད་ལ་གནང་བའི་
བཀའ་རྒྱ་པལ་བ། རྒྱ་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་དཔོན་སྒྲ་དག་གིས་ཁྱེ་འབུལ་དུ། སྤར་བོད་
སུམ་དང་། ཞང་རྫོན་ཡ་ཡ་གཉིས་ནས། རྒྱ་ལ་ཅུ་པའི་བྱ་མོ་རྣམས། རྒྱུང་མར་
ལེན་སྐད་དུ་བྱས་ནས་སྟན་བཅུགས་ཏེ་འབྱེར་ཞིང་། དོན་ལ་གཡོག་མོར་བྱས་པ་
ཡང་མང་དུ་བྱུང་། རྒྱལ་པོའི་འབངས་ལས་བཅན་ཐབས་ཀྱིས་འབྱེར་ཏེ། འདི་
ལྟར་འཕྲོག་པ་ནི་སྟོལ་མེད་པ་ཅམ་ལགས་ན། ད་པན་ཆད་མཐོང་ཁྲབ་གྱི་བྱ་སྤང་
མ་འདྲ་ཡིན་བྱིན། གཞན་ལ་བག་མར་མི་གཏོང་བའི་ཁྱིམས་སྦྱར་ཞིང་། མཐོང་
ཁྲབ་ཁྱི་སྤེའི་ནང་དུ་རང་མོས་བཞེན་དགའ་གཉེན་བྱས་ཆོག་པའི་བཀའ་གཏང་།

གནང་བར་ཞུས་པ་བཞིན། གོང་གི་བཀའ་ཀྱང་བཀའ་ལོག་བཟུང་སྟེ། ཁྱེད་མེད་ལྟར་བྱས་ནས། བྱད་མེད་འདས་དེ་འཛིན་མི་ཆོག་པ་དང་། དཀའ་གཉེན་བྱས་ཆོག་པའི་བཀའ་ཀྱང་འཛིན་དུ་གནང་ངོ། །ཞེས་པའོ། །

ཀླུ་པོའི་བཀའ་ཀྱང་ཐོགས་ནས་ཁྱེད་དུ་བྱས་བྱ་བ། ཞང་སྟོན་ཡ་ཡ་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་ཚུལ་ལྟར་མི་ཆོག་པའི་དོན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ལི་ཡུལ་དེ་ནི་སྤང་གི་དུས་སུ་འབངས་རྣམས་མར་བཀུག་ཅིང་། མཐོང་བྱས་ནི་སྡེ་ལྷན་གྱི་བ་བཅུགས་ཏེ། སྟོན་ཁམས་གཅིག་གི་ས་གསལ་དུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་འོག་གི་ཀླུ་རབས་ལ་ཡང་གསལ་ལོ། །

༥ བལ་ཡུལ་ནི་སྤང་བཅན་གྱི་སྐྱ་ཆེའི་སྤང་ལ་དབང་དུ་ཆུག་ཅིང་། དེ་ནས་བཟུང་ཡུན་རི་མིན་གཅིག་གི་བར་དུ་བོད་འབངས་སུ་གནས་པའི་ལོ་གངས་སོགས་ལ་བྱི་རྒྱའི་མཁས་པ་རྣམས་ཁ་མི་མཐུན་ཏེ། འགའ་ཞིག་གིས་འདུས་སྤང་མང་པོ་རྗེའི་སྐྱ་ཆེ་སྤང་ལ་བལ་པོ་ངོ་ལོག་ཞེས་ཟེར། འགའ་ཞིག་གིས་དེའི་ཡང་གོང་ནས་ཡིན་ཟེར། འོན་ཀྱང་ལི་ཡུལ་ནས་འཛོན་པའི་ཀླུ་རབས་དེར། ཁྱི་སྡེ་གཙུག་བཅན་གྱི་ཁོ་འདྲེན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། ཏའི་ལོ་ལ་བཅན་པོ་བལ་པོ་ན་བཞུགས་སོགས་ལན་དུ་མར་བྱུང་བས། བལ་ཆེར་ནི་སྤང་གི་གོང་རོལ་བར་བོད་འབངས་སུ་ཡོད་དམ་སྟུམ།

ཡུལ་འདི་བོད་ཀྱི་ཆབ་འོག་དུ་ཆུད་པའི་སྤྱ་རྟགས་ལྟ་བུར་ཡང་། ཁོང་ཆོའི་ཁྱོད་ན་ཅང་དང་། གཅང་ཡིན་ནམ་སྟུམ། ལྷ་མ་དང་། རྩ་ཡེ། ཏམང་(ཏེ་དམག་བྱ་བ་ཟུར་ཆག་སྟུམ་པ་)ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་དཔའ་ཅུལ་ལྟར་པའི་

མི་སྡེ་མང་དུ་ཡོད་པ་འདི་ཀྱང། ཚོས་ལུགས་ཀྱང་བོན་དང་འདྲེས་པའི་ནང་པ་
བྱེད། སྐད་ཀྱང་བོད་སྐད་བརྟེན་ཏེ་འབའ་ཞིག་སྤྲ། རིགས་རྒྱུད་ཀྱང་བོད་ནས་
མཆེད་པར་ཁོང་ཅག་རང་ལ་གྲགས། དེར་མ་ཟད་བལ་ཡུལ་མཐེལ་དུ་ཡང་།
པམ་ཐང་དང་བོད་ཐང་ལ་སོགས་པ་བོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཆགས་པའི་ས་མིག་མང་པོ་
ཡོད། ཆེས་གསལ་བའི་རྟགས་གཞན་ཡང་། བོད་རྗེ་འདུས་སྐོང་སོགས་དང་
དུས་མཉམ་པའི་བལ་རྒྱལ་ན་རེ་རྒྱ་དེ་བ་མི་དབང་ལྟའི་སྤྲ། ལྷོ་བ་དེ་བ་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལྟའི་རྗེ་རིང་ལ་ཡང་། ཞོ་ཏ་བེ་ཏི་ཏེ་ཏོ་ཐ་ཏི་བཞུ་རྒྱ་རི་ཀའ་རྒྱ་མཚུ་བུ་མས་
ཡི་ཞེ་རྒྱ་ཏི་ཏེ་བྲ། (བོད་ལ་ཁལ་འཇལ་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ལོ་ལྟར་ཁྲ་ཅ་པ་
རྣམས་ལས་བྱེད་ལྟ་པོས་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ།)སོགས་བྲིས་པ་ཡོད།

གཞན་ཡང་བལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་སྐད་དུ་ཡང་། མིག་ལ་མིག་ ལྟ་ལ་
ལྟ་པོ། ལག་པ་ལག་སོགས་བོད་སྐད་ཟུར་ཆག་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འདྲེས་པ་ཞིབ་ཏུ་
བརྟག་པས་ཤེས་སོ། །

༥ རྒྱ་གར་ཏི་ར་ཏི་ཏ་བོད་ཀྱིས་བཟུང་བ་ཡང་ཐོག་མར་སྐོང་བཅན་གྱི་
དུས་ལ་ཡིན་པ་འོག་ཏུ་གསལ་ཞིང་། ཏི་ར་ཏི་ཏ་ནི་གར་ལྗེའི་བྱང་ནས་རི་ནག་པོ་
རྒྱུད་ལ་སྤྲུག་གི་བར་གྱི་ཡུལ་སྤྱི་ལ་ཟེར་ཞིང་ད་ལྟ་ཡང་མིང་དེ་ཀར་གནས། ཡུལ་
དེའི་ཁོངས་སུ། བྱེད་དང་། ལྷ་ཀྱེད་དང་། ལི་ཅ་ལ། བྱི་རྒྱ། ཀའ་རྒྱ་ལ་སོགས་
པའི་ཡུལ་མིང་ཆེན་དུ་མ་ཡང་འདུས།

འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་དེ་ཆ་བའི་ཡུལ་དུ་སྐོང་ག་ཤིས་བོད་དམག་རྒྱན་རྟོད་
བྱེད་པ་སོགས་ཡུན་རིང་དུ་མ་བྱུང་བར་མངོན་ལ། སྤར་ཡང་ཁྲི་སྐོང་གི་དུས་སུ་

བསམ་ཡས་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོའི་ནང་རྫོངས་སུ་རིང་བསྐལ་སྤྱོད་འབྲེན་པ་
སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མ་ག་རྩ་ལ་བོད་དམག་བྲངས་ཚུལ་ཐ་བཞེད་དུ་གསུངས་ཏེ།
ཀླུ་པོས་བོད་ཀྱི་རྟོག་ཆགས་སྐས་མནན་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་ཆད་ལ་
བསྐྱོས་ཏེ། འགོས་ཀྱིས་པག་རིར་དུས་བཏབ། རྩ་པའི་དམག་རྣམས་དཔལ་མོ་
དཔལ་ཐང་དུ་གྱངས་ལ་བཏབ། རྩ་གར་ཐང་དུ་བརྟོལ་བ་དང་། དུལ་དེའི་ཀླུ་པོ་
བྱེད་ནས། མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཀླུ་པོ་དེའི་རྩ་པ་འདི་འབྲུག་ལ། དཔུང་བྱ་ཚུང་དང་།
ཤིང་རྩ་དང་། སྒང་པོ་ཆེའི་ཆོགས་ཇི་འབྲུག་ཞེས། བོ་བྲང་གི་ཡ་ལད་ལ་བཅན་
པོའི་ལྷམ་བཏགས་ཏེ། དེའི་འོག་ན་པར་འཁོར་དང་བཅས་པ་འཇུག་ནས། རའི་
ཀླུ་ཁམས་འདི་བཅན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་འོག་ཏུ་འཇུག་བས། ཁྱོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་
བྱེད་དེ། བཅའ་དང་སྦྱིས་ལོ་ཐང་དུ་འཇུག་ལོ་ཞེས་ཁས་སྐྱེངས་ནས་མངའ་འོག་
ཏུ་འདུས།

དེ་ནས་གརྒྱ་བཀྲུ་བཀྲུ་ནས་མ་ག་རྩར་དམག་བྲངས་པ་དང་། མ་ག་རྩ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཁོར་ཐམས་ཅད་ཨོ་ཏན་ཏ་སུ་རིར་མ་ག་རྩའི་ཡུལ་གྱི་དཀྱིལ་ན་ཨོ་
ཏན་ཏ་སུ་རིའི་ཤུལ་ཡོད། བསྐྱལ་ནས། མི་ཐམས་ཅད་རྩ་གར་ཤིང་སྤྱོགས་སུ་
བྲོས་པས་གཡུལ་སྤོང་མ་དགོས་པར་བྱང་ཚུབ་ཤིང་ལ་མཆོད་པ་སྤུལ། ཞེས་
སོགས་ནས། གརྒྱའི་འགྲམ་དུ་བོད་ཀྱི་མི་བསྐྱོས་ནས། འདི་ཚུན་ཆད་བོད་ཀྱི་ས་
བཅད་ཡིན་པས་རྫོང་རིང་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་བཞེན་གྱི་ཁྱེད་དུ་ལྷགས་
ཀྱི་ཀྱ་བ་བཙུགས་ཏེ། བྱིས་བྱ་ཤིའི་དམག་གིས་དེ་བཞིག་བས། མ་ཞིག་པར་མེ་
ལ་བཞུས་པའི་འཕྲོ་ཡོད་དོ། །དེའི་ལུང་ཁྱལ་ན་ཀྱ་བ་བསྐྱེད་བའི་མའི་རིགས་

ལས་མཆེད་པ་འཁོར་ཐང་གྲུ་རའི་རིགས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐོང་ཁྲིར་གཅིག་ཀྱང་
ཡོད་དོ། །སོགས་གསུངས་སོ། །

འདིར་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་སུ་ཡིན་གསལ་བར་མ་སྟོན་ཀྱང་། ཏུས་
བསྐྱེགས་ན་ཟ་ཉོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་གོ་སྤྲུལ་ཡིན་ནམ་སྟུམ། ཐ་གྲུ་ར་བྱ་བ་སྦྱིར་ལྟ་
དང་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་མིང་ཡིན་ཞིང་། དེ་འབྲའི་ཐོང་ཁྲིར་ཡོད་པ་ནི་མ་ཐོས་མོད།
ཐ་གྲུ་ར་བྱ་བའི་རིགས་ནི་རྒྱ་གར་བའི་ཁྲོད་ན་མང་དུ་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་ཐོག་
མའི་ཏུས་ཁྲངས་ཀྱང་སྤྲོད་དང་བྲམ་ཟེ་གཉིས་འདུས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གྲགས་པས་ངེས་པར་དབྱེད་དགོས་པ་ཞིག་འདུག །ཏུས་འདི་ཙམ་ན་བཙུགས་
བའི་ལྷགས་ཀྱི་ཀླ་བ་ཞིག་ཀྱང་ད་ལྟ་ནི་ལིའི་ཕྱོགས་ན་ཡོད་ཅིང་། སྟེང་གི་ཡི་གེ་
ནམས་ནི་རྒྱལ་པོ་ཙཱ་ཁྲུ་མ་བྱ་བ་ཞིག་གིས་བཀོད་པ་ཡིན་འདུག་ལ། འོན་ཀྱང་
རྒྱ་གར་ན་ལྷ་ངན་མེད་ཀྱི་དོ་རིང་འགའ་ཞིག་གི་སྟེང་ན། བྱིས་ཀྱི་སྐྱོའི་རྒྱལ་
པོས་ཡི་གེ་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱང་འདུག་པས། འདི་འབྲ་བས་མ་ཆེ་ལྷགས་ཀྱི་ཀླ་
བ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་སྤར་བོད་ཀྱིས་བཙུགས་པ་དེ་ཡིན་སྲིད་དམ་སྟུམ་སྟེ། འོན་ཀྱང་
གཏམ་འདི་འབྲ་བྲལ་བརྟལ་དུ་སྟོག་པའི་འོས་མ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་སྤར་ཡང་སུ་ཉིག་བཙན་པོས་སྲིད་འཕྲོ་འཛིན་པའི་སྐབས།
རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྟ་མ་སྤྲུལ་བོད་དུ་འབྱིད་དེ། བཟང་བཙོན་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞག་
ལ། དེས་པོ་ཡོང་བཟའ་བྱ་བའི་རྩོམ་ཞིག་བཞེས་པ་ལས་འཕྲོད་རྒྱས་ཟ་ཉོར་མའི་
རིགས་དེ་མཆེད་དོ་ཞེས་ལྟ་བུ་ཆེན་པོས་གསུངས། དེ་ལྟར་རྒྱ་གར་ཉི་ར་ཉི་ར་དེ་
བོད་ཀྱི་འབངས་སུ་རེས་ཡོད་རེས་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་ཉི་རྒྱལ་ཐོག་འགའ་

ཞིག་སོང་བར་མངོན་ལ། ཕྱོགས་དེ་བོད་ཀྱི་ས་ཁོངས་སུ་བཅི་བ་གོམས་པའི་
དབང་གིས། ཉུས་ཕྱིས་ཅ་ན་ཡང་། ཆག་ལོ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་གྱི་ལམ་ཡིག་ཏུ། དེ་
ནས་གསྐྱབས་པའི་ཉེ་ཕྱི་ཉིད་ཀྱི་གར་དུ་སླེབས། ཞེས་གསྐྱེད་ཚུར་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་
གར་མིན་པ་འདྲ་བ་ཞིག་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་བོད་ཀྱི་ཀླུ་པོའི་དམག་གོ་ཤིང་བར་དུ་སླེབས་པར་འགྱུར་
བ་སོགས་ལི་ཡུལ་ལུང་བསྟན་དུ་ཡང་གསལ་བར་ཡོད་དོ། །

༥ ཤར་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུ་ཡུལ་ཁམས་རི་ཅམ་བཟུང་བ་སོགས་ནི། རོག་གི་
ཀླུ་རབས་ཀྱི་ཞར་ལ་གསལ་ཞིང་། མདོར་ན་དེ་དུས་སྤྱིར་ཆེན་ཡོངས་རྫོགས་
འདི་ན་བོད་དང་མཉམ་པའི་ཀླུ་ཁབ་སྟོབས་ཆེ་བ་སུ་ཡང་མེད་པར་ཡོངས་སུ་
ཐགས་ལ། ལྷག་པར་ཡང་རྗེ་ཁྱིམ་ལྷོ་བཅན་གྱི་སྐུ་དུས་ཅ་ན། མངའ་ཐང་དར་
བའི་ཅེ་མོར་སོན་ཏེ། ཀླུ་ཁབ་ཀྱི་ས་ཁོངས་ཡང་པལ་ཆེར་སྤྱིར་ཕྱི་པོའི་སྤྱིང་དུ་
རྒྱ་བསྐྱེད་ཅིང་། བོད་འབངས་མིན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ན་ཡང་། རྒྱ་སྐྱེས་འབྲུལ་
ཞིང་བཅན་པོའི་བཀའ་ལུང་ལོན་པོའི་ཀླུ་པོར་མང་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་འདུག་པས།

རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་སྤྱིར་པས། འཛམ་སྤྱིར་ཀླུ་པོ་ཁྱིམ་ལྷོ་བཅན་
བཅན། ཞེས་བསྟགས་པ་ཡང་དོན་ལ་གནས་པའི་གསུང་ཡིན་ནོ། །ཆལ་པའི་
དེབ་དམར་དུ་རྒྱུ་ཀླུ་རབས་བྱངས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་དུས་བོད་ཀྱི་མཐའ་བཞི་
ནི། ཤར་དུ་ལྷུ་ལྷུ། ལྷུ་ལྷུ། ལྷུ་ལྷུ་གསུམ་ཡིན། ལྷོར་བམ་ཟེའི་ཡུལ་དང་། བྱང་
དུ་ཉོར་གྱི་ཡུལ་ཏེ། དེ་རྣམས་བསྐྱོར་བ་ལ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐག་མང་པོ་ཡོད་
པས། བོད་ལས་དཔའ་བ་དང་། བརྒྱལ་བོད་པ། རྒྱུ་པོར་མ་རྟོན་དང་། གཡུ་

དང་། ཟུ་ཏུ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་ཡང་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་སྟེ་
རྟོ།

སྟན་གཅིག་སྟེས་པའི་གངས་ཀྱི་སྤྲུང་ལ།

ལུགས་གཉིས་ཐབས་ཤེས་དུང་གི་མཁར་བསྐྱེལ་པའི།

རིགས་གསུམ་གོན་པོས་སྤྲུལ་པའི་རྒྱལ་ཁམས་འདིའི།

ཕྱོགས་བཞིའི་རྒྱ་ཁྱོན་སུ་ཡིས་འང་ལ་བར་བུས།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

༥ ཡིད་བརྟན་འཕེར་བའི་རྒྱལ་རབས་སྤྲ་བ་ལ། སྤྱིའི་དུས་ཆོགས་
ཤེས་པ་མེད་དུ་མི་བྱུང་བ་ཡིན་པས། འདིར་ལོ་ཆོགས་ཀྱི་རིམ་བཤུང་ལ་སྦྱོར་
བའི་གཞི་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འོག་དུ་བཀོད་པའི་བྱུང་བ་འདི་རྣམས་རབ་
བྱུང་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མི་འདུ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡན་གྱི་ལོ་རྣམས་
བསྟན་པའི་ལུགས་སུ་བཅི་བ་ཡང་སྟབས་མི་བདེ་ཞིང་། རྒྱ་གར་པ་ལ་གྲགས་
པའི་བི་ཀམའི་ལོ་ཆོགས་སོགས་ཀྱང་ཕྱོགས་འདིར་རྒྱས་མེད་པས་མགོ་འབྲུག་
པའི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་ལ། གཞན་སྤྱི་ལོར་གྲགས་པ་དེ་ཡང་ཡེ་ཤུ་གྲོངས་པའི་ལོ་
ནས་བཅི་བར་འདུག་པས་རང་ཅག་ལ་འོས་འགའ་མི་ཆེ་བར་མཐོང་ནས། འདིར་
རྒྱལ་རབས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་ལས་འདས་ནས་དུ་སོང་ལ་སྦྱོར་བར་
བྱས་སོ།

སྟོན་པ་འདས་པའི་ལོ་གང་ཡིན་ལ་ཡང་མཁས་པ་རྣམས་ཤིན་དུ་མི་

མ་ཐུན་མོད་ཀྱི། འདིར་བཀོད་པ་ནི་ལྷོ་ཕྱོགས་སིངྒལ་པའི་གནས་བརྟན་པ་དག་གི་
ལུགས་དེ་ཡིན་ཅིང་། བཅི་ཚུལ་ཀྱན་གྱི་ནང་ན་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་རྒྱ་མཚན་ཆེ་བར་
མཐོང་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ཉིས་སྟོང་སྟུང་བརྒྱ་ལས་མི་ཉུང་བ་
ནི། ཆོས་རྒྱལ་ཐུང་ན་མེད་ཀྱི་ཡལ་མོ་རྩའི་རྒྱལ་པོ་ཅན་གྲུག་(ཁློ་བ་སྤྲུལ་པ་པའི་)
སྐབས་སུ། ཡུལ་ནའི་སློན་པོ་མེ་མུ་སྒྲན་རྒྱ་གར་དབུས་སུ་སྤེལ་ས་ཤིང་། རྒྱ་ནར་
བུའི་ཤོང་དུ་ཡུན་རིང་བསྐད་པ་དེའི་ལམ་ཡིག་ཏུ། ཡུལ་དབུས་ན་སངས་རྒྱས་
པའི་རབ་བྱུང་བཞུགས་པ་མཐོང་ཚུལ་སོགས་བྲིས་པ་འདིས་ཤེས་ལ། སློན་པོ་དེ་
དང་ཁློ་བ་སྤུལ་པའི་དུས་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འོར་བར་བཅི་བྱས།

སྟོན་པ་འདས་ནས་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལས་མི་མང་བ་ནི། སྟིང་རྩེ་བད་
དཀར་དང་། ལྷ་ལས་སྟུང་བྱུང་གི་འབྲེལ་པར་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ན་ཐུ་
ངན་མེད་འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་།

རྟོག་གི་འབར་བ་དང་། ཟླ་བའི་སྟེ་བ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་ལས། བརྒྱ་དང་
བྱུག་ཅུ་ན་ཡིན་ཞེས་བཤད།

ཀྱན་མཁུན་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་པ་ལ་ཐུང་ན་མེད་ཀྱིས་སྟིན་བདག་བྱས་
ནས། བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པ་བྱས་པར་གསུངས།

སིངྒལ་པའི་གནས་བརྟན་མིང་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་མ་རྩ་བརྟན་ཉིས་བརྒྱ་
རེ་གཅིག་པར་ཐུང་ན་མེད་ཁྱི་ལ་འཁོད་དེ། ལོ་བཞི་བཅུར་སྟིང་བསྐྱུངས་ནས་
ཤོངས་ཞེས་བྲིས་པ་དང་།

འགོས་ལོས་གཏད་རབས་ཤོག་འབྱུར་ཞིག་བསྐྱུར་བ་ལས། བར་སྐབས་

དེར་སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་སྟམ་བརྒྱ་ལོན་ཏེ། ཟུངན་མེད་ཅེས་བྲ་བའི་
རྒྱལ་པོ་དེ་ལྟོ་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་ལོ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཆད་ལྷག་མེད་
པར་སྟོན་གྱིས་མཐུན་ནོ། །

དེས་ན་ཇི་ཙམ་ཕྱིས་ཀྱང་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུའི་ནང་
རོལ་དུ། ཟུངན་མེད་འཁྲུངས་ནས་ཡོད་ངེས་པས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་བསྟན་ཅིས་འདི་ཁོ་ན་རྒྱ་མཚན་ཅི་བས་ཀྱང་
ཆེ་བ་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་ན་ཡང་ལོ་བཅུ་སྟོར་འགའ་ཞིག་གིས་ཆད་ལྷག་
འབྱུང་མིན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྟོང་གངས་པར་ཟད་བརྒྱ་གངས་ལ་ཡང་ནོར་བའི་
གནས་མེད་དོ། །

སྲར་རྒྱ་བལ་ཁ་ཆེ་ཀུན་ཏུ་ཡང་མཁས་པ་རྣམས་བཅི་ཚུལ་འདི་ཉིད་ལ་ཆ་
འདོག་པར་འདུག་ལ། སྤྱིར་སྲ་མོའི་དུས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོན་པ་རྣམས་ན།
སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་ཆེ་ཞག་གངས་ཇི་སོང་གི་ཐོ་ཉི་མ་རེ་བཞིན་འདེབས་
སྟོལ་ཡོད་འདུག་པས་འདི་འདྲ་ཁྲུངས་སུ་མི་ཆེན་གཞན་ཅི་ཞིག་ལ་རྟོན།

བོད་ཀྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས། ཉན་ཐོས་བེན་རྟ་བ་(འདི་ལ་སེན་རྟ་
པ་ཞེས་ཡིག་རྟོར་རྒྱན་འབྲས་སུ་སོང་ཡང་། བེར་པ་སྟེ་བསོད་སྟོམས་པ་
བྱའོ། །)རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་འཁྲུངས་པ་དང་། རྟོ་རྟེ་གདན་གྱི་སྐུ་བརྟན་
བཞེངས་པ་གཉིས་ནོར་ནས་བཅིས་པས་ཡིད་བརྟན་མེད་ཅེས་བརྟན་པར་མཛད་
ཅིང་། རང་ལུགས་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་ལོ་སྟོང་ཙམ་བསྟན་མོད། རྟོ་རྟེ་གདན་གྱི་སྐུ་
བརྟན་བཞེངས་པའི་ཆེ། སངས་རྒྱས་མཛལ་སྟེང་བའི་ཀན་མོ་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ལོན་

པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བཤད།

སྐྱེ་དེ་ལ་ཀྱན་དགའ་བོའི་སྒོ་བ་མ་ཤིན་པོས་ཅན་གྱིས་སྐྱེན་འབྲས་ལྷུ་ལ་
ཚུ་ལ་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་།

དེས་ན་སྐྱེ་བརྟན་བཞེངས་པ་དང་སངས་རྒྱས་འབྱུངས་པ་གཉིས་ནི་ར་
བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། ལོ་བརྒྱ་སྐོར་ཅིག་ནི་ར་སྤྲོད་མོད། སྤྲོད་པ་ག་ཅུ་
ནི་ར་བའི་དོན་ཅི་ལ་ཡོད།

དེར་མ་ཟད་མ་བྱོན་སངས་རྒྱས་གསུམ་པ་ཁ་ཆེ་བསོད་སྟོམས་པ་ཆེན་
པོ་བོད་དུ་བྱོན་པའི་ཕྱི་ལོའི་ཤིང་གི་དེ། གནས་བརྟན་པའི་ལྷགས་གྱིས་སྟོན་པ་
འདས་ནས་ཆིག་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ཞེ་བརྒྱད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དུས་ཁོང་གིས་སོལ་
ནག་ཐང་པོ་ཆེར་བཙུངས་པ་ན། སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ཆིག་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ལྔ་
བརྒྱ་སོང་གསུངས་པ་ཡང་། ཅིས་ཀྱི་དབང་གིས་ལོ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་ཅུ་མ་
ལས། དོན་ལ་པཎ་ཆེན་རང་ཉིད་ཀྱང་གནས་བརྟན་པའི་ལྷགས་དེ་ལ་རྩ་བ་བརྟན་
པར་སྒྲུང་ངོ་། །

དེས་ན་སྐོ་དུ་མ་ནས་བསམ་ཆེ་གནས་བརྟན་པའི་བརྟན་ཅིས་དེ་ཁོ་ན་
ཁྱེད་ས་བཙན་པར་མཐོང་ནས། ཁོ་བོས་ཀྱང་འདིར་ཀླུ་ལ་རབས་ཀྱི་གཞི་རྣམས་དེ་
ལ་བརྟན་ཏེ་བཙུངས་སོ། །

དེ་ཡང་བཙུངས་ཆུང་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ཆོ། ད་ལྟའི་རབ་བྱུང་བརྒྱ་ལྔ་པའི་
མེ་བྱི་འདི་སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ཉིས་སྟོང་དང་བཞེ་བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ་པ་ཡིན་ལ།
མེ་མཁའ་རྒྱ་མཆོ་བསྐྱེས་པའི་འདས་ལོའི་ཐོག་མ་མེ་ཡོས་དེ་ཆིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་

དོན་གཅིག་པ་ཡིན། ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་བྱོན་པའི་ལོ་དེ་ཆེག་སྟོང་བརྒྱ་དང་གྲ་བརྒྱད་
པ་ཡིན་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཤེན་ཏུ་ཡིད་འཕྲོག་བདེན་པའི་བཞིན་རས་ལ། །

མི་གསལ་ཅིས་གྱི་སེང་རས་གཡོགས་པ་འདི། །

དབྱད་གསུམ་སོར་མོས་དུམ་བུར་རལ་བ་ཡི། །

མི་བསྐྱེད་མཁས་པའི་ཐོ་ཚོ་ཁོ་བོས་བྱས། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་གྱི་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་སྟེ་ཐོག་མའི་ཡན་ལག་
རྣམས་རྫོགས་སོ། །

༺ དེ་ནི་རྒྱལ་རབས་དངོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འོག་ཏུ་བཀོད་
པའི་ཤོག་རིལ་ཚན་པ་གསུམ་ལས་[༡]་དང་[༢]་རྟགས་བཏབ་པ་གཉིས་ནི།
གོང་སློབ་བཞིན་ད་ལྟའི་ལོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་གི་སྤྱི་ལོ་དུ། མི་ཡུལ་གྱི་བར་མཐའ་
ཏོང་ཏང་བྱ་བའི་གནས་སུ། སྔོན་གྱི་ལྷ་ཁང་ཞིག་རལ་དུ་གྱུར་པ་གཅིག་གི་ཅིག་
པའི་གསེབ་ནས། བོད་དང་ཡུ་གུར་གྱི་ཡིག་རྩིས་ཤོག་རིལ་འཕོན་ཆེན་ཞིག་
འཕོན་པའི་གསལ་ཡིན་ལ། ཡིག་རིགས་དེ་རྣམས་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མས་བགོ་བཤའ་
བྱས་ཤིང་། རྒྱ་གར་དང་ཕྱི་རྒྱལ་མཁས་པ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་ལག་
ཏུ་བཏང་བ་ལས། ཕྱི་མོ་དངོས་གྱི་ཆ་ཤས་དང་། དཔར་བཏབ་པ་དང་། རོ་བུ་སྤྱི་
བྱས་པ་སོགས་སྤྲ་ཆོགས་ཤིག་ཐོན་གྱིས་མཐོང་བ་རྣམས་པན་ཚུན་ཞིབ་བསྐྱར་
བྱས་ཏེ་ཡིད་བརྟན་བྱུང་བར་བཀོད་ལ། ད་ལྟ་འདིའི་ཕྱི་མོའི་བྱིངས་རྣམས་པ་རན་

སི་དང་དབྱིན་གཞུང་གཉིས་ནས་བདག་སློང་བྱས་ཏེ་ཡོད་འདུག་ཅིང་། ཆ་ཤས་
མང་ཙམ་ཞིག་སེ་ཅིང་དུ་ཡང་འབྱེད་ཞེས་ཟེད།

[ག]་རྟགས་ཙན་རྣམས་ནི་ཤོག་རྩལ་དེའི་གྲས་གཞན་རྣམས་ལས་མཁོ་
བའི་ཆ་འགའ་ཞིག་བྲངས་པ་ཡིན། [ང]་རྟགས་ཙན་དེ་ནི། ལོ་རྒྱ་ཐོག་མང་སྤྱད་
ཐང་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱའི་རྒྱལ་རབས་ནས་སྤྱད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱ་རེ་ཆ་ལ་དུས་སྤྱ་
རྒྱའི་ལོ་རྒྱ་བ་གྲང་སྤྱད་དང་། གྲུ་ཤི་རིན་ཆེན་གྲགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་མདོར་བསྡུས་
ཤིག་བསྐྱར་ཏེ། ལྷེ་བ་ལྷ་དུག་ཙམ་ཞིག་ཆ་ལ་བའི་དེ་བ་དམར་དུ་བཀོད་ཅིང་། དེ་
བས་ཀྱང་ཆེར་བསྐྱས་པ་ཞིག་དེ་བ་སྟོན་དུ་ཡང་བཀོད་འདུག་པ་དེ་གཉིས་འབྱུང་
ཁུངས་གཅིག་པར་སྤང་ལ། ཆ་ལ་བ་དང་འགོས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
རབས་ཀྱི་ཙན་བ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐང་གུར་གྱི་རྒྱལ་རབས་དེ་དག་སྤར་གོང་མའི་དུས་སྤྱ་སྟོགས་སྟེལ་བྱེད་
པ་སོགས་ལ་བཀག་སྟོམ་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། ཉེ་དུས་འདི་རྣམས་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མའི་
རྒྱུད་རིགས་སྤྱ་བསྐྱར་བས། འཛམ་བུ་མིང་གི་དག་སྟོས་སྤྱ་གྱུར་ཅིང་། རྒྱུད་
གཉིས་བྱང་བའི་མཁས་པ་དུ་མའི་སྟོགས་ཏན་དང་བཅས། བསྐྱར་བ་ནང་པན་
ཚུན་དང་ལྷེ་བའི་བྱ་མོ་ལ་སོགས་པ་གང་རྟེན་བསྐྱར་ཏེ་ཁུངས་དག་པར་བྱས་ལ།
ད་དུང་ཡང་རྒྱའི་མཁས་པ་གཞུང་གནས་འབྲུག་ན། འདིར་གསལ་བའི་ཡུལ་
དང་དམག་དཔོན་གྱི་མིང་སོགས་ལ་དག་ཐེང་གང་ཞིབ་གནང་བར་འཆ་ལ།

ལྷག་པར་ཡང་རང་ཅག་གིས་གཅེས་སྤྱས་སྤྱ་བུ་འོས་པ་ནི། རྒྱལ་རབས་
ཀ་པའི་དུས་སྤྱ་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་སྟོང་བཙན་གྱི་ཁྲི་ལོ་དུག་མང་སྟོན་མང་

བཅན་གྱི་ཁྲི་ལོ་ཉིར་གསུམ། འདུས་སྡོང་གི་ཁྲི་ལོ་ཉིར་དགྲ། ཁྲི་ལྗེ་གཙུག་བཅན་གྱི་ཁྲི་ལོ་ཞེ་བཞིའི་བར་གྱི་བྱང་རབས་རགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ཚིག་སྣ་བསྐྱུས་བྲགས་པས། གཏམ་རྒྱུད་མཚར་ལ་རིང་བ་དགོས་མཁན་ཚོ་ལ། ཚིམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་མོད་ཀྱི། རྒྱལ་རབས་དངོས་ལ་དཔྱོད་ན། གནད་དོན་ཆེ་ལ་གཞི་རྩ་བརྟན་པ་གསེར་གྱི་ས་གཞི་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། རྒྱལ་ལོའི་དུས་ཀྱི་བོད་མི་རང་གིས་བྲིས་ཏེ། བཅོས་བསྐྱར་མཁན་གྱི་སྒྲུ་ཀྱའི་ཅེ་མོས་མ་རེག་པར། ལོ་ཆིག་སྟོང་ཉེ་བའི་ཡུན་ལ་དོ་དང་བྱེ་མའི་འོག་ཏུ་གཟིམས་པའི་ཡིག་རྙིང་ཀན་པོ་ཀྱན་ལ་ངོམ་དུ་རི་བ་དེ་འབྲར་མ་ཟད། རང་ཅག་གི་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་རབས་རྣམས་ཚིག་སྟོར་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་འདི་འབྲར་ཡོད་སྟུང་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲ་སྟོར་བཅས་གཉིས་སྟེ། ཉའི་ལོ་ལ་བཅན་པོ་ཁྲི་ལྗེ་སྡོང་བཅན་པོ་བྲང་འོན་ཅང་དོན་བཞུགས། སྟོད་སྟོད་ཀྱི་རྒྱན་ཆེན་བུལ། གར་ལོག་གི་པོ་ཉས་སྤྱག་འཆལ། ར་རྟ་པལ་པོ་ཆེ་སྤྱག་ཏུ་སྤྱལ། སོགས་བྲིས་པ་དང་།

འདིར། སྤྱུའི་ལོ་ལ། བཅན་པོ་དྲངས་ཀྱི་སྤྱག་ཆལ་ན་བཞུགས། འབུག་ཅོང་གི་པོ་ཉས་སྤྱག་འཆལ་ཏེ། དབྱར་འདུན་དྲངས་ཀྱི་ཁ་བྱར། ཞང་བཅན་ཉོ་རེ་དང་། རྟོན་ཁྲི་གསུམ་རྗེས་བསྐྱུས། སོགས་བྲང་བ་རྣམས་ཚིག་སྟོར་གྱི་འབྲུག་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་འབྲ་བ་བཞིན་ནོ། །

འགའ་ཞིག་གིས་འདི་དག་ནི་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་བྱེ་ཡིན་པས། ཁྱད་སྟེ་མི་འོས་སྟུང་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ལར་སྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྙིང་མ་ཡོད་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་འབྲའི་དུས་བྱེ་ཡིན་པ་མ་

བཞེད་དང་། ཐང་ཡིག་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། འགོས་ལོས་ཀྱང་གཏད་རབས་ཤོག་
འབྲུར་ཞིག་ཉིད་པ་ལ་ཅིས་སུ་མཛད་དེ། དེབ་ཕྱོན་དུ་བཅུག་པ་དེ་འབྲུ་ལགས་
ཤིང་།

དེར་མ་ཐང་ད་ལྟ་རང་རེའི་བཀའ་འབྲུར་ན་བཞུགས་པའི་མུ་ངན་འདས་
ཆེན་དང་། བལ་ལོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་དང་། གྱེ་རྗོར་དང་གསང་འདུས་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱད་ཕྱེ་འདི་དག་ཀྱང་། མདོ་རྒྱད་དེ་དང་དེའི་དུམ་བུ་ཅམ་རེ་ཡིན་
པར་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དཀྱུས་རྟགས་བཏབ་པ་རྣམས་ནི། ཀླུ་རབས་ཀྱི་དུམ་བུ་དེ་རྣམས་གྲུང་
བསྐྱེགས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དབྱུང་པའི་ལུགས་སུ་བྲས་ཤིང་། ཐན་བོན་གྱི་ངག་
སྒྲོས་ཚུན་ཆད་ནས་ཀྱང་ལྷངས་ཏེ། ཐོས་པ་རྒྱུང་བས་འོལ་ཆོད་དང་། ཕྱོགས་
ལྷུང་གི་གཅམ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ངི་མས་མ་གོས་པར་བྲིས་པའི་འབྲུལ་དུ་
ལགས་པས། གཟུར་གནས་དཔྱོད་ལྡན་འབྲུ་ཡོད་ན་དགྲེས་པའི་མཆོད་ཡོན་དུ་
ཡང་ཆེའོ་སྟུམ་སྟེ།

གང་གི་ཕྱིར་ཞེན།

ཐོལ་གྱིས་བཅོས་པའི་སྤྲིན་མ་མི་གཡོ་ཞིང་། །

ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བའི་ཐུར་མིག་མི་བལྟ་བ། །

རང་བཞིན་གཤེས་ཀྱིས་འཇུ་མ་པའི་མེ་ཉོག་འདིས། །

དཔྱོད་ལྡན་སྐྱེ་བའི་ཡིད་དབང་ཅིས་མི་འཕྲོག།

སྟུམ་དུ་བསམས་སོ། །

༥ བོད་ཀྱི་གནའ་སྔོན་དང་རྩས་ཁུངས་སོགས་ཀྱི་སྐོར། འོག་ཟིལ་[ང]་
བོད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་རྒྱའི་རྒྱལ་ས་ཅང་ངན་ནས་ལེ་བར་སྟོང་བརྒྱད་ཀྱི་ས་ན་ཡོད།
ཡུལ་དེ་ལ་སྔོན་རྒྱ་གོང་མ་དག་གི་དུས་སུ་བྱལ་གྱི་འཛུལ་ཞེས་འབོད།

བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་རྩས་སོག་མའི་འབྲུང་ཁུངས་ལེགས་པར་མ་ཤེས། འོན་
ཀྱང་འགའ་ཞིག་ན་རེ། བོད་རྣམས་རྒྱལ་པོ་འཕན་སྤྱིའི་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཟེར། སངས་
རྒྱལ་འདས་ཟླ་ལྔ་ཀྱི་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་དགུ་པ་ལ། རང་གི་ཁྱ་བོ་དགས་
བསད་པས། འཕན་སྤྱི་གཉེན་དང་བཅས་པ་བྱལ་སྤྱོད་སུ་བོས། མ་ཆུ་བཀྲལ་
ནས་རི་བོ་ཚུ་ཞིའི་རྒྱལ་ཏུ་སྤེལ་ས་ཏེ། འཛུལ་རྣམས་ཀྱི་ཁོད་དུ་ས་བཟུང་སྟེ་བསྐྱད།
འཕན་སྤྱི་དེ་རང་བཞིན་བཟང་ཞིང་། སྤྱིན་པ་ལ་དགའ་བར་གྲགས་ཆེ་བས།
འཛུལ་ཐམས་ཅད་ཁོའི་བྱང་དུ་འདུས་ཏེ་རྒྱལ་པོར་བཀྱར། དེའི་རྒྱུད་རྣམས་ཤིན་
ཏུ་འཕེལ་ཏེ་གྲགས་ཆེ་བར་གྱུར། མི་རྒྱུད་དེ་རྣམས་དཔའ་ཅལ་ཆེ་ཞིང་། རྒྱུན་མི་
ཆད་གཡུལ་གྱི་ལས་ཁོ་ན་ལ་བཅོན་པས། རིམ་གྱིས་ཡུལ་མང་པོ་བཟུང་སྟེ།
རང་གི་རྒྱལ་ཁམས་རྒྱ་བསྐྱེད།

འོན་ཀྱང་ལོ་ཉིས་བརྒྱའི་བར་དུ་རྒྱ་ནག་དང་འབྲེལ་ཅི་ཡང་མེད། བོད་
རྣམས་མི་སྟོབས་ལྷགས་ཅན་ལ་རྒྱལ་དུ་འབོད་ཅིང་། སྤྱེས་པའི་མིང་ལ་ཕོ་ཟེར་
བས། ཟླ་ལ་རྒྱལ་པོར་འབོད། བཅུན་མོ་ལ་མོ་སྟན་དུ་འབོད། ལང་སྟོན་སོགས་ལ་
སྟོན་ཆེ་རྒྱུད་དུ་འབོད། བོད་རྣམས་ཁང་པ་དང་སྤྱ་ནག་ཏུ་སྟོན། བཅན་པོ་དང་མི་
དག་རིགས་གྱུར་གྱི་ནང་དུ་བཞུགས། གྱུར་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་མི་བརྒྱ་ལྔ་ལྔ་
ཅུ་ཤོད་ས། བཅན་པོའི་དབུ་གྱུར་གྱི་མཐར་དར་མདུང་མང་པོ་བཅུགས་ཤིང་།

དམག་མི་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་ར་བྱེད། བོད་མི་རྣམས་ཆེ་རིང་ཞིང་འགའ་རེས་ལོ་
བརྒྱ་ལོན་པ་ཡང་ཡོད། བོད་མི་རྣམས་བགས་པའི་གོས་གྲོན་ཞིང་། བྱད་མེད་
རྣམས་ཀྱི་གདོང་ལ་ཆོན་དམར་བྱགས། ཤིང་གི་སྟོང་མཐིལ་གོ་བས་གཡོགས་
པ་ཞིག་ཏུ་བས་ཟ། སྒེར་མའི་དོད་དུ་བྱིང་བ་ས་ལ་བཏིང་ནས་བྱེད། (ད་ལྟ་ཡང་
གཞུང་གི་མཇུག་ཆེན་ཁག་ལ་གདན་ཤིག་ཞེས་གོས་གདན་གྱི་སྒྲིང་ལ་གསོལ་
ཆིགས་འབྲུལ་སྟོལ་ཡོད་འདུག)དཀར་ཡོལ་གྱི་དོད་དུ་བག་བྱེ་ལས་སྐྱོ་ར་ཞིག་
ནས་སྐམ་སྟེ། བྱད་དུ་འོ་མ་སོགས་བཏུང་ཞིང་། མཐར་དཀར་ཡོལ་དེ་ཡང་ཟ།
(དེ་ཡང་གོ་ར་ཞེས་པ་བག་ལེབ་ཕོར་བའི་དབྱིབས་ཅན་ཆབ་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་
མཇུག་སྟེ་རིགས་ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་གསོལ་ཐབ་ནས་སྟོལ་སྟུས་)ཆང་
འཁྱོར་བའི་ནང་དུ་སྐྱགས་ནས་བཏུང་། གསེར་དཔུལ་གྱི་རྒྱན་ལ་གཅེས་སྟུས་ཆེ།
རིགས་མཐོ་དམན་གྱི་བྱད་པར་མི་སོ་སོའི་དཔུང་སྒྲིང་ན་མཆོན་མ་བཏབ་ནས་
སྤང་།

ཁང་པ་ཐོག་ཆད་མང་པོ་ཅན་སྒྲིང་ལེབ་ཕོར་ཡོད་པ་བྱེད། སྟོན་ཐོག་གོ་
ནས་སྐྱན་གསུམ་འདེབས། སྟོ་སྐྱགས་སུ་གཡག་ལྷག་པག་དང་། ཉ་བཟང་པོ་
དང་། མ་མོ་རྒྱགས་འགྲོས་ཅན་སོགས་ཡོད། ས་གཞི་ནས་གསེར་དཔུལ་བཟངས་
དང་ཁ་ཉེ་རྣམས་འཐོན། མི་ཤི་བའི་རོ་ས་ལ་སྤྲ། ཡི་གེ་ནི་མེད། ཅིས་བྱེད་ཆེ་
ཤིང་བྱུ་ལ་ཉགས་འདེབས་པ་དང་། སྤྱད་པ་ལ་མདུད་པ་ཕོར་ཉེ་བྱེད། ལེ་བར་
བརྒྱ་རེའི་མཆོམས་ན་ཁྲིམས་ཁང་རེ་ཡོད། ཁྲིམས་ཡིག་མེད་ཀྱང་། ཁྲིམས་ཐག་
རྣམས་དཔོན་རང་གིས་གཙོད། ཉིས་པ་རྒྱུད་དུ་ལ་ཡང་གདུག་ཅིང་རྩལ་པའི་

ཁྱིམ་ས་གཏོང་། ཉེས་ཆེན་རྣམས་ལ་མིག་འདོན་བ་དང་། ལྷ་དང་རྒྱུ་ལག་གཅོད་
བ་སོགས་བྱེད། (ཁྱི་སྒོང་གི་དུས་སྟེ། ཐོ་མིག་མི་འདོན་བ་དང་། མོ་སྣ་མི་གཅོད་
བའི་དམ་བཅའ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་དང་སློན་ཆེན་མིན་བ་གཞན་ཀྱང་གྲིས་མནའ་
པོར་ཚུལ་རྩ་བཞེད་དུ་གསལ།)མགྲོན་སླེབས་ཆེ་གཡག་གཅིག་འབྲིད་ནས་
འོངས་པར། མགྲོན་པོ་རང་གིས་མདའ་བརྒྱབ་ནས་བསད་དེ་ཤ་འབྲེད་གཏོང་།
དཔའ་པོ་རྣམས་ལ་གྲུས་བ་བྱེད་ཅིང་། བྱས་བ་ལ་གྲུས་བ་བྱེད། མས་བྱ་ལ་གྲུས་
བ་བྱེད། ཐོ་རྣམས་གར་འགྲོ་ལ་གྱི་དང་མདའ་གཞུ་མ་བྲལ་བ་བྱེད། ལམ་དུ་འགྲོ་
ཆེ་མི་གཞོན་བ་རྣམས་སློན་དང་། གན་པོ་རྣམས་རྗེས་སྟེན་འགྲོ།

སྤྱིར་གན་བ་ལས་གཞོན་བ་ལ་གྲུས་བ་ཆེ། རང་བཞིན་གྲིས་ཤི་བ་ལ་ངན་
པར་བྱེད་ཅིང་། གཡུལ་དུ་བསད་བ་ལ་བཟང་པོར་བཅི། ཁྱིམ་གཅིག་ཏུ་མི་མང་
པོ་གཡུལ་དུ་ཤི་ན། ཁྱིམ་གྱི་སྒྲོང་ཁབ་ཅིག་འཕྱང་སྟེ་ངོ་སོ་ཆེ་བར་བྱེད། དམག་
བསྟར་ཆེ་གསེར་གྱི་མདའ་ཞིག་སློན་དུ་རྫོངས། (དེར་སང་ཡང་དཔོན་ཁག་གཞུང་
དོན་དུ་སྟོགས་ཐོན་སྐབས་མདའ་ཡིག་གཏོང་སྟེ།)དམག་ཁྱིམས་བཅན་ཞིང་གོ་
མཆོན་ཤིན་ཏུ་བཟང་། དམག་མདུན་མ་པམ་ཆེ་རྗེས་མ་རྣམས་དགའ་ལ་རྒྱགས་
པས་གཡུལ་ངོ་བསྐྱོག་དཀའ་བ་ཡིན། ལྷར་མ་རྣམས་ཀྱི་མགོ་ལ་མ་མའི་མཁུག་
མ་བཏགས་ཏེ་དམའ་འབེབས་བྱེད། དག་སླེབས་ཆེ་མེ་སྤར་ནས་པན་ཚུན་བར་
གཏོང་། དམག་པོགས་མེད་ཀྱང་ཡུལ་བཅོམ་ནས་དམག་རྒྱགས་སྤྱོད་བ་ཡིན།
བཅན་པོ་རྗེ་སློན་རྣམས་ལོ་ལྟར་མནའ་སྟེལ་ཞིང་། དེ་དུས་ལྷག་ཁྱི་སྟེན་གསུམ་
དམར་མཆོད་དུ་འབྲལ། ལོ་གསུམ་རེ་ན་མནའ་ཆེ་སྟེལ་ཞིང་། མཆོན་གྱི་དགའ་

ལ་རྟ་ལྷགས་པོང་བྱ་རྣམས་དམར་མཆོད་བྱེད། རྟོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལག་
 བཅད་ཅིང་དོན་སྟོད་མཐུན་བྱ་སྤངས་ཏེ། བན་རྟེ་ཞིག་གིས་ཆོ་ག་གཏོང་། གནམ་
 ས་རི་དང་ཉི་མེ་སྐར་མ་རྣམས་དཔང་བྱ་བཅུགས་ཏེ། ཁྱེད་ཅག་སྤྱིས་ཀྱང་རང་
 ཡུལ་མི་སྤང་ཞིང་། བསམ་ངན་དང་སེམས་མ་བྱང་བ་བྱེད་ན། གནམ་སའི་ལྷ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཅག་གི་བསམ་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས། ད་ལྟ་བསད་པའི་
 དྲུང་འགྲོ་འདི་རྣམས་བཞིན་དུ་དུམ་བྱར་བྱས་ལ་སོད་ཅིག་ཅེས་མནའ་འདོར། (ལྷ་
 སའི་རྩོམ་པ་ལ་ཡང་དཔང་པོ་ཉི་མེ་གཟུང་སྐར་ལ་སོགས་པའི་དེ་རྣམས་སྟོས་
 ཤིང་། རྟོག་ཆགས་བསད་དེ་མནའ་ཡང་པོར་སོགས་འབྱུང་།) སྐབས་འགར་
 ཀྱུ་ལ་པོ་དང་མི་ཆེན་རྣམས། མཉམ་འཆི་མཉམ་གསོན་བྱེད་པའི་མནའ་འདོར།
 དེ་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱུ་ལ་པོ་གྲོངས་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱང་ལྷེབས་ཤིང་། དུར་ཁྲུང་གཅིག་
 དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན། བཅན་པོའི་རྟ་དང་། གོ་ཁྲབ་གཅེས་ནོར་རྣམས་ཀྱང་དུར་དུ་འཇུག་
 དུར་ལྷེད་དུ་རི་དེའུ་འདྲ་བ་ཞིག་བཅིགས། དེར་ཤིང་སྤོང་འཇུགས་ཤིང་། མོ་རེ་
 བཞིན་དུ་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །

[དཀྱུས] བང་སའི་སྟོར་ཡ་མཆོན་ཅན་ཞིག་ཀྱུ་ལ་པོ་བཀའ་ཐང་དུ་གྲགས་
 པར་འདུག་པ་བསྐྱེས་ན་འདི་ལྟར། བང་སའི་ནང་གི་རེའུ་མིག་དགའི་དབྱས་སུ་
 བཅན་པོའི་སྐུ་སྤྱུར་གསེར་གྱིས་བྱུགས་ནས་འཛོག་ཅིང་། དཀོར་ནོར་གྱིས་
 བཀའ་། བང་ཐོན་གང་ཡིན་དེ་དུར་སྤང་དུ་འཛོག་ །ཁོང་རང་འཁོར་བཅས་གསེན་
 པོའི་རྟགས་བཏབ་སྟེ། ཀྱུ་ལ་རྒྱུད་གསོན་པ་རྣམས་དང་འཕྲད་མི་ཆོག་པ་ཡིན། བ་
 ལྷགས་སོགས་བང་སའི་ཉི་འཁོར་དུ་འབྱུང་ན། ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་སྟེ་

གཤམ་པོའི་ཉག་ས་བཏབ་ནས་སྤར་བདག་པོ་ལ་མི་སྟོང་། ལོ་དུས་ཀྱི་མཆོད་པའི་
སྐབས་སུ་དྲང་བཏང་བ་དང་མཉམ་དུ། ཁོང་རྣམས་ལྷང་བ་ཞིག་ཏུ་བོས་ནས་
ཡིབ་སྟེ་སྟོང་། དེ་ནས་བཅན་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་མཆོད་པ་ཕུལ་བའི་རྗེས་སུ་
སྤར་འཁོར་ནས་མཆོད་པ་རྣམས་བསྐྱས་ནས་ལོངས་སྟོང་སོགས་བཤད།

༩ ཡང་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱོད་ལས་མཆོད་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྲད་རིགས་
གཞན་དུ་བྲིས་བ་ཞིག་སྤར་བར། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་མཆོན་མི་གསལ་བ་ཞིག་གི་
སྐོར་བྲིས་ཏེ། རྒྱལ་མོ་དེས་སྟོད་ཐུང་སྟོ་ནག་ཕུ་ཐུང་གི་ཁ་ས་ལ་རེག་བ་ཅན་དུ་
རིང་བ་ཞིག་གྱོན། སྤར་ལ་དར་ནག་པོའི་ཤམ་ཐབས་གྱོན། སྤྱ་ལ་ལྷས་མ་ཆུང་དུ་
མང་དུ་བྲས་ཤིང་། རྒྱ་བ་ལ་ཨ་ལོང་བཏགས། ལྷམ་ཐོ་ཡི་བྲ་བ་གྱོན། དགུན་དུས་
སུ་བགས་པའི་གྱོན་བ་བྲེ་ལ་ཆེས་དྲབ་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་བ་ཞིག་གྱོན། སོགས་
བྲིས་ཏེ། ཁོངས་པའི་ཆེ་ཤ་དུས་རྣམས་གསེར་བྲེ་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱེས་ནས།
ལྷགས་སྟོད་དུ་བཅུག་སྟེ་ས་ལ་སྤ། སོགས་སྤར། ཐ་བཞེད་དུ་ཡང་། གསལ་སྤར་
གི་བྲ་མོ་ཤི་བའི་རོ་རྩའི་ནང་དུ་བཅུག་ནས། མའི་མལ་འོག་ཏུ་སྤྱས་ཚུལ་སོགས་
ཀྱི་སྤྱོད་བྱང་བས། དེ་འདྲའི་སྟོན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་མངོན།

གཞན་ཡང་ཏ་ཐིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཏུ་དུལ་ཨ་ལོ་བྲ་བར་ཡང་། བོད་ཀྱི་
ཡུལ་གྱ་སོ་སོའི་བཤད་བ་རྒྱས་ཅན་བྱང་མོད། སའི་མིང་རྣམས་བརྟེན་འཕྲོད་
དགའ་བར་སྤར་ཞིང་། བོད་ཡུལ་ན་གསེར་མང་བས། གསེར་ལྷག་མགོ་ཅན་རེ་
ཡང་ས་ནས་འཛོན་ཚུལ་སོགས་དང་། ཡུལ་གྱི་ངོ་མཆར་གཅིག་ནི། མི་སུ་ཡང་
ཡུལ་དེར་སྐྱེ་བས་ན། རྒྱ་མཆོན་མེད་པར་སེམས་དགའ་ཡལ་ལེ་བ་དང་། གཞིང་

འདྲུམ་མོལ་ལེ་བ་ཞིག་འོངས་སོགས་བྲིས།

ལར་སྡོན་དུས་ཀྱི་སྡོལ་ལུགས་སོགས་ཇི་འདྲ་ཡིན་བསམ་པའི་ཆེ། ཀླུ་
ཁམས་གཞན་གྱི་ཡི་གེ་བྲིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ལ་བལྟ་བ་ཙམ་ལས། རང་གི་
མིས་རང་ཡུལ་གྱི་སྡོལ་ལུགས་འདི་འདྲའོ་ཞེས་ཞིབ་ཏུ་བྲིས་པ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་ཆེད་
དཀའ་བ་འདི་ཡུལ་ཀུན་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་མིས་བྲིས་པའི་
ལོ་རྒྱུས་ཀུན་ལ་བལྟས་ཀྱང་། ལྟ་སའི་གོང་ན། བྱད་མེད་རྣམས་པང་གདན་ཁྲ་བོ་
དང་། སྤ་བྱག་བྱར་གསུམ་ཞིག་གོན། སྦྱེས་པ་རྣམས་པགས་ཞུ་ན་ལེབ་བཞི་ཡོད་
པ་ཞིག་གོན་སོགས་བྲིས་པ་སྤྱི་མཐའ་ཙམ་ཡིན་ལ། ད་ནས་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་
སོང་ཆེ། ད་ལྟའི་སྡོལ་ལུགས་འདི་ཀུན་གྱང་མི་རྒྱུད་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་སློབ་སྦྱར་
ཏུ་སོང་སྟེ། ཡུལ་ཁམས་གཞན་གྱི་མིའི་རག་སློབ་ཆེད་པ་རྣམས་བསགས་ནས་
རགས་ཙམ་ཞིག་ལས་དཔྱོད་མི་བྱུང་བ་སོགས་ཡིན་ནོ། །

དུས་གསུམ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་ན། །

བྱུང་ནས་ཡལ་བའི་སྡོན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་རྣམས། །

སྟོང་བའི་མཁའ་ལ་སེམས་ཀྱིས་བྲིས་པ་འདི། །

ཤིན་ཏུ་ངོ་མཆར་སྦྱར་མའི་ཀླུ་འབས་ཉིད། །

ཅེས་གྲང་སྦྱས་སོ། །

༥ དེ་ལ་རྗེ་སྟོང་བཙན་སྐམ་པོ་ཡན་ཆོད་དུ་བོད་ན་ཡི་གེ་མེད་པར་
བྲགས་པས། དེ་ཡན་གྱི་ཀླུ་འབས་རྣམས་གྲང་དག་རྒྱན་ཙམ་ཞིག་ཏུ་གནས་པ་

ལས། ལོ་ཚིགས་སོགས་བསྐྱེགས་ཏེ་དུས་མའི་ལུགས་སུ་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་སྐབས་མེད་ལ།

འོན་ཀྱང་ཇེ་གནམ་རིའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། སྤུས་ཀྱི་དུས་སུ་བྱིས་པར་མངོན་པ་
ཞིག་འོག་ཏུ་བཀོད་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་གནམ་ལུགས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཉོག་
ལ་འཛིངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་པས། རོན་བྱིས་ན་འདི་ལྟར་སྤང་སྟེ། དེ་དུས་ཙ་
ན་ད་ལྟའི་འཕན་ལུལ་གྱི་ཕྱོགས་འདིར། བོད་རྗེའི་གཉེན་ཚན་དུ་གཏོགས་པའི་
རྒྱལ་སྐན་ཟིང་བོ་རྗེ་བྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། སྟོན་པ་ངན་པས་ལུལ་མི་རྣམས་ཞེ་
ལོག་ཅིང་། ཁོའི་ལུལ་གྱི་མི་བྲག་དབྱི་ཆབ་སོགས་ངོ་ལོག་སྟེ། བོད་རྗེ་སྟག་སྟུ་
གཟིགས་ཀྱི་བྱུང་དུ་བློས། བཅན་པོ་དང་ལྷན་དུ་མནའ་བཅད། འོན་ཀྱང་ཟིང་བོ་རྗེ་
ལ་དབྱ་ལན་མ་ལོན་པའི་བར་དེར་བཅན་པོ་བློངས། དེ་ནས་དེའི་སྤུས་གནམ་རི་
སྟོང་བཅན་གྱིས་དམག་བྱངས་ཏེ། འཕན་ལུལ་དབང་དུ་བཟུགས། དེའི་རྗེས་སུ་
གཙང་ཕྱོགས་ཀྱང་འབངས་སུ་འདུས། དུགས་པོ་ངོ་ལོག་པ་ལ་ཡང་སེང་གོ་མི་
ཆེན་གྱིས་པག་

དེ་ནས་ལུན་རིང་སོང་སྟེ། དབྱི་ཆབ་རྣམས་པའི་དུས་ཤིག་ན། སྟོང་བཅན་
སྐམ་པོ་དང་མཇལ་ནས། ཡབ་ཀྱི་དུས་བཞིན་སྤར་ཡང་རྗེ་ཐོན་རྣམས་ཀྱིས་བོ་
བོར་བ་སོགས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེ་གནམ་རི་སྟོང་བཅན་ནི། ཐོག་མར་ཡར་
ལྷུངས་དང་དུགས་པོ་སོགས་ལྟོ་ཁ་ཕྱོགས་འདི་ཙམ་ཞིག་ལ་དབང་མཛད་པར་
མངོན་ཞིང་། དེའི་ཡན་གྱི་གདུང་རྒྱུད་རྣམས་ནི་པལ་ཆེར་ཡར་ལྷུངས་ཕྱོགས་ཆ་
ཙམ་ཞིག་གི་བདག་པོ་ཡིན་པར་སེམས། འོན་ཀྱང་ཇེ་གནམ་ཁྲི་བཅན་པོ་བོད་

ཁམས་སྤྱིའི་ཀླུ་པོ་ཡིན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཅམ་ལ་སྒོངས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དུལ་
ཀྱི་ཀྱ་ཁྱོན་དང་། ཀླུ་ཁབ་ཀྱི་ས་མཆམས་བྱ་བ་དེ། དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་
རི་མོར་བྲིས་པ་ཞིག་མེད་ཀྱི། འོན་ཅི་ཞེ་ན། ཀླུ་པོའི་དབང་ཤུགས་ཀྱིས་རི་
ཅམ་དུ་ཁྱབ་པའི་ཕྱོགས་དེ་ཅམ་ཞིག་ལ་ཡུལ་དེའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཡིན་པས།
དེ་དུས་ཀྱི་བོད་ཁམས་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཡུལ་ཉི་ཆེ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱལོ། །

གནམ་རི་སྒོར་བཅན་ཀྱི་སྒྲོར་ཤོག་རིལ་ཁ་པའི་ཆོག་སྒྲ་ཅུང་ཟད་བསྐྱས་
ཏེ་བཀོད་པ། ཁར་བྱིང་བ་སྟག་ཅེ་ན་ནི་ཀླུ་སྟག་བྱ་སྟག་གཟིགས་(སྟག་བྱ་གཉན་
གཟིགས་ཏེ་གནམ་རིའི་ཡབ།) བཞུགས། སྤར་བའི་ཡུ་སྒྲ་ན། ཟིང་པོ་རྩེའི་(མི་
འབངས།)ཁྲི་བངས་གསུམ་མཆིས། ཉེན་ཀར་ཉིང་བ་ན་ཟིང་པོ་རྩེ་སྟག་སྒྲ་པོ་
མཆིས། ཟིང་པོ་རྩེ་ནི་བྱ་བ་ཅི་ལ་ཡང་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཤ་སྟག་བྱེད། ལེགས་པ་
ཉེས་པར་བཅུག། ཉེས་པ་ལེགས་པར་བཅུག་མཛུངས་ཤིང་སྤྱིང་ཉེ་བ་ལ་ནི་སྒོ་
གྲོས་བསྟན་ཀྱང་མི་ཉན། ཁྱི་གཅམ་བྱ་ངོ་སྤྱང་གི་ཆོག་སྒྲ་བ་དག་ལ་ཆེད་དུ་
མཉན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་ཟིང་པོ་རྩེ་ཆོས་ལོག་ཅིང་། སྤྱིད་སྒྲུང་བས། རྩེ་པོ་ཉེས་དགུ་བྱེད་
པ་ལ། མི་གཅིག་གིས་མཐོང་ཡང་གལ་ཏེ་སྤྱིས་ན་མི་འོས་པའི་ཆད་པ་ནན་ཆེ་
བས། རིག་སྤྱིས་ཀྱང་ཁོ་ལ་གྲོས་སྟོན་མ་ཤོད་དོ། །དེ་ལྟར་རྩེ་པོ་ནི་སྒྲ་ནས་སྤྱིས།
འཁོལ་པོ་ནི་འོག་ན་བཟམ་མོ་(ཁ་འཐོར་བའི་དོན་ནོ།)གཅིག་ལ་གཅིག་སྤྱིང་མི་
བཟན་ཏེ། དུལ་གྱི་སྤྱིད་ཀྱང་དམས་སོ། །མི་ཡོངས་ཀྱང་ཟིང་པོ་རྩེ་ལ་འཁང་ངོ་

(ཁྲིས་སོ།)དེ་ནས་ཟིང་བོ་རྗེའི་སྒོན་པོ། གཉན་འཛི་ཟུང་ནག་པོས། རྗེ་བོ་ལ་
གསོལ་བ། རྗེ་བོ་ནི་ཅི་ལ་ཡང་ལོག་པ་ཤ་སྟག་མཛད་པས། འོ་སྒོལ་གྱི་སྤྲེད་ནི་
སྤྲེད་དུ་མ་རུང་། ཚོས་ནི་ཚོས་སྟུ་མ་རུང་སྟེ། དུལ་གྱི་མི་དབུལ། སྤྲེད་གྱི་ཉམ་
དམའ་སྟེ། བཟོ་བརྒྱུ་ཟིན་ན་དེ་ཅོངས་ཤེས་གསོལ་བས་(ན་མོ་ནི་པལ་ཆེར་བྱ་
བའི་དོན་ནོ།)ཟིང་བོ་རྗེས་མཉན་དུ་མ་གཏུབ་སྟེ། འདི་སྐད་ཟེར་བ་ཉེས་སོ་ཞེས་
འཛི་ཟུང་ལ་ཆད་པ་པལ་བོ། །དེར་འཛི་ཟུང་མ་རངས་ཏེ། ཁོ་རང་ཡང་རྗེ་བོའི་སྒྲ་
ལ་རན་སྤྱོད་བྱེད་པར་ཞུགས་ཏེ། བག་པོ་བསྐྱས་ཏེ་དཀར་པོ་བསལ། རེའུ་ཁྱལ་ཏེ་
(ཞོན་ཏེ་)བསེ་སྐྱ་བཅག་གོ། །

དེ་ལ་ཟིང་བོ་རྗེ་མགུ་ནས། ༡ སྟག་སྐྱ་བོའི་ཡུལ། ༢ དུལ་ཡེལ་རབ་སྟེ་
བཞི། ༣ ལྷུ་མ་ཡ་གསུམ་ནམས། ཟིང་བོ་རྗེའི་ཁྲི་བངས་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་
པ་ལས། མཁར་སྐྱར་བས་བཅད་དེ། ལྷུ་མ་ཡ་གསུམ་གྱི་སྤྲད། གཉན་འཛི་ཟུང་གི་
བན་དུ་བྱིན་ཏོ། །བན་ངེས་གྱི་ནང་དུ། ཟུང་ཅེང་སྐྱ་ཡང་འཛི་ཟུང་གི་བན་དུ་བྱིན་
ཏོ། །འཛི་ཟུང་གི་ཆུང་མ་པ་ཆབ་གཟས། ཟུང་ཅེང་སྐྱ་བན་བྱེད་པ་ལ་རེག་ཆེ་སྟེ།
བརྟམ་བཅོས་མང་པོ་བྱས་པས། ཅེང་སྐྱ་མ་རངས་ཏེ། ཟིང་བོ་རྗེ་ལ་འཛི་ཟུང་གི་
བན་བྱེད་མི་པོ་ད་ཅས་འཁར་སྟེ་གསོལ་ཏོ། །ཟིང་བོ་རྗེ་ན་རེ། གཉན་འཛི་ཟུང་
ལས་ང་ལ་སྟོར་ཉེ་བ་མེད་པས། དེའི་བན་དུ་ཁྲོད་བཀོལ་མ་རུང་བ་མེད། རྗེ་མོས་
བརྟམ་བཅོས་བྱས་ཀྱང་རྗེ་མོ་ལ་དབང་ཡོད་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །སྐྱས་པས།
ཅེང་སྐྱ་མ་རངས་ཏེ་ཡི་ཆད་དོ། །དེ་ཙམ། དབའ་ཏོ་རེ་ཞུ་བྱ་དང་། གཤེན་ཁྲི་
གཞེར་འདོན་གོང་གཉིས། འཕྲེན་པའི་རྗེང་ཁར་འཐབ་ནས། གཤེན་གྱིས་དབའ་

བསད་བ་ལ། དབང་ཡི་ཕུ་ཐོ་པངས་ཏེ་རེ་དབྱི་ཆབ་གྱིས། ལུ་ཐོ་གཤེན་གྱིས་
 བསད་བ་ལ་སྒྲིང་གནང་བར་འཆལ་ཞེས་རྗེ་ཐོ་ལ་གསོལ་བར། ཐིང་ཐོ་རྗེས།
 གཤེན་ཁྱི་གཞེར་ནང་སྒོན་བྱེད་པའི་རོ་མ་ཆོད་དོ། །དགེ་བས་མི་དགེ་བ་བསད་
 བ་བསད་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པས། དབྱི་ཆབ་ཀྱང་མ་རངས་ཏེ་ཡི་ཆད་དོ། །དེ་
 བས་ཐུང་ཅེང་སྒྲུ་དང་། དབང་གཉིས་ཀ་ཡི་ཆད་དེ། འགྲོགས་ནས་བྱིས་དུ་དོང་
 བ་ལས། དབྱི་ཆབ་སྒོན་དུ་དང་། ཅེང་སྒྲུ་བྱི་ན་འགྲོ་བ་ལས། ཅེང་སྒྲུས་ཆིག་ལབ་
 སྒྲུས་ཏེ། ཆབ་ཆབ་ནི་པ་རོལ་ན། ཡར་ཆབ་ནི་པ་རོལ་ན། ལྷིའི་བྱ་ནི་བྱིའི་བྱ་སྟེ།
 ལྷ་ཡི་ནི་སྒྲུ་ཐོ་བཞུགས། རྗེ་བདེན་གྱིས་ནི་བཀོལ་དུ་དགལ། སྐ་བདེན་གྱིས་ནི་
 བསྟད་དུ་དགལ། འོན་ནི། ལུ་ཐོ་ལུ་ཐོའི་པར་འབྲམ་ན། །ཡར་ཆབ་གཙང་པོའི་
 པར་འབྲམ་ན། །མི་ནི་མི་ཡི་བྱ་ཡིན་ཡང་། །དོན་ལ་ལྷ་ཡི་སྒྲུ་ཐོ་
 བཞུགས། །བདེན་པའི་ཀླུ་ཐོས་གཡོག་ཏུ་བཀོལ་ན་དགལ། །བདེན་པའི་སྐ་ནི་
 ཀླུ་ཏུ་བསྟད་ན་དགལ། །ཞེས་བཤོ།)ཞེས་སྒྲིང་ལ་ཤར་བ་ཁ་ནས་ཤོར་བ་ལ།
 དབྱི་ཆབ་མདུན་ན་འགྲོ་བའི་ན་བར་ལྟང་རེར་ཐོས་ཏེ། ཆིག་དེ་ཏོག་གོ་སྒྲངས་
 བས། ཅེང་སྒྲུ་ཁྱོད་ལས་བདེན་པ་མེད། ཁོ་ཐོ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་དང་མི་འདྲ་རི་
 ཞེས་མནའ་ཐོར་དོ། །དེར་ཐུང་དང་དབང་གཉིས་ཀ་ཐིང་རྗེ་ལ་སེམས་ལོག་སྟེ།
 མཁར་བྱིང་བ་སྟག་ཅེར་བཅན་པོ་སྒྲུ་ཀླུ་སྟག་བྱ་སྟག་གཟིགས་ལ་སྒྲོ་བ་ཏེ་བར་
 བྱས་ཏེ། མནའ་ཐོ་ཡང་ཆེར་བཅད་དོ། །

(སྒྲོ་བ་ཏེ་བ་ནི་སྒྲིང་ཏེ་བ་སྟེ་ཤ་ཆ་ཆེ་བའི་དོན་ནོ།)དེའི་ལོག་ཏུ་དབང་
 དབྱི་ཆབ་གྱིས་ཞང་ཐོ་མཐོན་བཟང་ཏེ་རེ་སྒོན་སྒྲོ་ལ་བཏགས་ཏེ། (སྒྲིང་གྲོགས་

སྲ་བྱས་པའི་དོན།)མནའ་ཐོ་བཅད་པ་ལས། བཟང་རྟ་རེ་གི་ནས། དེའི་བྱ་བར་
སྲུམ་མགོན་པོ་ཟེང་པོ་རྗེའི་ནང་འཁོར་བྱེད་པ་ལས་སྒོ་ལ་བཏགས་ཏེ་མནའ་ཐོར་
རོ། །མྱང་སྒོན་རྟ་རེས་ནི་(འདི་དང་ཅེང་སྐྱ་གཉིས་མི་གཅིག་གི་མིང་དུ་སྤང་།)
ཆེས་པོ་ནགས་སེང་སྒོ་ལ་བཏགས་ཏེ་མནའ་བཅད་དོ། །

དེ་ནས་ཁོང་རྣམས་ཀྱིས། ཆེས་པོ་ནགས་སེང་ལ་འཕྲིན་བགྱིས་ཏེ། སྲ་
རྒྱལ་སྐྱག་བྱའི་སྤྲན་དུ་དོན་དེ་གསོལ་བར། བཅན་པོའི་ཞལ་སྤྲ་ནས། ངའི་སྤང་
མོ་ཞིག་ཀྱང་ཟེང་པོ་རྗེའི་གདན་དུ་འདུག་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཁྱེད་ཟེར་བ་བཞིན་
བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ནས། བར་གསུམ་འགོན་པོ་དང་། མྱང་དང་། དབའ་
གསུམ་པོ་གོ་ལེན་དུ། མཁར་ཕྱིང་བར་མཆིས་ནས། ཉིན་མོ་པག་ཆལ་གྱི་ཤིང་
ཁྱེད་ན་སྤྲས་ཏེ་སྐྱགས་ནས་སྤྲོད་ཅིང་། མཆན་རེ་ཞིང་ཕྱིང་བར་མཆིས་ཏེ། བཅན་
པོ་དང་དབྱ་སྤྲང་གོ་མནའ་གཅོད་པའི་ཆེ། འབངས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འགོ་བ་
མཐོང་ནས་སྒྲ་སྒྲངས་པ། མི་བཟང་ནི་རྟ་བཟང་ཞིག་ ཉིན་ཞིང་ནི་པག་ཆལ་ན།
མཆན་ཞིང་ནི་ཕྱིང་བར་མཆིས། དག་འཕའི་ཟེན་ཅི་ཨང་། (དོན་ནི། མི་མངས་
ལ་རྟ་ཡང་བཟང་བ་ཞིག་ ཉིན་རེ་བཞིན་པག་ཆལ་ནགས་ན་སྤྲ། །མཆན་རེ་
བཞིན་ཕྱིང་བའི་མཁར་དུ་འགོ། །དག་དང་གོགས་གང་ཡིན་ཆ་མ་འཆལ། །)
ཞེས་སྒྲངས་སོ། །

འོན་ཀྱང་མི་རིང་བར། ཟེང་པོ་རྗེ་ལ་ངག་ལན་མ་སྒྲན་པར་རྒྱལ་སྐྱག་བྱ་
དགྲུང་དུ་གཤེགས་སོ། །སྤར་རྒྱལ་སྐྱག་བྱའི་སྤྲན་དུ་འཕྲིན་ཆེས་པོ་ནགས་སེང་
གིས་བགྱིས་པ་ལས། དེ་ཚུན་ཆད་ནགས་སེང་གི་བྲན། སྐྱག་གྱིས་བཏང་མང་

བྱས་བགྱིས་སོ། །གྱིམ་བཏང་མང་བྱས། གཉིད་ལོག་བ་ན་ཁོང་ཅག་གི་གྲོས་
གཏམ་གཉིད་གཏམ་དུ་བདོལ་གྱིས་དོགས་ནས། ཁྱོ་མོ་དང་མི་ཉལ་བར་རི་ལ་
ཉལ་ཞིང་། ལུབ་རེ་ལ་ཉལ་ས་འཕོདོ། །ཁྱོ་མོ་ལ། ང་ལ་མཆང་གི་ཡི་དྲགས་ཞིག་
ཞུགས་འདུག་པས། སྤུ་ལ་ཡང་མ་སྦྲ་ཞིག་སྦྲས་སོ། །རི་ཞིག་ན་ཆུང་མ་དང་ཁོ་
གཉིས་འཐབ་པར། ཆུང་མས། ཁྱོད་ལྟོ་བོ་ཆེ་ལ། ཡི་དྲགས་མ་བབས་ཀྱི། ལྟོ་
སྦྱོར་དུ་རེས་སོ། །(ལྟོ་ཞི་སྦྱ་དང་ཁྱེད་ཀྱི་མིང་དོ། །)སྦྲས་པས། ཁོ་ཁྱོས་ཏེ། དེའི་
ལུབ་མོ་ནས་མོ་ལ་མཛེང་བར་བྱས་ཏེ། ཞག་གཉིས་གསུམ་ལྟ་ཅིག་ཉལ་བ་
ལྟར་བྱས་ནས། ཁྱོ་མོ་ལྟེ་ལ་སོ་བཏབ་སྟེ། དཔྱར་དཔྱར་ཏེ་བཅད་ནས་ཁྱོ་མོ་
ཡང་ཤིངོ། །འོན་ཀྱང་ཁོང་རྣམས་ད་དུང་བེད་བོ་རྩེ་ལ་དགྲ་བྱེད་མ་ལུས་པར་ཡོད་
སྐབས། གྱིམ་བཏང་མང་བྱ་ནད་ཀྱིས་བཏབ་སྟེ་རབས་ཆད་ནས་ཤིངོ། །

དེར་ཀླུ་སྟག་བྱ་སྟག་ཐེགས་ཀྱི་སྤྲས། བཅན་པོ་སྟོན་བཅན་དང་། (འདི་
གནམ་རི་ཡིན།)སྟོན་ཀོལ་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས། ལྱང་ཅེང་སྦྱ་དང་། དབའ་དབྱེ་
ཆ་བ། དབའ་ཁྲེས་སྤང་། དབའ་བྱ་ཆ་བ། མནོན་འགྲོན་པོ། ཆེས་པོ་ནགས་སེང་
བྱག་ལ་བྲོ་སྦྱལ་བའི་ཆོག་ནི། དེར་པན་ཆད་བེད་བོ་རྩེ་ཀླུ་བ་དུ་མི་འདོར་རེ། སྦྱ་
ཀླུ་པར་དུ་མི་ལེན་རེ། སོམ་ཉི་མི་བགྱིད་རེ། བརྟུལ་པོད་པར་མི་འཆལ་རེ།
སྟོག་སྟོངས་མི་འཆལ་རེ། བཅན་པོ་སྟོན་བཅན་ཀྱིས་བཀའ་ངེ་སྦྱལ་བ་བཞེན་མི་
མཉན་རེ། གཞན་སྤྲས་བསྤྲས་ཀྱང་མཉན་རེ། ཞེས་བྲོ་སྦྱལ་ཏེ། ལྱང་ཅེང་སྦྱ་
སོགས་མི་བྱག་པོ་དེ་བྲོ་ལ་བཏགས་སོ། །

དེ་ནས་དུས་ཆད་བྱས་ནས་སྤར་མཆིས་ཏེ། གཙུང་སྟོན་ཀོལ་དང་། ཡུམ་

སྟོང་བཙུན་གཉིས་ལ་ཡུལ་གྱི་གཉེར་ཁ་བཅོལ་ནས། བཅན་པོ་ཁྱི་སྟོན་བཅན་
རང་ཉིད་ཞབས་གྱིས་བཙུགས་ཏེ། དམག་ཁྱི་དང་བཅས་ཏེ་གཤེགས་སོ། །ཟུང་
ཅིང་སྐྱུ་དང་། མཐོན་མཐོན་པོ་གཉིས་ནི། སྐྱག་པ་ཤ་རུ་ལ་ཚུན་ཆད་ལ། བྱ་
གཙོད་ཅིང་ཉན་རྒྱར་བཤུས་སོ། །(བྱ་གཙོད་པ་བྱ་ར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །)དབྱི་
ཆབ་དང་ནགས་སེང་གཉིས་གྱིས། བཅན་པོ་སྐྱུན་བྲངས་ཏེ། ཚུ་པོ་ནི་རབ་ཏུ་
བཏོད་དོ། །བ་ལ་ནི་དབྱི་རུ་བཏང་ངོ། །མཁར་ཡུ་སྐ་ནི་པག། དགྲ་གྱི་ཐིང་པོ་ཇེ་
ནི་བཀྱམ་སོ། །མང་པོ་ཇེ་སུམ་བུ་ནི་བྱ་གྱའི་ཡུལ་དུ་བྲོས་སོ། །པག་གི་ཡུང་བ་
མན་ཆད། རྒྱུ་བྲོ་སྐ་ཡན་ཆད་བཅན་པོའི་བྱག་ཏུ་སོན་ཏོ། །བཅན་པོ་ཁྱི་སྟོན་
བཅན་གྱིས་བཀའ་སྦྱུལ་ཏེ། ཡུལ་ངས་པོ་བྱ་བ་ལས། འཕན་ཡུལ་དུ་མིང་སྟོས་
སོ། །

དེ་ནས་ངས་པོའི་འབངས། དབའ་དབྱི་ཆབ་ལ་སོགས་པས། བཅན་པོའི་
མཆན་གསོལ་བ། ཆབ་སྲིད་ནི་གནམ་ལས་མཐོ། དབུ་ཚྭ་གཉི་རི་བས་བཅན་ཏེ།
གནམ་རི་སྟོན་བཅན་དུ་བཏགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཟུང་དབའ་མཐོན་དང་གསུམ་
གྱིས་ཐིང་པོ་ཇེའི་སྲིད། བཅན་པོ་སྐྱུ་རྒྱལ་གྱི་བྱག་ཏུ་དངར་ཏོ། །(དངར་དང་
བསྟར་བྱ་བ་དོན་གཅིག་གོ། །)དེ་ནས་གནམ་རི་སྟོན་བཅན་གྱིས་བྱག་ལྷག་གིས་
བྲས་ཏེ། དབའ་དབྱི་ཆབ་གྱི་བྱ་དགར། ཟ་གང་གཤེན་གྱི་ཡུལ་ས་དང་། མལ་རྩོ་
ཕྱོགས་ནས། བན་བྱིམ་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་སྦྱུང་ཏོ། །ཟུང་ཅིང་སྐྱུའི་བྱ་དགར། གཉན་
འཛི་བྱང་གི་མཁར་སྐྱབ་དང་། བན་བྱིམ་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་སྦྱུང་ཏོ། །ཆེས་པོ་ནགས་
སེང་གི་བྱ་དགར། འོན་གྱི་སྟོན་མཁར་གྱི་བན་བྱིམ་སུམ་བརྒྱ། མཐོན་མཐོན་

པོའི་བྱ་དགར། ཁོ་ནའི་ཕུ་བྱ་པོ་གནོན་ལ་སོགས་བཅས་བྱིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་
ཏོ། །ཐུང་དབང་མཛོན་དང་གསུམ། ཆེས་པོ་དང་བཞི། བཅན་པོའི་སློན་པོར་
བཅུག་སྟེ། བཅན་བྱིས་མང་པོ་དང་། ཡུལ་ཆེན་པོ་སྟལ་ཏོ། །

ཀླུ་པོ་འདིའི་རིང་ལ། བྱང་པོ་སྤྱང་སང་བྱ་ཅེས་གཙང་བོད་ཀྱི་ཀླུ་པོ་
མར་ཕུན་མགོ་བཅད་དེ། གཙང་བོད་བྱིས་ཉི་མི་བཅན་པོའི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་བར།
བཅན་པོ་དབྱེས་ནས་གཙང་བྱིས་ཉི་མི་བྱ་ཅེ་ལ་བྱ་དགར་སྟལ་ཏོ། །(བྱ་ཅེ་འདི་
སྟོང་བཅན་གྱི་སློན་ཡང་བྱས་པ་ལོག་ཏུ་གསལ།)

དེའི་ལོག་ཏུ། བཅན་པོ་མཆེད་གཉིས་ལ། མོང་སྟོན་པོ་སྟོ་བ་རིངས་པར།
བྱ་ཅེས་ཁོས་(བཅན་པོ་བཟོང་བའི་)གྲབ་ཤོམས་བྱེད་པ་ཆོར་སྟེ། བཅན་པོ་
མཆེད་གཉིས་ལ་སྟུ་ལ་བསྟོ་མ་རུས་པར་མོང་སྟོན་པོ་བཀུམ་མོ། །དེའི་རྗེས་སུ་
དྲགས་པོ་འབངས་སུ་མངའ་བ་ལས་ངོ་ལོག་པ་ལ། རྗེ་སྟོན་རྣམས་འདུས་ཏེ།
དྲགས་པོ་པབ་པར་སྟུ་རྗེ་ཐོགས་པ་དམག་དཔོན་བབྱིད་དགོས་ཞེས་བཀའ་
བཏོས་པ་ན། སང་གོ་སྤྱི་ཆེན་གྱིས། ཁོ་བོས་རྗེ་ཐོག་ཅེས་ཁས་ཁྲུངས་སོ།

།དེ་ལ་བྱང་པོ་བྱ་ཅེ་ན་རེ། ཁྱོད་ལྟ་བུས་དམག་དཔོན་འོང་ངམ། མི་
མཛངས་པ་བྱ་བ་དེ། སྤྱི་ཏུ་ནང་དུ་སྤྱངས་བྱ་བཅུག་པ་དང་མཚུངས་པར་ཅེ་མོ་
སྤྱང་འཛོན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་སྟུས། ཁྱོད་བཅན་པོའི་སྟུམ་བྱི་(བ་སྟེ་ཞབས་
འབྲིང་།)བར་བཀའ་སྟུལ་ནས་ལོ་དུ་མ་ཞིག་ལོན་ན། སང་གོ་སྤྱི་ཆེན་མཛངས་ལ་
རྗེ་ཐོག་གོ་ཞེས་མི་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསྟོད་པ་ཁོ་བོས་མ་ཐོས་པས། མི་འོངས་
བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ནས་སྟུས་པས། སྤྱི་ཆེན་ན་རེ། མི་ཡོངས་ཀྱིས་ཁོ་བོ་ལ་སྟུན་

བར་མི་བརྗོད་པ་ཡང་བདེན་ནོ། །ཁོ་ལོ་སྡོན་སྤྱི་ལུ་འདེམ་དུ་ཞུགས་ཀྱང་མ་
 ཞུགས། ཅེ་མོ་ཕྱིར་མ་སྤངས་པ་ཡང་བདེན། གཤམ་ཏེ་ཁོ་ལོ་སྡོན་ཆད་སྤྱི་ལུ་འདེམ་
 དུ་ཞུགས་ཟིན་ན། ཅེ་མོ་བས་ཡུ་བ་ཡན་ཆད་སྤང་སྟེ་སོང་ཟིན། དེའི་ཕྱིར་དེང་ཁོ་
 བོས་གསོལ་བ་ཡང་། སྡོན་ཆད་ཅིའི་ནང་དུ་ཡང་མ་ཞུགས་པས། གདོད་འཇུག་
 བར་གསོལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་པས། བཅན་པོས་ཀྱང་ཁྱི་ཆེན་ལ་གསོལ་བ་
 བཞིན་གནང་སྟེ། དུགས་པོ་འབངས་སུ་དགུག་པའི་དམག་དཔོན་དུ་བཀའ་སྩལ་
 ཏོ། །

དེ་ནས་སང་གོ་ཁྱི་ཆེན་གྱིས་དུགས་པོ་ལྷ་དེ་ལ་བཀལ་ཏེ། ཐམས་ཅད་
 འབངས་སུ་བཀུག་གོ། ཁྱི་ཆེན་གྱི་བྱ་དགར། གསེར་ཁུང་རེ་ལྔ་ཀལ་གྱི་མི་དང་
 འབྲོག་དུ་བཅས་ཏེ་སྩལ་ཏོ། །མི་ཀུན་གྱི་ཁ་ན། སང་གོ་ཁྱི་ཆེན་གྱིས། མདུང་མོ་
 ཐེབས་གཅིག་གིས། འབྲོག་མོ་ཐང་གང་འཛོལ། ཟེར་བ་བྱུང་། ཉིན་གཅིག་ལ་
 ཁོང་གིས་དུགས་པོ་མི་བརྒྱ་བསད་སྐད་(སང་གོ་མི་ཆེན་གྱི་མིང་དང་ལོ་རྒྱུས་
 ཅུ་མ་ད་དུང་ཡང་དུགས་པོ་ནམས་ལ་སྐྱེད་རྒྱ་ཡོད་འདུག)དེའི་རྗེས་སུ་མང་སྟོན་
 ཏོ་རེ་ཅེང་སྟེའི་བྲ། ཞང་སྤང་བྱ་བ་བཅན་པོའི་ཞབས་འབྲིང་ནང་མ་འཁོལ་ཞིང་
 གནས་སོ། །(འདི་མང་པོ་རྗེ་ཞང་སྤང་བྱ་བ་སྟོང་བཅན་གྱི་དུས་སུ་ཡང་ཁྲོན་པོ་
 ཡིན།)དེའི་ཆེན་བཅན་པོ་རྗེ་འབངས་དགུས་སྐྱེམས་སྟོན་མོ་གསོལ་བའི་ཆེ།
 ཁུང་པོ་བྱ་ཅེས་སྒྲུ་བྲངས་ཏེ། གཙང་བཅན་པོའི་འབངས་སུ་སྤལ་ཚུལ་སོགས་
 རོམས་སོ་བྲས་པར། ཞང་སྤང་གིས་ཤགས་ལན་བཏབ་པས་བཅན་པོ་སྤུགས་
 མཉེས་ཏེ། ཞང་སྤང་ཁྲོན་པོར་བཅུག་ནས། ཁྲོན་པོའི་མཚན་མར་དདུལ་གྱི་སྤྱག་

བྱ་ཚུང་སྐུལ་རྟོ། །

༥ དེའི་རྗེས་སུ་དབང་དབྱི་ཚབ་ཀྱས་ཏེ། ཉི་མ་འདི་ཞིང་མཆིས་སྐབས།
བཅན་པོ་ཁྱི་སྒོང་བཅན་(སྐམ་པོ་སྟེ་འདི་དུས་སྒོང་བཅན་དགྲུང་ལོ་གཞོན་པའི་
སྐབས་སུ་དེས།)ཉེན་ཀར་ནས། སྤྱི་ལུང་དུ་གཤེགས་ཁར། སྟོ་རྟོ་རེ་གཙུག་ཚོན་
ལས་(བརྒྱད་ནས་)འཕྲིན་གསོལ་ཏེ། གནའ་དུས་སུ། ཟིང་པོ་རྗེ་ཐུབ་ཏུ་བོད། སྟེ་
ཐུལ་པར་དུ་ཐྲངས་ཏེ། ཆབ་སྲིད་ཚུར་ནི་བསྲིངས། ཞེང་དུ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ན།
ཐུང་གིས་སྲིད་མ་ཐུབ་སྟེ་བཀྲོན་པའ་ནས། (ཐུང་ནི་ཅེང་སྐྱེའི་བྱ་ཞང་སྤང་སྟེ་
བཀྲོན་པའ་པ་ནི་ཁྲིམས་པོག་པའོ།)བདག་ཅག་པ་ཆོན། ཐྲང་སྟོ་བ་མ་རིངས་
པར་མཆིས་ན། བདག་ཀན་པོ་ཅམ་ཞིག་མ་གུམ་བར་དུ། དབྱ་སྦྱང་(མནའ་)ཁུང་
པ་ཞིག་བདག་གི་བྱ་ཆ་ནམས་ལ་སྟོལ་བར་ཅི་གནང་། བཅན་པོ་ཡལ་ནི་བདག་
གི་མཆིས་བྲང་དུ་གདན་གཏིང་བ་ཡང་གནང་ན། (ཡལ་ནི་གནམ་རི་སྒོང་བཅན་
ཡིན་ཞིང་མཆིས་བྲང་ནི་ཁྲིམ་གྱི་མིང་སྟེ། ཚུང་མ་ལ་ཡང་བད་ཆིག་གི་ཚུལ་དུ་
སྦྱར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ཡལ་ཐུལ་པོ་བདག་གི་ཁྲིམ་དུ་ཐེབས་སྟེང་བའི་དོན་
ནོ། །)དནི་ལུལ་དུ། ལ་མོ་ཆག་པ་ཐུམ་(འཕན་ཡུལ་གྱི་ཆག་ལ་ཡིན་ནམ་སྟུམ།)
དུ་ཐུག་ཐབ་ཅམ་ཞིག་གསོལ་དུ་ཅི་གནང་། ཞེས་གསོལ་བར། བཅན་པོའི་ཞལ་
སྤྱན་ས། རིན་ཅན་མི་ཡི་ཡིད་མ་བཅད། །ལྟ་ཡི་རྟ་ལ་ཀལ་མི་དབྱུང་། །སྟོན་ཆད་
ངའི་ཡལ་གྱི་རིང་ལ། དབང་རྟོ་རེ་དབྱི་ཚབ་དང་ཁྱེད་གཉིས། ཆབ་པ་རོལ་ཚུ་
རོལ་གྱི་དགྲུང་ཚོན་དུ་བསྐྱེད་པར་བསམ་བསམ་པ་ལས། རྟོ་རེ་ནི་ལྟ། ཁྱོད་ནི་
ཀྱས་ཏེ་ཉི་མ་འདེར་གནང་སྟེ་བཞག་(ཅེང་སྐྱེའི་བྱ་)ཐུང་ཞང་སྤང་ནི་ཚོན་ཆེན་པོར་

བསྐྱོས་ཏེ་བཞག་ན། ཡལ་ནོངས་ནས། ཁོ་ཡང་སྒོ་བ་རིངས་ཏེ་བཀྲོན་པལ་པ་
ཡིན་ནོ། །(དེ་ཡང་ཞང་སྤང་དང་ཟླ་མོང་བཅན་གྱི་བར་དུ་བྱུ་ཅེས་སྤྲ་མ་བཅུག་སྟེ་
ཞང་ལ་ཁྲིམས་པོག་ཚུལ་ལོག་ཏུ་གསལ།)ད་ཁྲིད་དབང་པ་ཚན་ནི། སྒོ་བ་མ་
རིངས་པར་བསྐྱད་པས། ལ་མོ་ཆག་པ་སྤུམ་དུ་བྱག་ཐབ་ཀྱང་གསོལ་ཅིག་ དབྱ་
སྤང་ཡང་གནང་བར་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །

དེར་ལ་མོ་ཆག་པ་སྤུམ་དུ་བྱག་ཐབ་གསོལ་ཏེ། སྐྱེ་རྟེན་དུ། ཁབ་བསེ་སྤ་
བཅུ་དང་། སྤོང་སྟོམ་གྱི་རལ་གྱི་མདོར་གཙོད་བཅས་སྤུལ་ཏེ། བཅན་པོས་དབྱ་
སྤང་ཡང་གནང་ངོ་། །དབང་དབྱི་ཆབ་པ་ཚན་བདུན་ཀྱང་སྟོ་པོར་ངོ། །བཅན་
པོས་བཀའ་སྤྲུལ་བ་ནི། དབྱི་ཆབ་སྒོ་བ་ཉེ་བས། གུམ་ན་དུར་ཁུང་བཅན་པོ་རང་
གིས་བྱག་བདར་ཏེ་ཅིགས་པར་གནང་། སྤ་ཆ་གང་དུང་གཅིག་ལ་གསེར་ཡིག་
མི་ཆད་པར་སྟོལ་བར་གནང་སྟེ། ད་ནས་ནི་པན་ཆད་དུ། ཁྲོད་ཀྱིས་ནི་ང་མ་
བཏང་། ང་ཡིས་ནི་ཁྲོད་མི་བཏང་། སོགས་མགྱུར་ཡང་བཞེངས་སོ། །དབང་དབྱི་
ཆབ་ཀྱིས་ཀྱང་སྤུ་ལན་སྤུལ་ཏེ། དེར་པ་ཚན་བདུན་གྱིས་གཏང་རག་ཆེན་པོ་
བཏང་ངོ་། །དབྱ་སྤང་གནང་བའི་གོར་མ་དེ། རྒྱལ་འབྲིང་ལན་ཉོན་གྱིས་སྤངས་
ནས་བྱག་ཏུ་སྤུལ་ཅིང་། རྗེས་སོར་གོར་མ་དཀར་པོ་དེ་དབྱི་ཆབ་ཀྱི་མཆད་པའི་
མིང་དུ་བཅིགས་སོ། །(འཆད་པ་ནི་དུར་ཁུང་དང་། གོར་མ་ནི་རྩོ་སྟེ་མནའ་
བསྐྱེལ་ཆེ་རྩོ་བ་རེ་ལག་ཏུ་ལེན་སྟོལ་དེ་ཁམས་དང་འབྲས་ལྗོངས་སོགས་ན་ཉེ་
དུས་བར་དུ་ཡོད་པར་སྤང་)

དེ་དུས་དབྱ་སྤང་གནང་བའི་ཆོག་ནི། ད་ཕྱིན་ཆད་ཁྲིད་པ་ཚན་གྱིས།

བཅན་པོ་སྤྱི་ཀླུ་གི་ཞལ་སྒར་སྒོ་བ་མ་རིངས་ན། ཉམ་ཉམ་ཉམ་ཉམ་ཞ་ཞ་ཞ་
ཞར་ཡང་། དབྱི་ཚབ་གི་བྱ་ལ་མཉེས་པར་བཀྲོན་པའ་རི། (ཉམ་ཉམ་ཞ་ཞར་བྱ་
བ་ཉམ་ཡང་བྱ་བ་དང་དོན་གཅིག་སྟེ། ཤེས་རབ་བརྒྱ་པར། དེ་དག་ཉམ་ཉམ་ཞ་
ཞར་འཕྱང་། ཞེས་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། འབྲུག་པའི་པལ་སྐྱད་ལ་ཡང་འདུག)སྤྱི་མ་ཞིག་
གསལ་ན་ན་ཡང་། ཤེས་བྱས་ཏེ་ཡུས་བཀོལ་ནས། བཀས་མི་བཅད་རི། དབྱི་
ཚབ་གི་བྱ་གཅིག་ལ་གསེར་གི་ཡི་གེ་ལས་སྤྲད་རི། སྤྱིར་མ་རིངས་པར་རབས་
ཆད་ན། འཁོར་ཡུལ་བཞེས་རི། (སོགས་མནའ་ཆོག་བཅུ་གཉིས་སྤང་ཞིང་། མི་
སྤྱིར་གི་སྤྱི་གོང་ལ་བཞེས་པའི་དབྱ་སྤྱང་རྣམས་ཅེ་ཞོལ་དོ་རིང་བྱང་དོས་སུ་
བཀོད་འདུག་པ་དེ་དག་དང་ཆོག་འགྲོས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ་ཞིག་འདུག)

དབྱི་ཚབ་པ་སྤྲད་གི་སྒོ་བོར་བའི་ཆོག་ནི། བཅན་པོ་སྤྱི་ཀླུ་མི་སྤྱིར་
བཅན་ལ་བ་སྤྱི་དང་གཏུང་རྒྱུད་ལ། སྒོ་བ་རིངས་རི་(སོགས་ནས།)བཅན་པོས་
བཀའ་རི་སྤྱི་བ་གཟུགས་སུ་མི་འདྲིན་རི། (ཞེས་པའི་བར་སྒོ་ཆོག་བཅུ་གཉིས་
སོ། །) [དཔུས] དེ་ལྟར་གནམ་རི་སྤྱིར་བཅན་དུས་གི་བྱང་བ་རགས་པ་ཅམ་ཞིག་
འདི་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། སྤྱིར་གནམ་རིའི་ལོ་རྒྱས་རྒྱས་པ་ཞིག་རང་
ཅག་གི་ཀླུ་རབས་གང་དུ་ཡང་མེད་སྟབས། འདིར་ཤོག་བྲིལ་ལ་གང་ཡོད་པལ་
ཆེར་ཆ་ཆེར་བར་བྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ཀླུ་པོ་འདིའི་རིང་ལ་དམག་ཆེན་གཡོ་བའི་མགོ་བརྩམས་པ་
ཡིན་ཅེས་ཐང་ཡིག་དུ་གསལ་ལ། འདིས་མི་བརྩུང་བའི་ལོ་དང་སྤྱི་ཆེའི་ཆད་
སོགས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་དགའ་མོད། འཕན་ཡུལ་དུ་དམག་བྱངས་ཆེ་ཡུམ་ད་དུང་

བཞུགས་ཚུལ་དང་། དབྱི་ཆབ་ཀྱས་པའི་ཆེ་སྲོང་བཙན་རྒྱལ་པོར་བཞུགས་ཚུལ་
སོགས་ལ་དབྱད་ན་སྤྱི་ཆེས་རིང་དུ་ནི་མ་སྐབ་པར་མངོན། མཐར་མོན་དུག་
གིས་བཀོངས་ཚུལ་འོག་ཏུ་གསལ།

དེས་ན་དཀྱུས་མའི་རྒྱལ་རབས་ཤིག་འཆད་ཆེ། འཛིག་རྟེན་མི་ལུགས་
གི་བྱང་བ་རྣམས་གཙོ་བོར་བཏོན་དགོས་པ་ཡིན་པས། འདི་འདྲ་དག་གི་སྐབས་
སུ་རྒྱལ་པོའི་ཆེ་བ་འདོན་པའི་འཁུལ་དུ་བྱས་ནས། རོ་མཆར་བའི་སྟོན་མ་སྤྱི་
ཆོགས་འདེབས་དགོས་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ།

འདི་ནི་རང་བྱུང་བདེན་པའི་རྒྱ་བ་སྟེ།
སྟོན་མེད་དུང་གི་ཁ་དོག་གསལ་བ་ལ།
སྟོགས་སྤྱང་ལར་རྒྱའི་རྣ་བ་རིང་བ་ཡི།
མི་སྤྱག་རི་བོར་གཞུགས་ཏེ་ཅི་ལ་བྱེ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱི་སྐབས་སོ། །དེའི་སྐབས་ནི་
སྤྱར་རྒྱལ་པོར་གྱི་སྤྱོད་ས་འདིར། ལེགས་པའི་སྟོ་རྒྱ་འབྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་
ཆབ་སྲིད་གྱི་ཅ་བ་ཐོག་མར་འཇུགས་པའི་མེས་པོ་ལྷ་བྱར་བྱུར་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་འདི་ནི། དེས་པའི་དོན་དུ་འཕགས་པ་
འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་མི་ཡི་ཐོལ་དུ་ཁྱོན་པའི་ཚོད་མེད་སྤྱུལ་པའི་སྟེམ་བུ་ཆེན་
པོར་བྱུང་པས། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེས་དོན་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་བ་དག་ཀྱང་
གཞན་དུ་གྲགས་པ་ལྟར་ལ། འདིར་ནི་བཙན་པོ་ཉིད་གྱིས་འཛིག་རྟེན་སྲིད་
ལུགས་དང་འབྲེལ་པའི་མཛད་སྲིད་ཅི་ཞིག་གནང་བའི་ཚུལ་རྣམས། དུས་མཉམ་

པའི་སྐྱེ་ཀླུ་ཐ་མལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ཚུལ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཀླུ་རབས་ཀྱི་
དུམ་བུ་གསུམ་ན་ཅུང་ཟད་གསལ་བ་རྣམས་སྟོན་ཅིག་ཏུ་བསྟུས་ཏེ་བཤད་པར་
བྱའོ། །(རྒྱ་མའི་ཡུལ་པོ་བྲང་མི་འགྲུར་བུམས་སྒྲིང་དུ་བཅན་པོ་སྐྱེ་བལྟམས་ཚུལ་
སོགས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ནས་བསྐྱར་བར་བྱ་ཞིང་།)(འདིར་ཤོག་
འིལ་ཀ་པའི་དབྱུ་ཆ་རལ་སྒྲོན་དུ་གྲུར་པའི་གཤམ་ནས་མར་ལ།)

བཅན་པོ་སྟུན་ཆང་ཀོང་ཀེ་ཙོ། མགར་སྟོང་ཅན་ཡུལ་བཟུང་གིས་སྟུན་
བངས་ཏེ་བོད་ཡུལ་དུ་གཤེགས་སོ། །བལ་པོ་ཡུ་སྟ་ཀྱག་ཏི་བཀྱམ། བ་རི་ད་བ་
རྒྱལ་པོར་བཅུག་གནག་ནད་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེ་ནས་ལོ་གསུམ་ན། བཅན་པོ་ཁྱི་
སྟོང་ཅན་གྱི་རིང་ལལ། ལིག་སྟ་ཤུབ་བརྒྱག་སྟེ་ཞང་ཞུང་ཐམས་ཅད་འབངས་སུ་
བཀྱག་སྟེ་མངའོ། དེ་ནས་ལོ་དྲུག་ནལ། བཅན་པོ་ཁྱི་སྟོང་ཅན་དགྲུང་དུ་གཤེགས་
སོ། །བཅན་པོ་སྟུན་ཆང་ཀོང་ཙོ་དང་དགྲུང་ལོ་གསུམ་བཤོས་སོ། །(སངས་རྒྱས་
འདས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་གཅིག་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་གོ་བཞི་བ་ལྷགས་པོ་)ཁྱིའི་ལོ་
ལ་བབས་ཏེ། བཅན་པོ་སྟེས་ཁྱི་སྟོང་ཅན་གྱི་སྟུར་(པོ་བྲང་)ཕྱིང་བའི་རིང་ཁང་ན་
མཁུད་ཅིང་བཞུགས་ཏེ། བཅན་པོ་དཔོན་ཁྱི་མང་སྟོན་མང་ཅན་མེར་ཀེ་ན་
བཞུགས་པར་ལོ་གཅིག་། (འདས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་གཅིག་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་གོ་
ལྷ་ལྷགས་པོ་)མག་གི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཅན་པོ་(མང་སྟོང་མང་བཅན་)ཉེན་ཀར་
ན་བཞུགས་ཤིང་། (པོ་བྲང་)ཕྱིང་བར་བཅན་པོ་སྟེས་ཁྱི་སྟོང་ཅན་གྱི་མདང་
བཏང་བར་ལོ་གཅིག་(ཅས་བྱུང་།)

[དཀྱུས]འདིར་ཀོང་ཙོ་བོད་ཡུལ་དུ་གཤེགས། བྱ་བ་དེ་རྒྱ་ནག་ནས་ལམ་

དུ་ཞུགས་པའི་དོན་དུ་སྤང་གི་བོད་དུ་སླེབས་པ་ལ་མི་བཅི་བར་འདུག། ཀོང་རྫོ་
བོད་དུ་ཕེབས་པའི་ལོ་དེ་རྒྱལ་རབས་[ང]་པ་ལ་གསལ་བར་འདས་རྗེས་གྱི་ལོ་
ཆེག་སྟོང་གཅིག་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་ལྔ་པ་ལུགས་སྤང་ཡིན། སྤང་དེ་ནས་བཅིས་
པའི་ལོ་དགུ་པ་ལ་སྟོང་བཅཅན་འདས། ལོ་གསུམ་ཀོང་རྫོ་དང་ལྷན་དུ་བཞོས་
སོ། །ཞེས་གྲིས་བས་ཀོང་རྫོ་ལས་དུ་ཞུགས་ནས་རྒྱལ་བོ་དང་མ་མཇུག་བར་ལོ་
དུག་སོང་བར་སྤང་།

དེས་ན་ཡོངས་གྲགས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ། མགར་གྲིས་གཡོ་བྲས་ནས། ཀོང་
རྫོ་རྗེ་ལ་མཇུག་དུ་མ་བཅུག་པར་ཡུན་རིང་འགོར་ཚུལ་གྲིས་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་
ཅན་དུ་འདུག་སྟེ། བྱིང་བ་བྱ་བ་ནི་གནམ་རིའི་སྐབས་སུ་སྟོས་པའི་མཁར་བྱིང་
བ་སྟག་ཅེ་དེ་ཡིན་པར་འདུག། མཁུད་བ་ནི་སྤང་པའི་དོན་ཏེ། ཁྱི་ལོ་ལ་མས་པའི་
སྐུ་སྤྱར་གསང་རྒྱ་བྲས་ནས་བཞག་ཅིང་། ལོ་དེའི་རྗེས་མར་མདང་བཏང་བའོ། །

ཀོང་རྫོ་བཟངས་ནས་ལོ་དགུ་ན་བཅཅན་པོ་འདས་ཚུལ་དང་འདི་གཉིས་
སྤྱར་ཆོ། དོན་ལ་བྱ་ལོར་འདས་ཤིང་ཁྱི་ལོའི་མཇུག་ཏུ་གསང་བཏོལ་བར་བཞེན།
རྒྱའི་རྒྱལ་རབས་ལ་ལུགས་ཁྱི་ལོར་གྲོངས་ཞེས་གྲིས་སོ་སྟམ་སྟེ་དབྱེད་པར་
འཆོལ། མདང་བྱ་བ་ནི་འདས་མཆོད་དེ་གནམ་ལུགས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། འཕྲོམ་
ཁམས་ནས་བྱོན་ཆོ་འཕྲང་ཁ་བེར་རྒྱུང་པའི་མདང་གཏོང་སར་སླེབས་སོགས་
སྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་རེ་ན་ཡང་སྤང་། ཅིས་ཐང་ཆེ་བ་ལ་མདང་ཆེ་བ་ཞེས་ཡུལ་
འགའ་ཞིག་གི་སལ་སྐད་ལ་ཡང་ཟེར། མདང་གི་མཆོད་པ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་
ཚུལ་མི་ཤེས་ཀྱང་། རྟིང་མའི་ཆོ་ག་འགའ་རེ་ན་མདང་སྐད་བྱ་བ་ཞིག་འདུག་པ་

དེ་ལ། མར་མེ་དང་། ཁྲག་དང་གཏོར་མ་ནམས་རིམ་གྱིས་འབྲུལ་བར་འདུག་
བས། བལ་ཆེར་དེ་འདྲ་ཞིག་མིན་ནམ་སྟེ། བལ་པོ་ལྷ་སྒྲུག་གི་བུ་ལ། བ་རི་
ད་བ་རྒྱལ་པོར་བརྟུག་ བྱ་བའི་ཆོག་འདི་གཉིས་ཡ་མཚན་ཆེ་སྟེ། རིམ་གྱི་རི་
བུ་ལ། བ་ར་དེ་བ་རྒྱལ་པོར་བརྟུག་བྱ་བ་ལྷུང་ཆག་གས་སྟེ། རོ་དང་ཡ་
གཉིས་ནི་རྒྱ་སྐད་ལ་སྒྲ་འིན་འདྲ་བས། ཡ་སྒྲ་རི་ལ་རོ་སྒྲ་རི་དང་། ཡོ་གི་ལ་རོ་གི་
སོགས་སྒྲ་འཕོད་བ་སྟེ་བྱ་ཡིན། དེ་ཡང་འདམ་དབལ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་དཔེར། བལ་
པོའི་རྒྱལ་པོ་ནམས་ཀྱི་མིང་མཐར་ཆགས་སྒྲ་དངས་པའི་མཐུག་ཏུ།

རྩིས་ཀྱི་ཆུ་མཉམ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ལྟར་དེ་ལྟར་བྱ་ཞེས། རྩིས་ཉིད་ནི་མཐའ་མ་
 མཉེ། །དེ་དུས་བལ་ཡུལ་བདག་པོ་ནི། །མཆོན་ཆ་འབབ་བས་རྣམ་པར་
 འཛོམ། །ཞེས་སྐུལ་པོ་མཐའ་མ་རྩིས་ཡིན་ཚུལ་དང་། དེ་མཆོན་གྱིས་གསོད་པར་
 གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་ཞོར་རྩི་བོད་བརྒྱུད་ས་པའི་ལོ་དེ་དང་ལ་བལ་ཡུལ་
 འབངས་སུ་བརྟུག་གས་སྟུང་མཉེ། དེ་ནས་བཟང་བའི་ལོ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྩིས་སུ། ཞོར་
 མའི་ལོ་ཉ་མང་ཞིན་ཅེ་སྐྱེ་གར་དུ་སྟེལ་ས་དུས། བལ་ཡུལ་མོད་ཀྱི་མོག་ཏུ་ཡོད་
 ཚུལ་སྐུལ་རབས་[ར]པ་ལ་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ལོ་གཅིག་ཅེས་གིས་
 རྣམས་ནི། བྱང་བ་དེ་དག་གི་ཡུན་ལ་ལོ་གཅིག་སོར་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །

ཤོག་བྲིལ་[ཁ]བཅན་པོ་སྤྲོད་བཅན་སྤྲུལ་པོའི་རིང་ལ། ཡབ་འབངས་
 གྲིས་ནི་འཁྲུས་ཡུམ་འབངས་ནི་ངོ་ལོག་གཉེན་ཁང་ཁྱད་། མཛོ་སྤྲུལ་བ། ཉ་གཉི་
 དྲགས་པོ། ཀོང་པོ། སྤྲང་པོ་ཀྱུན་ཀྱང་ངོ་ལོག་ ཡབ་གནམ་རེ་སློན་བཅན་ལ་དྲག་
 བོར་ཉེ་བཤོངས་སོ། །སྤྲས་སྤྲོད་བཅན་སྐྱུ་གཞོན་བྱ་ལས་གཞོད་སྤྲེས་ཏེ། མོག་

མར་དུག་ལས་བྱེད་མཁན་གྱི་དུག་པ་རྣམས་རབས་བཅད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་(ཆེང་
སྒྲིའི་བྱ)སྤང་མང་པོ་རྗེ་ཞང་སྤང་གིས། སུམ་པ་མཐའ་དག་དཔག་བྱེད་མ་དགོས་
པར་སྒྲིའི་སྒྲོན་ས། བྱིས་གངས་མ་ཞོར་བར་འབངས་རྣམས་མར་བཀྲག་གོ། །དེའི་
འོག་ཏུ་བཅན་པོ་ཞབས་ཀྱིས་བཅུགས་ཏེ། དཔག་མ་བྱུང་མ་བྱངས་པར། རྒྱ་དང་
འ་ཞ་དབྱའ་བཅད་དོ། །(འ་ཞ་དེ་སོག་རིགས་དིང་སང་མུ་རུ་མིའི་ཁོངས་སུ་
ཡོད།)ཐོག་མ་དེ་ནས་བཟུང་འ་ཞ་འབངས་སུ་མངའ་ལོ། །

དེའི་འོག་ཏུ། བཅན་པོ་སྤོང་བཅན་དང་། མང་པོ་རྗེ་ཞང་སྤང་གི་བར་དུ།
ཁྱུང་པོ་སྤང་སད་བྱ་ཅེས་སྤྲ་མ་བཅུག་སྟེ། བཅན་པོའི་ཞལ་སྤར། ཞང་སྤང་སྒྲོ་བ་
མི་རིངས་པ་ལ། རིངས་ཞེས་གསོལ་ཏོ། །ཞང་སྤང་ལ་ཡང་། བཅན་པོ་མི་བཀྲོན་
པ་ལ། བཀྲོན་ཞེས་སྤྲས་སོ། །ཞང་སྤང་གི་སེམས་ལ། ཁྱུང་པོ་སྤང་སད་བདག་
གི་སྤྱང་གྲོགས་ཡིན་པས། ཟེར་བ་བདེན་སྙམ་ནས། བཅན་པོའི་བཀའ་བྱུང་ཡང་།
མིན་ཞེས་མདུན་དུ་མ་བྱིན་པར། མཁར་སྤྲར་བ་ལ་བསྐྱད་པས། བཅན་པོའི་
ཐུགས་ལ། ཞང་སྤང་སྒྲོ་བ་རིངས་པ་བདེན་ཡང་དག་གོ་དགོངས་ནས། ཞང་སྤང་
གི་བྲན་ལ་བཅོལ་ཏེ། ཞང་སྤང་བསྐྱས་ནས་བཏུག་གོ། །མཁར་སྤྲར་བ་ཡང་
བཞིག་གོ། །དེ་ནས་ཁྱུང་པོ་སྤང་སད་བྱ་ཅེས་བཅན་པོ་ལ་སྒྲོ་བ་ཉེ་བར་བྱས་ཏེ།
ལར་བཅན་པོའི་སྒྲོན་པོའི་ནང་ན་བྱ་ཅེ་ལས་སྒྲོ་བ་ཉེ་བ་སྒྲོན་ཆད་མ་བྱུང་ངོ། །

བྱ་ཅེ་མཛངས་ཞེན་མཛངས། དཔའ་ཞེན་དཔའ་ལོ། །སྤྱི་གཅིག་ཚོགས།
དགུ་ཚོགས་ན། སྤང་སད་བྱ་ཅེ་ཞེས་སྤྲའོ། །(འདིར་ཞོག་བྲིལ་ག་ལས་བྱངས་ན་)
སྤང་སད་བྱ་ཅེའི་མཛངས་ཀྱི་ཆད་ནི། ཅིས་བྲག་གསུམ། ཞལ་སྤེ་བྲག་བཞི་ཡང་ན་

པོའི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་ནས། བདག་གི་པ་ཚན་པོས་རྗེ་ལ་སྒྲོ་བ་རིངས་ཏེ་སྐྱབ་པའམས་
པ། དུལ་བཟུང་གིས་ཀྱང་ཆོར་ནས་བཅན་པོའི་ཞལ་སྤར་གསོལ་དུ་བློས། བདག་
རང་གིས་པ་བརྟམ་ནས་མགོ་བཅད་དེ་འདིར་མཆིས་ན། སྲིད་བརྒྱལ་པར་མི་
མཛད་པར་རྗེ་གནང་ཞེས་གསོལ་བས། བཅན་པོས་ཀྱང་རག་རེ་ལྷུང་གིས་
གསོལ་བ་བཞེན་གནང་སྟེ། ཁོའི་བཅན་གྱི་དུལ་དག་སྡོན་བཞེན་དུ་བཞག་གོ།

རྒྱལ་པོ་འདིའི་རིང་ལ། ཞང་ཁུང་ལྟ་བུ་གཉེན་མཛད་ནས་ཀྱང་བརྟུལ་
ལོ། །ཐབས་གྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་ཏེ། ཞང་ཁུང་བདག་མཛད་དུ། (རྒྱལ་པོའི་སྲིང་མོ་)
བཅན་མོ་སང་མ་ཀར་ལྷིག་མི་རྒྱལ་ཆབ་སྲིད་ལ་གཤེགས་སོ། །(འདི་བག་མར་
བཏར་བ་ཡིན་འདུག་ཅིང་ལྷིག་མི་རྒྱུ་ནི་ཞང་ཁུང་གི་རྒྱལ་པོར་མཛོད།)བཅན་མོ་
ནི་ལྷིག་མི་རྒྱུའི་སོ་ནམ་དང་བུ་སྲིད་མི་མཛད་ཅིང་ལོགས་ཤིག་ན་བཞུགས་པར།
བཅན་པོ་བྲལ་གྱི་སྟན་དུ་གསན་ཏེ། (བྲལ་ནི་མིང་པོ་ལ་ཟེར།)བཅན་མོ་དེ་ལྟར་
ལོག་པར་མཛད་ན། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བརྟུགས་མར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་མ་མཛད་
པར། ལྷིག་མི་རྒྱུའི་སོ་ནམ་དང་བུ་སྲིད་བཟུང་ཞིག་ཅེས། སྤྱག་གྱིས་བཅན་མང་
རྒྱུང་ལ་བཀའ་སྐུལ་ཏེ། (སོ་ཉར་བཏར་སྟེ། མང་རྒྱུང་།)མཁར་ཁུང་ལུང་དུ་མཆིས་
ན། བཅན་མོ་མི་བཞུགས་ཏེ། ཆབ་ཉ་ལ་རོལ་ཞིང་། (རོལ་བ་ནི་ཅིད་མོ་ཅེ་བའི་
དོན་ནོ།)མཆོ་མ་པར་དུ་གཤེགས་འདུག་ནས། མང་རྒྱུང་མ་པར་དུ་སོང་སྟེ།
བཅན་མོའི་ཞལ་སྤར་ཕྱག་བཞུས་ཆོ། བཅན་མོའི་ཞལ་ནས། བཅན་པོ་བྲལ་གྱི་
སྤྱགས་བདེའམ་མི་བདེ། ཞེས་རྗེ་བ་མཛད་པར། སྤྱགས་བདེ་ཞེས་གསོལ་
ཏོ། །(སྤྱགས་བདེ་བྱ་བ་འདི་ཡི་གེ་རྩིང་བ་མང་པོ་ན་འདུག་སྟེ་སྐྱེ་ཁམས་བཟང་བྱ་

བའི་དོན་ཏུ་སྒྲུང་།)མང་ཆུང་སྒྲོ་བ་བདེའམ་མི་བདེ་ཞེས་སྒྲུས་ན། སྒྲོ་བ་བདེ་ཞེས་གསོལ་རྟོ།

།དེར་བཅན་མོས། མང་ཆུང་(ཁྱོད་ནི)བཅན་པོ་དཔལ་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་དང་འདྲ་བས། བཅོན་གྱི་ཕྱག་ལན་ལོངས་ཤིག་ཅེས། ཕྱག་ལན་སྦྱལ་ནས། བཅན་མོས་མགུར་སྒྲངས་པ། དཔལ་གྱི་ནི་སྒྲལ་པོག་པ། ཁྱུང་ལུང་ནི་རྩལ་མཁར་ཞིག་(སོགས་སོ། །)མགུར་སྒྲངས་བའི་རྩེས་སུ། མང་ཆུང་མཆི་ཕྱག་བགྱིས་པ་ལས། བཅན་མོའི་ཞལ་ནས། བཅན་པོ་དཔལ་ལ། བཀའ་ལན་ཡི་གེར་གསོལ་བ་ཅང་མ་མཆིས་སོ། །བཅན་པོ་ཞལ་སྒྲ་ནས་སྐྱགས་བདེ་ཞིང་བཞུགས་པ་ལ་སྒྲོ་བ་དགའ་ལོ། །

བཅན་པོས་བཀའ་སྦྱལ་བ་ནི། རྩེ་ཐོག་གིས་འཆའ་ཞིང་མཆིས་སོ། །(ཅི་རུས་སུ་བགྱིད་ལགས་སོ་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །)བཅན་པོའི་ཕྱག་ཏུ་འདི་ཕུལ་ཅིག་ཅེས་ཞུ་གཤག་(ཞུ་རྟེན་)གཅིག་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་ནས་བསྐྱར་རོ། །

མང་ཆུང་སྒྲར་བཅན་པོའི་སྒྲུན་སྒྲར་མཆིས་ནས། བཅན་མོས་བཀའ་ལན་ཡི་གེར་གསོལ་བ་ནི་ཅང་མ་མཆིས། མགུར་སྒྲངས་པའི་ཆོག་ནི་འདི་ཞེས་མཆི། ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་བསྐྱར་བ་ནི་འདི་ལགས་ཞེས་གསོལ་བ་ལས། བཅན་པོས་རྒྱ་ཕྱིས་ནས་གཟིགས་ན། གཤམ་རྩིང་བཟང་པོ་སྐྱམ་ཅུ་ཅམ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། བཅན་པོས་དགོངས་དགོངས་ནས། དུ་བུས་ལིག་མི་རྒྱ་ལ་ཆོལ་པོད་ན་ནི་གཤམ་ཐོགས་ཤིག་ཆོལ་མ་པོད་ན་ནི་བུད་མེད་དང་འདྲ་བས་ཞུ་གྱོན་ཟེར་བ་ལྟ་ཞེས་བཀའ་སྦྱལ་ནས། རྩེ་སྒོན་ཀུན་སྒོང་སྒོང་དེ། (ཐེལ་བ་བྱེད་བའི་དོན།)ལིག་མི་རྒྱའི་སྤྱིད་

བརྒྱལ་གྱོ།

རྒྱལ་པོ་འདིའི་རིང་ལ། ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་ལོག་མི་རྒྱའི་སྲིད་བརྒྱལ་སྟེ།
ཞང་ཞུང་ཐམས་ཅད་འབངས་སུ་བཀུག་གོ།།

དེའི་རྗེ་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་དགྲེས་སྦྱེམས་སྟོན་མོ་གསོལ་བའི་ཆེ།
བཅན་པོ་ཁྱི་སྟོང་བཅན་གྱིས་མགུར་མྱངས་པ།

ཀྱེ། རྗེ་ཡི་ནི་མཆན་ལ་འདི། ཁྱི་ཡི་ནི་སྟོང་བཅན་ཞིག། སྟོན་གྱི་ནི་སྲིང་
བ་འདི། སྟོང་བཅན་ནི་ཡུལ་བཟུང་ཞིག་(ཅེས་བ་ནས་)། ཡུ་བུ་ནི་རྗེ་དང་
མྱོན། ཡར་མོ་ནི་ཚུ་བྱང་གི། མདོ་ནས་ནི་ཅང་དུ་སྲིང་། ཡར་མོ་ནི་ཞང་ཅུང་
གི། སྟོན་ནས་ནི་བྱང་དུ་བསྐྱེད། ཡུ་བུ་ནི་རྗེ་དང་མྱོན། རྗེ་ཡིས་ནི་འབངས་མ་
བཏང་། འབངས་ཀྱིས་ནི་རྗེ་མ་བཏང་། ཁོགས་སོ། མཆན་ལ་འདི་བྱ་བ་
ནི། མཆན་གང་ཞེན་བྱ་བའོ། ཆོག་གྱི་མའི་དོན་ནི། སྟོན་ཡུལ་ཡར་མོ་ཅ་
ལས་མེད་བ་ལ། དེ་ནི་རྒྱལ་ཁམས་འདི་ཅམ་དུ་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།

དེའི་ལན་དུ་མགར་གྱིས། དོན་དེ་དང་མཚུངས་བའི་སྟེ་མྱངས་སོ། སྟོན་
རྗེ་སྐམ་བ་ཁྱི་སྟོང་བཅན། འོག་ན་སྟོན་མཛངས་བ་སྟོང་བཅན་ཡུལ་བཟུང་སྟེ།
མངའ་ཐང་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་དུ། རི་དང་རིང་ལྡན་ཏེ། སྲིའི་ཆབ་སྲིད་ནི་ཕྱོགས་
བཞིར་བསྐྱེད། རང་གི་ཁ་བསོ་ནི་མི་ཉམས་བར་སྟུན་སྟུག་འབངས་མགོ་ནག་པོ་
ཡང་མཐོ་དམན་ནི་སྟུམས། དབུའ་སྟུ་ནི་བསྐྱེད་སྟུ། དཔ་དུ་ནི་མཆོས། སྟོན་དཀྱིད་
ནི་བསྐྱེད། མཛངས་བ་ནི་བསྟོད། དཔའ་བོ་ནི་བཀུར། ཆོས་བཟང་སྲིད་མཐོ་སྟེ།
མི་ཡོངས་ཀྱིས་སྐྱིད་དོ།།

བོད་ལ་སྔ་ན་ཡི་གེ་མེད་པ་ལ། བཅན་པོ་འདིའི་ཆེ་བྱང་ནས། བོད་ཀྱི་
གཙུག་ལག་བཀའ་ཁྲིམས་ཆེན་པོ་དང་། སློན་པོའི་རིམ་པ་དང་། ཆེ་ཆུང་གཉིས་
ཀྱི་དབང་ཐང་དང་། ལེགས་པའི་བྱ་དགལ། ཉེས་པའི་ཆད་པ། ཞིང་འཕྲོག་གི་
སྤུལ་ཀ་དང་དོར་ཀ། བྲེ་སྤུལ་དང་སྤང་ལ་སོགས་པ། བོད་ཀྱི་ཆོས་གཞུང་བཟང་
པོ་ཀུན། བཅན་པོ་ཁྱི་སྤོང་བཅན་ཀྱི་རིང་ལ་བྱུང་ངོ་། །མི་ཡོངས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱུ་
ཆོར་བས། སྤོང་བཅན་སྐམ་པོ་ཞེས་མཆན་གསོལ་དོ། །(ཞེས་པའོ།) །

[དཀྱུས] དེ་ལྟར་བྱང་བ་ཆེན་པོའི་མཛད་སྒོ་རེའི་སྐབས་སུ་རྗེ་སློན་
རྣམས་མགུར་རེ་བཞེངས་པའི་ལུགས་སློལ་ཡོད་པ་འདི་ལ་བསམ་ན། རྗེའི་
མགུར་ལྟ་བུ་བ་སོགས་ཀྱང་། བཅན་པོའི་མགུར་བཞེས་པ་ལ་མཐུན་འགྱུར་
མཛད་པའི་ལྟ་དག་ལ་ཟེར་རམ་སྟེ།

དེས་ན་གོང་གི་འདི་ནི་སྐྱེ་ཆེའི་སྟོད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དུས་སུ་ཞིག་ཏུ་སྤང་ལ།
ལར་ཀླུ་པོ་འདིའི་བྲག་རྗེས་གཙོ་བོ་གསུམ་ནི། བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་ཀླུ་ཁབ་ཆེན་
པོའི་ས་ཁྱོན་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། སློན་ཆད་མེད་པའི་ཡི་གེའི་སློལ་བྲེས་པ་དང་།
སྤུལ་པའི་བསྐྱར་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐོག་མར་སླེལ་བ་འདི་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

འདིར་བོད་ཡིག་བྱང་ཆུལ་གྱི་ཀླུ་རབས་དང་འབྲེལ་བར་ཅུང་ཟད་དབྱང་
ན། དེ་ཡང་རྗེ་བློན་སོགས་ཀྱིས། རྒྱ་ག་རའི་ཡི་གེ་ལ་དཔེ་བྲས་ནས་སུ་མིས་
མཛད་པར་བཞེད། (རྒྱ་མདོག་ལྟ་བུ་བ་བྱུར་ཆག་པའི་)ལྟ་དང་ལྟ་(འབྲེལ་
བ་)གཉིས་ལ་དཔེ་མཛད་ནས་དབྱ་ཅན་དང་དབྱ་མེད་མཛད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་
གཞན་དག་གིས་གསུངས།

བོན་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན། མྱོང་བཅན་གྱི་གོང་དུ་བོན་ཚོས་དེ་ཙམ་དར་བས་
ཡི་གེ་མེད་ཟེར་བ་མི་བདེན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྟག་གཟིག་གི་སྤངས་ཡིག་བྱ་བ་ཞང་
ཁུང་གི་ཡིག་ཀན་དུ་བསྒྱུར། དེ་སྟོན་བྲག་ཏུ་འགྲུལ། དེ་རིམ་གྱིས་དབྱ་ཅན་དང་
འབྲུ་མར་འགྲུར་སོགས་ཟེར།

གང་ལྟར་ཡང་སྤྱི་མི་དེ་རྒྱ་གར་ན་གུལ་ཏི་རྒྱལ་བརྒྱུད་དག་གིས་སྤིང་སྤྱོད་
བའི་སྐབས་སུ་བྱོན་བ་ཡིན་ཞིང་། འིན་རུ་ངོ་མཚར་བཞི། སྤྱི་མི་དང་དུས་མཉམ་
བའི་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཉལ་དང་། གུ་མུ་ར་གུལ་(གཞོན་ལུ་སྤྲས་བ་དང་།)སུཅ་
མཆན་(ཉི་མའི་གོ་ཆ།)སོགས་ཀྱི་དུས་སུ་བྱུང་བའི་ཟངས་ཀྱི་སྒྲེགས་བྲུ་ལ་
སོགས་བ་ད་ལྟའི་བར་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་སོ་སོར་ཡོད་བ་དག་ལ། ཡི་གེ་བཏོད་བ་
རྣམས་བོད་ཡིག་དང་ཉ་ཅང་འབྲུ་ཆེ་ཞིང་། ཅུང་ཟད་རྒྱུད་ནས་བལྟས་ཆོ་ལག་མི་
མཁས་བ་ཞིག་གིས་བོད་ཡིག་གིས་སམ་སྟམ་བ་འཆར། ཡིག་འབྲུ་པལ་ཆེར་མ་
བསྐབ་ཀྱང་ཐོར་རེ་བ་ཞིག་སྟོག་སྤུབ་པར་འདུག།

དཔེ་མཚོན་ཙམ་བཏོད་ན། གཞོན་ལུ་སྤྲས་བའི་ཟངས་ཀྱི་སྒྲེགས་བྲུ་ལ་
འདི་ལྟར་སྤང་། ལྷ་ཆེན་པོ་ལ་བྲག་འཆལ་ལོ། །དཔལ་ལྷ་བ་སྤྲས་བའི་རྣམ་པར་
རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་སྤིང་གྱི་ལོ་བཅུ་པའི་སྟོན་དུག་གི་ལྷ་བ་ལ། དེས་ན་བོད་ཡིག་གང་
ལ་དཔེར་བཅད་པའི་བྱ་མོ་དེ་ཡང་གུལ་ཏི་ཡི་གེ་འདི་ཡིན་ནམ་སྟམ།

དེར་མ་ཟད་རྟེན་མའི་གཉེར་ཡིག་གི་གས་ཀྱི་བན་ཡིག་དེ་དག་ཀྱང་
གུལ་ཏི་ཡི་གེ་ལ་འིན་རུ་འབྲུ་བ་མང་། གཞན་ཡང་ཞིབ་རུ་བཟླ་ཆོ། དབྱ་ཅན་
དབྱ་མེད་གཉིས་ཀྱང་ཐོག་མ་ཞིག་ནས་མཉམ་དུ་མཛད་པ་མིན་པར། དབྱ་ཅན་

འདི་ཀ་རང་མགྲོགས་པར་གྱིས་བ་ལས་དབུ་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱང་བ་ལྟར་
མངོན་ཏེ། སྡོན་གྱི་ཡིག་རྙིང་མང་པོ་དང་། ད་ལྟ་ཡང་འབྲུག་ཡུལ་ན་དར་སྲོལ་ཆེ་
བའི་སྡོན་ཡིག་ཏུ་གྲགས་པའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་བལྟས་ན། དབུ་ཅན་དབུ་མེད་ཏུ་
འགྱུར་ཚུལ་མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བ་ལྟར་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན། འདི་འདྲར་འདུག་
ཅིང་། ཡི་གེ་གཞན་རྣམས་ནི་འགྱུར་ཚུལ་གོ་སྟོ།

དེ་ཡང་སྔ་མོའི་ཡི་གེ་པལ་ཆེར་ལ། བཅེགས་མ་རྣམས་སྟེང་འོག་ཐང་
ཀར་མེད་ཅིང་། ལྷུང་བཅད་སྔ་ཕྱིའི་ཚུལ་ཏུ་ཡོད་པ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གའི་བཞིན་ཏུ་
སྤང་ཁིང་། དབུ་མེད་ལ་ནི་ད་ཏུང་ཡང་ས་དང་ར་གཉིས་མཉུན་ཏུ་གྱི་སྲོལ་ཡོད་པ་
དེ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ས་དང་བ་གཉིས་མཉུན་ཏུ་སྟེལ་བ་ལས། དབུ་མེད་གྱི་སྔ་
ཡིག་ལ་ཡིག་འདྲ་བ་ཞིག་བྱང་དོན་ཡང་དེར་འདུག་ཅིང་། དོན་ལ་ཡིག་འདིའི་
ཕྱིད་སྔ་མ་ཡིག་དང་ཕྱིད་ཕྱི་མ་ཡིག་ཏུ་སྤང་།

གཞན་ཡང་ཡིག་མགོའི་དང་ཀྲོག་འདི་ཡང་ཨོ་ཡིག་གི་གཟུགས་རིམ་
གྱིས་འགྱུར་བར་ཤེས་ཏེ། རྒྱ་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་ལྟེན་དང་པོ་ལ་ཨོ་ཡིག་རེ་གྱི་སྲོལ་
འདུག་ཅིང་། རྒྱ་ཡིག་གི་ཨོ་གྱི་གཟུགས་ནི་ད་ལྟའི་བར་འདི་འདྲར་སྤང་ལ། རང་
རེའི་དཔེ་རྙིང་འགའ་རེའི་དབུ་ལ་ཡང་དང་ཀྲོག་འདི་འདྲ་འདུག་ རྙིང་མའི་གཉེར་
ཆོས་དག་གི་དབུ་ལ་འདི་བྱང་བ་དེ་ཡང་ཨོ་ཏུ་འདུག་སྟུམ།

གཉེར་ཆེག་བྱ་བ་དེ་ལ་ཡང་། འབྲི་གྲུང་དཔལ་འཛིན་གྱིས། སྤྲ་མདོ་དང་
འགལ་ཞེས་དགག་པ་མཛད་མོད། དེ་སྤྲ་མདོའི་རྣམ་བཅད་ཏུ་མི་འདུག་གི་ཐོད་
ཡིག་རྙིང་པ་རིགས་ལ་རྟེན་པའི་མཐར་ཆེག་བྲག་གཉིས་རེ་དང་། འགའ་རེ་ལ་

ཆེག་རེ་རེ་བཞིན་ཆེག་ཐག་གཉིས་རེའི་བར་དུ་བཙུང་བ་སོགས་ལྟ་སའི་རྫོང་རིང་
ལ་ཡང་འདུག་པས། དོན་ལ་བོད་ཡིག་རྟིང་པའི་སྲོལ་དུ་སྤང་ལ།

ཆེག་སྟངས་ཆོག་གཉིས་མཉམ་དུ་སྟེལ་བ་ལས་དབུ་མེད་ཀྱི་བར་ཆེག་ནར་
མོ་དེ་བྱང་བར་འདུག། དེས་ན་བོད་ཡིག་གི་སྲོལ་གསར་དུ་བྱེས་ནས་བཟུང་། ད་
བར་ལོ་ཆེག་སྟངས་སུ་ཅམ་སོང་བེན་མོད། དེའི་བར་ལ་བོད་ཀྱི་བརྟུང་དང་
ཡིག་གཟུགས་གཉིས་ཀ་ཆེས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ནི་མ་འགྱུར་བས། ད་ལྟ་ཡང་རྒྱལ་
པོའི་དུས་ཀྱི་རྫོང་རིང་སོགས་ལ་བལྟས་ཆེ་ཆེག་དོན་རགས་རིམ་ཅམ་རེ་གོ་བྱུབ་
བ་ནི། བོད་མི་ཡི་གེ་བྱང་བ་ཀུན་ལ་ཡོད།

རྒྱ་གར་ན་ལོ་ཆེག་སྟངས་གི་སྲོན་གྱི་གུལྟའི་ཡི་གེ་དང་། དིང་སང་གི་ཡི་གེ་
གཉིས་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་ནས་སྤང་། ལྷག་པར་ཡང་ཟླ་རིན་པོ་ཆའི་སྐུ་
དུས་ཅམ་ནས་བཟུང་དཔེ་ཆ་མས་དཔར་འདེབས་བྱེད་པའི་སྲོལ་དེ་དར་བྱུང་ཆེ་
བར་གྱུར་ཅིང་། དིང་སང་ཤིང་དཔར་འབོར་ཆེན་བོད་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་འདི་ཅམ་
ས་སྟེང་གཞན་གང་དུ་ཡང་མེད་པར་གྲགས།

དཔར་ལས་བྱེད་པའི་མགོ་ཚུགས་པ་དེ་ནས་བཟུང་ཡིག་གཟུགས་དང་
དག་ཆ་སོགས་ཀྱང་པལ་ཆེར་སྲོལ་ལུགས་གཅིག་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འགྱུར་
བར་གནས་པ་ཅམ་བྱུང་། དེས་ན་ད་དུང་ཡང་རང་རེ་ཆམས་ཅི་སྲིད་བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་ཐ་སྟད་དང་ཆོས་སྐད་ལ་ཆ་འཛིག་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་བོད་ཡུལ་ཡོངས་
རྫོགས་ཀྱི་སྐད་རིགས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་།

དཔེར་ན་ཆོས་སྐད་དུ་བྲིས་པའི་སྟེགས་བཅ་ཞིག་མངའ་རིས་ནས་ཨ་

མདོའི་བར་དུ་འབྱེར་ཡང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོགས་ཤིང་གོ་ཐུབ་པ་ཡིན།

དེ་མིན་དེང་སང་མཐའ་མི་འགའ་ཞིག་གིས། དབུས་ཀྱི་སལ་སྐད། ཟླ་
དྲགས་ཀྱི་སལ་སྐད་སོགས་སྤང་བར་གང་དན་ཀྱི་སྐད་མཛོད་དང་སྟེགས་བཅ་
སྟེབ་པ་འདི་རིགས། བརྒྱལ་དར་སྟོལ་ཆེ་བུ་སོང་ན། དུལ་སོ་སོའི་སལ་སྐད་མི་
འདྲ་བའི་རྒྱུན་ཀྱིས། བོད་ཀྱི་སྐད་སྒྲི་ཡང་དུམ་བུར་ཆད་དེ། བཅ་ཞིག་ན་དུལ་སོ་
སོའི་སྐད་དང་ཡི་གེ་སུ་ཚུན་བརྒྱུ་མི་འཕྲོད་པ་ཞིག་འོང་ངེས་ལ། སྐད་ཡིག་སོ་
སོར་གྱུས་བས། བསམ་འབྱེར་དང་སྟོད་ལམ་སོགས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་སོང་སྟེ།
མཐར་ཐོད་ཀྱི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁམས་རྩ་བ་ཉིད་ནས་སིལ་བུར་འཐོར་བའི་རྒྱུ་
དུ་འགྲོ་བ་ལགས།

གལ་ཏེ་སལ་སྐད་གསར་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་བོད་དུལ་ཀྱན་བུ་དར་བའི་དབང་
དུ་བྱས་ན་ཡང་། རང་ཅག་གི་ཆོས་སྐད་དུ་བྲིས་པའི་མདོ་རྒྱད་རིག་གནས་ཀྱི་
གཙུག་ལག་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་འདི་ཀྱན་རིམ་གྱིས་སྤྲུལ་ཀྱང་མི་གོ་བའི་སྟེགས་བཅ་
ཀྱི་ཕྱང་སོ་ཙམ་དུ་འགྲོ་ངེས་པས། སྟོལ་ངན་འདི་འདྲའི་སྟོགས་ལ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་བག་ཚོན་དགོས་པ་ལགས།

དེ་ལྟར་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ནི་གུལྟའི་ཡི་གེ་ལ་དཔེ་བཅད་ནས། ཐུ་མིས་གསར་
བཟོ་མཛད་པར་སྤང་ལ། ལར་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་ཀྱི་སྟོལ་ཕྱགས་གང་
ཡིན་དག་ལ། རྒྱ་གར་ན་དེ་དང་དེའི་ཐོག་མའི་བྱི་མོ་འདི་ཡིན་ནོ་སྟུམ་པ་རེ་རྟེན་
རྒྱ་ཡོད་ཅིང་། དཔེར་ན་ལྟ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཆེ་ཡང་། ཟུར་བཞེ་
གཡུང་བྱང་གི་རིས་དང་། ཀ་བ་ནམས་ཕྱར་བུའི་དབྱིབས་སུ་མཛད་ཅེས་གྲགས་

བ་ལྟར་ཡིན་ལ། རྒྱ་གར་ན་སྤོན་གྱི་དགོན་གནས་ཞིག་རལ་དུ་སོང་བ་དག་
མངལ་བའི་ཆེ་ཡང་། ཟུར་བཞི་གཡུང་བྱང་གི་རིས་དང་ཀ་བ་ཕྱར་བུའི་དབྱིབས་
སུ་བྱས་བ་སོགས་རྒྱན་དང་བཀོད་བ་ཐམས་ཅད་འདྲ་བར་མ་ཟད། ཐ་ན་ཀ་བ་དེ་
དག་གི་ཆེ་ཆུང་གི་ཆ་ད་ཀྱང་། རང་རེའི་ངོ་ཁང་གི་ཀ་བ་འདི་རྣམས་དང་པན་ཚུན་
གཅིག་གི་ཤྱལ་དུ་གཅིག་འཇུགས་བྱས་བ་ཅམ་དུ་འདྲ་བར་སྤང་།

དེས་ན་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ཡང་བི་གམ་ཤི་ལའི་ལྷ་ཁང་ལ་དཔེ་
བྱས་ནས་བཞེངས་སོ་ཞེས། དཔའ་བོ་གཙུག་སྒང་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་བ་དེ་
བདེན་པར་སེམས། མདོར་ན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདིས་ནི།

ཆེ་གཅིག་ཡུན་ལ་པན་བའི་མི་ཚོས་དང་། །

དོན་གཤིས་འབྲས་བུ་སྦྱེལ་བའི་ལྷ་ཚོས་ཏེ། །

དུས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་བདེ་དགའི་དཔལ་སྦྱིན་པའི། །

སྒེ་བཞིའི་འོར་གྱིས་བོད་ཁམས་སྤྱག་བར་མཛད། །

ཅེས་གྲང་སྒྲུའོ། །

༺ (འོག་རྩལ་) [ད]བོད་ཀྱི་བཅན་པོའི་མཆན་ལ་(ཡོན་བཅན་)སྲིང་
བཅན་ཞེས་ཟེད། ལྷ་བྱ་བར་ཡང་འབོད། བཅན་པོ་དེ་མཁའ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། སྦྱ་ཅལ་
ཆེ། སྐབས་འགར་རྟ་ལ་བཅིབ་སྟེ། གཡག་ཁྲོད་དང་རྒྱང་སོགས་ལ་རྩོད་བྱེད་དུ་
ཡང་གཤེགས། རྒྱལ་ཁམས་མང་པོ་ཆབ་འོག་ཏུ་བཙུག། ཁོང་མ་ཐེ་ཚུང་གི་དུས།
ཅེང་ཀླན་གྱི་ལོ་བརྒྱད་བ་(སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་ཆིག་སྟོང་བརྒྱ་དང་བདུན་

ཅུ་དོན་བརྒྱུད་ལ་བོད་ཀྱི་པོ་ཉའི་ཐོག་མ་གོང་མའི་པོ་བྲང་དུ་སླེབས། གོང་ནས་
 གྲང་བཅན་པོའི་མདུན་དུ་གསེར་ཡིག་པ་ཞིག་བཏང་། དེ་ནས་གོང་མའི་སྤྲེལ་མོ་
 ཞིག་བྱ་བུའི་ཀླུ་ལ་པོ་ལ་བག་མར་གནང་བ་སྲོང་བཅན་གྱིས་གསན་ཏེ། པོ་ཉ་
 ཞིག་སྤྲེལ་དང་བཅས་བཏང་ནས། སྤྲེལ་མོ་བག་མར་བསྐྱང་བ་གོང་མས་མ་
 གནང་། དེ་ལ་སྲོང་བཅན་ཐུགས་ཁྲིས་ནས་བོད་དམག་བྲངས་ཏེ། བྱ་བུའི་ལུ་ལ་
 བཅོམ་པར། བྱ་བུ་རྣམས་བྲོས་ནས་མཆོ་སྡོན་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ས་སྤོས། བྱ་བུའི་
 རོར་སྤྲུགས་དང་། ཡོ་བྲང་ཐམས་ཅད་བོད་ཀྱི་ལག་ཏུ་ཤོར། དེའི་རྗེས་སུ་དང་
 སྲང་དང་། བ་ཡི་ལང་དང་། འཇང་རིགས་རྣམས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ཆབ་འོག་ཏུ་ཤོར།
 དེ་ནས་བོད་ཀྱི་བཅན་པོས་དམག་འབྲུམ་སྤྲུག་གཉིས་འབྲིད་དེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་སླེབས།
 རྒྱའི་ཞིང་ཆེན་ཐོང་ཅོ་བཅོམ། དེའི་འོག་ཏུ་གོང་མ་ལ་པོ་ཉ་ཞིག་གི་ལག་ཏུ་ཡི་གེ་
 བསྐྱེད་ཞིང་། གསེར་གྱི་ཁྲབ་ཅིག་ཀྱང་སྤྲེལ་སུ་སྤུལ་བས། གཤམ་ཏེ་སྤྲེལ་མོ་མི་
 སྤྲེར་ན་དམག་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར། གོང་མས་མ་གསན་པར། རྒྱའི་དམག་དཔོན་
 ཏན་ལེ་བྱ་བ་དམག་ཉུང་ཅོམ་འབྲིད་ནས་བོད་ལ་འཐབ་ཏུ་བཏང་བས། བོད་
 རྣམས་ཀྱིས་ཁོ་པམ་པར་བྱས། དེ་ཅན་རྒྱའི་འབངས་སུ་ཡོད་པའི་འཇང་རིགས་
 རྣམས་རྒྱ་ལ་ངོ་ལོག་སྟེ། བོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འབྲེས། གོང་མས་དམག་དཔོན་ཉི་ཅུ་
 ཅི་ད་བྱ་བ་ལ་བཀའ་པམ་སྟེ། དམག་ལྔ་ཁྲི་དང་བཅས་བོད་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་བཏང་། རྒྱ་
 དམག་རྣམས་མཆོན་གཅིག་ལ། ཐོང་ཅོན་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་དམག་སྤྱང་སྤྲོད་
 རྒྱགས་ཏེ། བོད་མི་སྤྲོད་སྤྲུག་གཅིག་ཅུ་བསད་པས། བོད་རྣམས་འཛིགས་ནས་
 ཕྱིར་བྲོས། སྤྱང་ཡང་རྒྱ་ནག་ཏུ་པོ་ཉ་བཏང་སྟེ་བཟོད་གསོལ་བྱས་ཤིང་སྤྲེལ་མོ་

སྒྲོང་བར་གོང་མས་ཀྱང་གནང་། དེ་དུས་སྒྲོང་བཙན་གྱིས། རྫོན་ཆེན་རུ་སྒྲོང་
 བཙན་ལ་གསེར་བྱེ་བྱེ་ལྷ་སྒྲོང་དང་། རིན་པོ་ཆེ་རྒྱན་སྣ་ཆོགས་སྦྱེས་སུ་བསྐྱར་
 བས་གོང་མ་ཡང་མཉེས་ཏེ། སྒྲོང་བཙན་རང་ལ་ཡང་། རྒྱའི་སྤྲུལ་མོ་ཞིག་རྒྱུང་
 མར་སྦྱལ་བར། ཁོ་ན་རེ། ང་ལ་རང་ཡུལ་ན་རྒྱུང་མ་ཡོད་པས་དེ་དང་ཁ་འབྲལ་དུ་
 ཡང་མི་རུང་། ལར་འདྲེ་གྱི་བཙན་པོས་བཙུན་མོ་མ་བསུས་པའི་སྒྲོན་དུ་ངས་རྒྱུང་
 མ་ལེན་པ་ཡང་མི་རུང་ཞེས་བྱུ་མོ་ལེན་དུ་མ་འདོད་པས། གོང་མ་ཡང་ལྷག་པར་
 ཐུགས་མཉེས། ཅེང་གྲག་གྱི་ལོ་(འདས་ཇེས་གྱི་ལོ་ཆིག་སྒྲོང་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་
 གྲུ་ལྷ་ལ་)གོང་མས་ལུན་ཅང་གོང་ལོ་བོད་དུ་བཟངས། རྒྱ་དཔོན་ལི་ཏ་ཙོང་བྱ་
 བས་བསྐྱལ། ས་མཆོམས་སུ་སྦྱེབས་ཆེ། སྒྲོང་བཙན་རང་ཉིད་དམག་དང་བཙས་
 བས་བསུ་བ་བྱས། པོ་ཉེ་བྱ་བའི་སར་དམག་སྤར་བཏབ། རྒྱ་དཔོན་ནམས་དར་
 ཟབ་གྱི་གོས་བཟག་མདངས་ཅན་གྱོན་པ་མཐོང་ནས། བོད་ནམས་ཆས་ངན་པས་
 རོ་ཆ་བ་བྱུང་། སྒྲོང་བཙན་བར་དུ་བོད་གྱི་བཙན་པོ་སུས་ཀྱང་གོང་མའི་སྤྲུལ་མོ་
 རྒྱུང་མར་སྦྱངས་པ་མེད། དེའི་རྒྱུ་མཆན་གྱིས་བཙན་པོ་རང་ཡུལ་དུ་སྦྱེབས་ནས།
 སྤྲུལ་མོའི་ཆེད་དུ་པོ་བྱང་དང་གོང་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཅིགས། གོང་མའི་སྤྲུལ་མོ་
 བོད་གྱི་མི་ཆེན་ནམས་གྱི་གཞོན་ལ་ཆོན་དམར་པོ་བྱུགས་པའི་སྒོལ་དེ་ལ་མ་
 དགའ་ནས། སྒྲོང་བཙན་གྱིས་ཀྱང་སྒོལ་དེ་ཕྱིན་ཆད་བྱེད་མི་ཆོག་པར་མཛད།
 བཙན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱང་དར་ཟབ་གྱི་གོས་གྱོན། མི་ཆེན་གྱི་བུ་ནམས་རྒྱ་ནག་ཏུ་
 ཡོན་ཏན་སྒོལ་ཏུ་བཏང་། གོང་མ་ལ་ཞུས་ཤིང་རྒྱ་མི་ཡི་གེ་མཁས་པ་འགའ་ཅམ་
 བོད་དུ་མངགས། གོང་མ་གོ་ལུ་མིའི་ཡུལ་(ཉི་དུས་བར་རི་པིན་གྱི་འོག་ཏུ་ཡོད་པ་

དེ་)ནས་སྒྲར་བྱོན་ཆེ། བོད་ཀྱི་བཅན་པོས་སྒོན་ཆེན་སྟོང་བཅན་རྒྱ་ལུལ་དུ་
བརྒྱུད་ཏེ་ཡི་གེ་ལུལ་བར། གོང་མ་བྱིད་ཕྱགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཏེ། ཉི་ཁྲི་
འོག་ན་གང་ཡོད་རང་དབང་དུ་འདུས་ཀྱང་། ཀོ་མི་རྣམས་ལུལ་ཐག་རིང་སྟབས་
བཀའ་ལ་མ་བཅིས། དེར་གནམ་གྱི་སྤྲུལ་རང་ཉིད་དཔུང་དང་བཅས་པར་བསྐྱོད་
དེ་རྒྱ་ཆེན་ལེ་བོ་བར་དུ་ཐེབས་ཤིང་། གོང་བྱིར་དང་དཔག་རྣམས་ཆམས་ལ་
ཕབ་སྟེ། ཀླུ་ཁ་དང་བཅས་ཕྱིར་བྱོན་པར་ཐོས།

ཁྱིམ་གྱི་ངང་བ་ནི། རིའི་ངང་བ་ལྟ་བུའི་གཤོག་ཅལ་མི་ལྡན་ཡང་། ངང་
པའི་རིགས་སུ་མ་སྐྱུན་པས་ན། འདིར་གསེར་གྱི་ངང་བ་ཞིག་སྐྱེས་སུ་ལུལ་བ་
ལགས། བྱ་བའོ། (ཆལ་པའི་དེབ་དཔར་དུ་བྲངས་པར། གསེར་བྱ་ཆག་ཤིང་
བདུན་གྱི་ཆད། ནང་དུ་ཆང་གིས་གང་བ་ཞེས་བྲིས།)

རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཉཏཱ་གསོན་པའི་སྐབས་བྲམ་ཐེ་ཞིག་རྒྱའི་གོང་མ་ལ་
སྐྱེས་འབུལ་དུ་བརྒྱུད་ས། (ཉཏཱ་འདི་བསྟན་འགྱུར་ན་བཞུགས་པའི་སྐུ་ཀུན་ཏུ་
དགའ་བའི་སྒྲོས་གར་ཙོམ་པ་པོ་དེ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་འདིའི་རྟོགས་བརྗོད་
ཆོགས་བཅད་མ་ལེགས་སྐར་སྐད་དུ་བྲིས་པ། སྟོབ་དཔོན་སྤྲུལ་རྟུན་གསེར་གྱི་
དཔའ་བོས་མཛད་ཐེར་བ་ཞིག་ཀྱང་རྒྱ་གར་ན་སྤང་།)ཅེང་ཀུན་གྱི་ལོ་ཉིར་གཉིས་
བ་༡༡༩༥ལ། གོང་ནས་གསེར་ཡིག་པ་ཕྱང་ཉེན་ཅེ་བྱ་བ་རྟ་བ་སུམ་ཅུ་དང་
བཅས་རྒྱ་གར་དུ་བཏང་། དེ་དུས་ཉཏཱ་གོངས་ཐེན་ཅིང་། རྒྱལ་ཁབས་མི་བདེ་
བའི་སྐབས་དང་འཕྲད། ཉཏཱ་ལ་སྤྲུལ་ཐེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས། སྟོན་པོ་ཨཱཱ་ན་(སྤྱི་
སྐབ་)བྱ་བ་ཞིག་ཁྱིམ་བསྐྱད་ཅིང་། ནང་བ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་འཆེ་བར་བྱས།

རྒྱལ་གསེར་ཡིག་པ་བཅོམ་སྟེ། དངོས་ཆས་རྣམས་འཕྲོག་ཅིང་འཁོར་པལ་ཆེར་
བསད། མང་ཉེན་ཅེ་རང་ཉིད་རྒྱ་པོ་འགའ་དང་བཅས་མཚན་ལ་བྲོས་ཏེ། བོད་ཀྱི་
ཆབ་འབངས་སུ་ཡོད་པའི་བལ་ཡུལ་དུ་སླེབས་ནས། སྲོང་བཙན་ལ་སྐྱབས་
བཙལ་བས། བོད་ཀྱི་བཙན་པོས་བོད་དམག་གོ་ཐག་ཆེག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་དང་།
བལ་དམག་རྩ་བ་བདུན་སྟོང་དང་བཅས་པ་རྒྱ་གར་དུ་བཏང་། གསེར་ཡིག་པ་
དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉི་ར་ཉི་ཉ་ལ་སླེབས། དེ་དུས་ཉིན་གསུམ་ཅུ་ལས་འཐབ་མ་
དགོས་པར་རྒྱལ་ས་གཙོ་བོ་བཟུང་། རྒྱ་གར་པ་སུམ་སྟོང་ཅུ་སྟེ་བྲེགས་ཤིང་།
སྟོང་གཅིག་ཅུ་ཉེ་འཁོར་ན་ཅུ་སྟུང་ཡོད་པའི་ནང་དུ་བསྐྱུར། རྒྱལ་པོ་ཨུ་ན་
བྲོས་ཏེ་ཤོར་བ་སྤང་ཡང་དམག་གསར་པ་དག་ཁྲིད་ནས་འཛིང་དུ་བྱུང་ཡང་།
མཐར་བོད་རྣམས་ཀྱིས་ཁོ་པམ་སྟེ། གཉེན་ཚན་དང་བཅས་པ་གསོན་པོར་བཟུང་
ནས་རྒྱལ་གོང་མའི་བྱང་དུ་བཟུངས།

གོང་མ་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ནས། ཐང་ཐེ་ཚུང་གོངས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་།
བང་པོའི་མདུན་ན་བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་འབྲ་བརྟན་ཞིག་ཀྱང་བྱས་པ་དཔྱད་ཆེད་དུ་
བཞེངས། བོད་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་བ་བསད་པ་དང་བཟུང་པའི་གངས་བཟོ་མས་
ཆེག་ཁྲི་སུམ་སྟོང་ཅུ་ལོངས་པ་བྱུང་། བ་སྐྱགས་སུམ་ཁྲི་ལས་མང་བ་ཅུ་མ་
འབྲེད། ལྷགས་ལྷེ་ཅན་གྱི་གོང་ཁྲིར་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་མ་བོད་འབངས་སུ་
བཅུག དེ་ཐོས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཨུ་ནའི་དགའ་རྒྱ་ཀླ་མ་རྩུ་པའི་རྒྱལ་པོ་ཀྱ་མུ་ར་ཞེས་
བྱ་བ་མགྲུ་ནས། རྩ་སྐྱགས་དང་དངོས་ཆས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བོད་ལ་བཟུངས།

ཡོ་ཁྱུ་ཉེའི་ལོ་དང་པོ་༡༡༩༣ལ། གོང་ནས་སྲོང་བཙན་ལ་མག་པའི་ཆོ་ལོ་

དང་། དེ་ནས་མཆོ་སྟོན་གྱི་ཁྱུ་ལ་པོའི་གོ་ས་ཕུལ། (ཡུལ་གཞན་གྱི་ཁྱུ་ལ་པོ་རྣམས་
ལ་རྒྱའི་ཆོ་ལོ་ཕུལ་ནས། དེམ་གྱིས་དབང་དུ་འཇུག་པ་འདི་གནའ་དུས་རྒྱའི་སྒྲིང་
ཐབས་ཡིན་པར་གྲགས།)དེ་དུས་སྒྲོང་བཙན་གྱིས། རྒྱ་དཔོན་ཆན་སུན་བརྒྱད་
ནས་གོང་དུ་ཡི་གེ་བཏང་བར། གནམ་གྱི་སྤྲུལ་ཁྲི་ལ་གསར་དུ་བཞུགས་པ་
ལགས། གལ་ཏེ་གོང་མའི་ཆབ་འབངས་ངོ་ལོག་པ་བྱུང་ན། ཁོ་བོས་དམག་
བྲངས་ཏེ་གྲོགས་ཏན་བྲས་པས་ཆོག། འདིར་གསེར་གྱི་ཡོ་བྲང་རྣམས་གངས་བཙོ་
ལྷ་གོང་མའི་མདུན་དུ་ཕུལ། བྱ་བཤོ།

དེའི་རྗེས་སུ་གོང་མ་གསར་པས་བཙན་པོ་ལ་ཁྱུ་ལ་པོའི་ཆོ་ལོ་ཕུལ་ཞིང་།
རྒྱ་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་ཆེན་བཏེགས། བོད་ཀྱི་ཁྱུ་ལ་པོར། དར་གྱི་འབྲུ་ དང་། ཤེལ་
དང་། ཆང་དང་། རང་འཐག་བཟོ་མི་རྣམས་བོད་ལ་བཏང་། ཆེ་གོ་འཁྱའི་ལོ་དང་པོ་
༡༡༩༥ལ། སྒྲོང་བཙན་སྐུ་འདས། གོང་མའི་པོ་ཉ་བོད་དུ་སེམས་གསོ་ལ་བཏང་
ཞིང་། གཤུང་ལ་མཆོད་འབུལ་བྲས། སྒྲོང་བཙན་ལ་སྤྲུལ་མེད་པས། ཆ་བོ་ཞིག་
ཁྲི་ལ་འཁོད། དེ་ན་རྒྱུང་སྟབས་ཁྱུ་ལ་སྒྲིང་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་མགར་སྒྲོང་བཙན་གྱིས་
བསྐྱུངས་སོ། །(ཞེས་པའོ།)

[དཀྱུས] དེ་ལ་ཆ་བོ་འདི་སྤྲུལ་མང་སྒྲོང་མང་བཙན་སྤར་ནས་གྲོངས་པ་
དེའི་སྤྲུལ་ཡིན་ཅེས་ཁྱུ་ལ་རབས་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་སུ་བྱུང་། སྤྱིར་སྒྲོང་བཙན་
ལ་སྐུའི་གཉིན་ཆོན་དུ་བྱུང་བ་ནི། སྐུ་སྤིང་སར་མ་ཀར་བྱ་བ་དང་།

ཡང་ཤོག་རྩེལ་ཀ་པའི་དབུ་ཤོག་རལ་བ་དེའི་ཐད་ན། སྒྲོང་བཙན་གྱི་
གཙུང་བཙན་སྒྲོང་དང་སྐུ་མཆོད་གཉིས་མ་འཆམ་པའི་མཐར། བཙན་སྒྲོང་གཉལ་

གྱི་ཡུལ་དུ་བཞུགས་སུ་བཅུག་ཅེས་བྲིས་འདུག་པས། གཙུང་བཙན་སྲོང་བྱ་བ་
ཞིག་ཀྱང་འདུག་པ། དེ་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཅུང་བཅད་པར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་གོང་ཇོ་བློན་པའི་ལོ་དང་། སྲོང་བཙན་འདས་པའི་ལོ་གཉིས་ནི་
རིམ་བཤ་བཞིན། ལྷགས་སྐང་དང་ལྷགས་ཁྲི་ཡིན་པར་ལོ་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཁ་
མ་ཐུན་ཞིང་། གོང་ལོག་གི་རྒྱལ་རབས་འདི་གཉིས་ཀྱང་མ་ཐུན་པས། དོགས་
དཔྱོད་ཅི་ཡང་མ་དགོས།

འོན་ཀྱང་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ནི་སྐང་ཡིན་པར་ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་བཤད་
ཀྱང་། སྐང་དེའི་དབང་ཐང་དང་། དེ་ལོ་སློང་གང་གི་ཡིན་པ་ལ་མཁས་བ་རྣམས་
མི་མ་ཐུན།

ལྷ་བ་ཆེན་པོ་དང་འགོས་ནི་ས་སྐང་དུ་བཞེད། ལུ་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་མེ་
སྐང་དུ་གསུངས། ལྷག་པར་འགོས་ཀྱིས་སྐང་དེ་དུག་ཅུ་སློང་ལྷ་མའི་ས་སྐང་དུ་
བྱས་ནས། སྲོང་བཙན་དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཉིས་བཞུགས་པར་གསུངས།

སྤྱིར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུང་པའི་རིགས་ལ། སྐང་སྣག་སོགས་ཀྱི་ལོ་ཙམ་
ལས། ལོ་ཁམས་བཤད་པ་ཡེ་མེད་པས། རབ་བྱུང་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལོ་
ཆོགས་རྣམས་གཏན་ལ་འབབས་ཆེ། ལོ་རྒྱུས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བསྐྱར་ནས་དབྱེད་
དགོས་པས། ཡང་དག་པར་ནི་འགོས་ལོ་ལྟ་བུའི་མཁས་བ་མ་གཏོགས་སུས་
ཀྱང་མི་བྱས།

འོན་ཀྱང་འགོས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལ་ཡང་རྣམ་བཤ་ཀྱན་ཏུ་ལོར་བས་སྐང་
མཐུག་གི་ཚུལ་དུ་བྱས་ན་མི་རུང་བ་ཡང་རེ་གཉིས་ཡོད་དམ་སྟེ། དེས་ན་

འགོས་ཀྱི་བཞེད་པ་གསལ་བར་བཤད་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཀོང་ཙུང་གིས་ས་
སྟག་ལ་ཁྱི་བཟུང་དུས་སྔོང་བཅན་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལ་ཐེབས། ཀོང་ཙུང་ལོ་དགུ་
བཅུད། དེ་ནས་ཐེ་ཙུང་ཁྱི་ལ་འཁོད་དུས་སྔོང་བཅན་དགུང་ལ་ཐེབས། ཐེ་ཙུང་གི་
ལོ་དགུ་པ་ནས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་བྱུང་། དེ་ནས་ལྷགས་སྒྲུང་ལ་ཀོང་ལོ་བག་མར་
བརྒྱུད། དེ་དུས་སྔོང་བཅན་དོན་གཉིས་ལ་ཐེབས། དེ་ནས་ད་དུང་ལོ་དྲུག་
འགོར་བ་བདེན་ན། སྔོང་བཅན་དོན་དགུ་ལ་ཐེབས་ཆེ་ཀོང་ལོ་དང་བཞོས།
བཅན་པོ་གྲོངས་ནས་ཀོང་ལོ་བོད་དུ་ལོ་སོ་གཅིག་བཞུགས་པ་བསྐྱེམས་པས་
ཀོང་ལོ་བོད་དུ་ལོ་ཞེ་གཉིས་བཞུགས་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་བ་སྔོན་རང་ལ་ཞིབ་
ཏུ་གཟིགས་པར་འཆོལ།

དེ་ལ་སྔོང་བཅན་འདས་པའི་ལོ་ནི་འགོས་རང་ཉིད་ཀྱང་རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་
བརྟེན་པར་གསལ་མོད། འབྲུངས་ལོ་དེ་རྒྱ་མཚན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་ནས་
ཡང་གསལ་བར་མ་གསུངས། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནམས་ན། སྔོང་
བཅན་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་ཁྱི་ལ་བཞུགས་ནས་རྒྱ་བཟུང་བསུ་བའི་གྲོས་
མཛད་ཅེས་བཤད་པ་འདི་བདེན་ན། འགོས་ཀྱི་བཞེད་པའི་ལྷགས་སྒྲུང་དེའི་
སྐབས། ཀོང་ལོ་བཟེས་མོ་ལོ་དྲུག་ཙུག་བཞེས་པ་ཞིག་བག་མར་འབྱོན་
དགོས། དེས་ན་འགོས་ཀྱིས་གདོན་མི་བ་བར་ལོ་དྲུག་ཙུག་སྔོར་སྐྱ་མའི་ས་སྒྲང་
དང་། ཕྱི་མའི་ས་སྒྲང་ཞོར་བར་བཟད་དེ། ཅ་བ་འདི་ནས་ཞོར་བའི་དབང་གིས།
དར་མས་ཆོས་སྐུ་བས་པའི་ལྷགས་བྱ་ནས་ལོ་དུ་སྔོང་བཅིས་པ་ན་ཡང་། དེས་
དྲུག་ཙུག་སྔོར་གཅིག་ལྟག་ །དེས་དྲུག་ཙུག་སྔོར་གཅིག་ཆད་པ་གཉིས་དེ་བ་སྔོན་གྱི་

མགོ་མཐུག་ཀྱང་ཏུ་ཡོད་པ། ཞིབ་ཏུ་ཅིས་དང་ཤེས།

སྤྱིར་སྤྱོད་བཅན་བརྒྱད་ཅུ་ལྟག་བཞུགས་ཟེར་མཁན་རྣམས་ཀྱིས། རྒྱལ་
པོ་དགྲའ་ལོ་དོན་དགའེ་སྐབས་རྒྱ་བཟང་བག་མར་བཞེས་སོ་བྱ་བ་འདི་འདྲམ་
བག་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་ལ། ཁོང་རྣམས་
བརྒྱད་ཅུ་བཞུགས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་། དོན་ལ་རྒྱད་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ཞིག་ལ་བརྟེན་བ་
ཅམ་ཡིན་ལ། རྒྱད་ཆིག་དེའི་དོན་ཡང་ཆེས་གཞན་ཞིག་ཡིན་མོད་ཀྱི། སྐབས་སུ་
མ་བབས་པས་འདིར་མ་སྤྱོད་སོ། །

དེས་ན་ཀྱང་མཐུན་བྱའི་བཞེད་པ་བཞིན་བྱས་ཏེ། སྤྱོད་བཅན་མེ་སྒང་ལ་
འཁྲུངས། ས་སྒང་དེ་ཁྲི་ལ་ཐེབས་པའི་ལོར་བྱས། ལྟག་མའི་ལོ་ཆིགས་རྣམས་
རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་སོར་བཞག་བྱས་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་དྲུག་ཅུ་སྟོར་གཅིག་གི་ནང་དུ་
རྒྱང་ཅིས་སུ་བྱས་ན་རྒྱ་མཚན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟམ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ཆེ།

སངས་རྒྱས་སུ་རན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཆིག་སྟོང་བརྒྱ་དང་དེ་གཅིག་
པའི་མེ་སྒང་ལ་སྤྱོད་བཅན་འཁྲུངས། རང་ལོ་བཅུ་གསུམ་བཞེས་ཆེ་ཁྲི་ཐེབས།
བརྒྱད་བཞེས་ཆེ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་ཐོག་མར་བྱུང་། ཉེར་ལྔ་བཞེས་ཆེ་ཀོང་ཇོ་
བག་མར་བྱིན།

དེས་ན་དེབ་སྡོན་དུ་བོད་རྣམས་ལོ་ངོ་བརྒྱད་ཅམ་དུ་རྒྱ་ལ་འཐབ་ལོ་བྱས་
གསུངས་པ་ཡང་། སྤྱོད་བཅན་གྱི་བཅོ་བརྒྱད་ནས། ཉེར་ལྔའི་བར་གྱི་ལོ་འདི་
རྣམས་ཡིན་པར་སེམས། དེ་ནས་རང་ལོ་སོ་བཞི་བ་ལྷགས་ཁྲི་ལ་སྤྱོངས། དེའི་
ལུ་དུ་ཀོང་ཇོ་ལོ་སོ་གཅིག་བཞུགས་ནས། འདུས་སྤྱོད་མང་པོ་རྗེའི་ཁྲི་ལོ་བཞི་

བ་ལྷགས་འབྲུག་ལ་འདས། དེས་ན་འོག་ཏུ་བཞོད་པའི་ཀླུ་རབས་[༧]པ་ལས།
མང་སྤོང་གི་ཁྱི་ལོ་ཉེར་དྲུག་ཆར་ནས། ཀླུ་པོ་འདུས་སྤོང་གི་ཁྱི་ལོ་བདུན་གྱི་
བར་དུ་བཅིས་པའི་ལྷག་གི་ལོ་ལ། བཅན་མོ་ཐུན་ཅང་ཀོང་ངོའི་མདངས་བཏང་།
ཞེས་གིས་བ་ཡང་ཀོང་ངོ་སྤོངས་ནས་ལོ་གསུམ་ན་མདང་མཆོད་བཏང་བར་
འདུག །འདི་ལྟར་བྱས་ཆེ་བོན་གྱི་བྱམས་མ་བྱ་བའི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱུ་ཡང་། སྤོང་བཅན་
བོན་ལ་སྤང་བས་དགྲུང་ལོ་ཡང་སོ་དྲུག་ལས་མ་སྤུབ་ཅེས་གིས་བ་དེ་ཡང་།
སྤོངས་ནས་ལོ་གཉིས་ཅུ་གསང་བྱ་བྱས་ཚུལ་ཀླུ་རབས་ཀ་པར་གསལ་བ་དེ་
དང་འགྲིག་འདུག་པས། སྤྱིས་བྱ་མང་དུ་སྤྲོ་བ་ལ། །བདེན་པའི་དོན་གཅིག་མེད་
པ་མིན། །གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲོད་འོ། །

ལར་བརྒྱད་ཅུར་བཞུགས་དང་། སོ་བཞི་ལས་ལྷག་མ་བཞུགས་པ་དང་།
ཡབ་ཡུམ་གསུམ་མཉམ་དུ་སྤོངས་པ་དང་ཡང་ཆད་པའི་བསྐྱེད་གྱིས་རིམ་ཅན་དུ་
འདས་པ་དང་། ཀོང་ངོ་ཤྱལ་དུ་ཡུན་རིང་བཞུགས་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་འདི་ཀླུ་
སྤྱུ་པའི་ཀླུ་པོའི་ནམ་པར་ཐར་བ་གཅིག་ཉིད། རྫོ་སྤོང་ཅིང་ཞིབ་ཀྱི་གདུལ་བྱ་
སོ་སོའི་དོན་མི་འདྲ་བར་སྤང་བ་ཅུ་ཡིན་ལ། ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། ཀླུ་པོ་ཡུབ་
ཡུམ་སྤྱུ་པའི་སེམས་དཔར་སྤྲོད་ནས་ཡིད་ཆེས་པ་དག་ལ་ནི། སངས་རྒྱུས་
པར་ཟད། ས་ཐོབ་འཕགས་པ་གཅིག་གིས་ཀྱང་། དུས་གཅིག་ལ་མཛད་པ་མི་
འདྲ་བ་གསུམ་དུ་མ་ཟད། མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོན་པ་ལ་ཡང་། འགལ་བ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་འོངས་པའི་དོན་མེད་ལ། དེ་མིན་སེམས་ཀྱི་གཉིང་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
མཛད་པ་ལ་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཆད་ཐིག་འདེབས་པའི་བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་འཐུག་པ་

ནམས་ཀྱིས་ནི། གཅིག་འདོད་ན་གཞན་འདོད་དགོས་པ་འོས་མེད་ལགས་པས།
རང་རང་གིས་རྗེ་ལྷར་མོས་པ་བཞིན་བྱ་བར་ཟད་དོ། །

དེ་ལྷར་ཞིབ་མོའི་ལོ་ཆེགས་ནི་གོང་དུ་སློབ་པ་དེ་ཡིན་ལ། རགས་པའི་
དུས་བསྐྱེགས་ན། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་
ཤི་ཉ་ཏྲ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཕྱགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་དང་། བླ་མོའི་འཁོལ་དང་།
དབྱུག་པ་ཅན་དང་། ཐང་གྲུང་གྱི་གོང་མ་ཐེ་ཅུང་དང་། ཉ་ཐེག་གི་གོང་མ་
ཡིའི་གཞན་ནམས་དུས་མཉམ་ཞིང་། ཁ་ཆེ་ནམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྤྱང་ཅིའི་སློབ་པོས་
ཀྱང་འདི་དག་དང་དུས་མཚུངས་སོ། །(སྟོན་པ་འདི་ལ་ཁ་ཆེའི་རང་སྐད་དུ་མོ་ཉ་
མ་ཉ་ཞེས་འབོད་པ་རྒྱ་སྐད་དུ་ཐུར་ཆག་ནས་མ་རྩུ་མ་ཉི་ཞེས་གྲིས་པ་དེ་སྤྱང་
ཅིའི་སློབ་པོས་ཞེས་བསྒྱུར་བར་འདུག)དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་ཁྲི་ལ་ཕེབས་ཆེ།
དབུས་གཙང་གཉིས་ཙམ་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་པ་ལ། ལོ་ཅུང་དུ་དེ་ཙམ་ཞིག་གི་
ཡུན་ལ། ཞང་ཁྲུང་། བལ་ཡུལ། རྒྱ་གར་བྱང་ནས་བཟུང་སྟེ། ཤར་དུ་རྒྱའི་ཐོང་ཅོ་
ལ་ཐུག་གི་བར་དབང་དུ་བསྐྱུས་པ་ཅང་སྲིད་དམ་སྟེ་དུ་ཡང་བསམ་པར་མི་བྱ་
སྟེ། གནའ་དུས་ཀྱི་ཕྱི་རིག་གི་དཔའ་པོར་གྲགས་པ། དམག་དཔོན་ཨེ་ལེག་ཟན་
ཏར་གྱིས་ཀྱང་། ཉ་ཐེག་ ཨར་ཕྱི། རྒྱ་གར་སོགས་ཀྱི་ས་དེ་སྟེད་བཟུང་སྟེ། སྤར་
རང་ཡུལ་དུ་འཁོར་ནས་ཤི་བ་ན། ད་དུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ལས་མ་ལོན་ཟེར་
ན། དག་པོ་ཏ་མཆོག་རོལ་པ་མི་གཞུགས་ཀྱི་གོ་ཁྲབ་གྱོན་པའི་རྒྱལ་པོ་འདི་ལྟ་བུ་
ནི་ལྟ་ཅི་སློབ་པའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་རྒྱལ་པོ་འདིའི་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་དཔལ་ནི། བསམ་ན་ངེས་པར་

ངོ་མཆར་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་སྤྱོད་ལྟ་བུ་མངའ་བར་འདི་དུས་ལས་རྒྱ་ཆེ་
ཡང་གཏུང་རྒྱུད་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བའི་ཆབ་སྲིད་ཆེན་པོ་སྤར་ཡོད་ཀྱི་
སྤྱིང་དུ། དཔུང་སྟོབས་ལྷག་པར་དར་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། ཀླུ་ལ་པོ་འདི་ནི་ཐོག་མར་
ཡུལ་སྐོར་འགའ་ཞིག་གི་བདག་པོ་ཙམ་དུ་བཞུགས་པ་ལས། ཡུན་རྒྱུང་དུ་དེ་ཙམ་
ཞིག་གི་རིང་ལ། ལེ་བར་སྤོང་སྤོང་ལྟ་བུ་མས་འཁྱུད་བའི་སའི་ཁྲོན་ལ་མངའ་མཛད་
བའི་བྱིར་རོ། །

ཐེ་ཅུང་ནི་ཐང་གུར་གྱི་གོང་མའི་ཁྲོད་ན་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་གྲགས་སྟོན་
ཙན་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ཡང་དོན་ལ་བོད་ཀྱི་དཔུང་གི་རྣམས་ཟེལ་མ་བཟོད་བའི་
ཁར། སྤར་སྤྲས་མོ་མི་སྟེར་བའི་ཁ་ཆད་བྱས་པ་ལ་བརྩིས་ཏེ། དེ་ཞིག་འཐབ་བའི་
ཁུལ་དུ་བྱས་ཤིང་། བོད་དམག་ལ་ཉམ་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་རྒྱུང་བའི་མཐུག་ཏུ། ཀོང་
ངོ་ཡང་དེ་མ་ཐག་གནང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཟེར་ཏེ།
ཤིན་ཏུ་བདེན་པར་བཞུགས་ཤིང་། ཐེ་ཅུང་ནས་བརྒྱུད་རྒྱུ་མཁར་མིག་སྤྲུམ་བརྒྱ་
ཙམ་བོད་ཀྱི་ལག་ཏུ་ཤོར་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཡོ་མེད་སྟོང་རྗེའི་དབང་སྤྲུག་སྤྲུལ་རས་གཟིགས། །

ཡུད་ཙམ་ཁྲོས་བའི་སྤྲུལ་གྱི་སྤར་མིག་གིས། །

གསེར་འབྲུག་སྟེར་ལྡེའི་སྤོང་ལ་འགྱུངས་པ་ཡི། །

མཐུ་ལྷན་གནམ་གྱི་བུ་ཡང་འདར་བར་བྱས། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀླུ་ལ་པོ་སྤོང་བཙན་སྤྲུལ་པོའི་སྤྲུལ་སོ། །

[༡]གོང་དུ་བྲངས་པའི་འགྲོམ། (སངས་རྒྱས་འདས་རྗེས་ཀྱི་
 ༡༡༩༤ལྷགས་པོ།)ཁྱིའི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཅན་པོ་སྤྲེས་ཁྱི་སྤོང་བཅན་གྱི་སྤྲང་
 སྤྱིང་བའི་རིང་ཁང་ན་མཆུད་ཅིང་བཞུགས་ཏེ། བཅན་པོ་དཔོན་ཁྱི་མང་བཅན་
 མེར་གེན་བཞུགས་པར་ལོ་གཅིག (སངས་རྒྱས་འདས་རྗེས་ཀྱི་༡༡༩༥ལྷགས་
 པོ།)ཕག་གི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཅན་པོ་ཉེན་ཀར་ན་བཞུགས་ཤིང་། སྤྱིང་བར་
 བཅན་པོ་སྤྲེས་ཁྱི་སྤོང་བཅན་གྱི་མདང་བཏང་བར་ལོ་གཅིག (སངས་རྒྱས་འདས་
 རྗེས་ཀྱི་༡༡༩༦ཆུ་པོ།) སྤྱི་བའི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཅན་པོ་(མང་སྤོང་མང་བཅན་
 པོ་བྲང་།)ཉེན་ཀར་ན་བཞུགས་ཤིང་། ལྷོན་ཆེན་(མགར་)སྤོང་བཅན་གྱིས། ལྷོ་པོ་

དང་ཅད་རྒྱལ་(འབངས་སུ)བཀུག་པར་ལོ་གཅིག་(འདས་མེས་ཀྱི་༡༡༩༧་པ་རྒྱ་མོ་
སྒང་གི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ)བཅན་པོ་ཉེན་ཀར་ན་བཞུགས་ཤིང་སྒོན་ཆེན་སྟོང་བཅན་
གྱིས། གཡུག་ཏུ་གནག་ཡིངས་(ཏེ་ཤ་ཁལ་ཆེན་པོ་)བཏབ། ང་རྒྱལ་མང་པོ་མེས་
ཞིང་གི་བྱིང་རིལ་(ཏེ་ཡུལ་མིའི་སོ་ནམ་གྱི་གཉེར་ཁ་)བགྱིས། ར་སང་མེ་སྒོན་
རིས་སྟག་རྒྱ་དང་ཞིང་གི་ཆོང་ཆེན་སྟུང། (འདི་ནི་སྟག་རྒྱ་བུ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་
དང་བོད་གཉིས་ཆོང་འབྲེལ་བྱས་སམ་སྟུམ།)

ཞང་ཁུང་ཡུལ་གྱི་མངན་(སྟེ་ཚོང་དཔོན་)དུ་སྟུག་གྱིས་བཅན་མང་རྒྱུང་
བཅུག་(པ་སྟེ་བསྐོས། མང་རྒྱུང་འདི་སྤར་སྟོང་བཅན་གྱི་སྐབས་བང་ཆེན་དུ་བྱས་
ཏེ་ཞང་ཁུང་ཡུལ་དུ་བཏང་བ་དེ་ཡིན་ནམ་སྟུམ།)མདོ་སྤང་དུ། ཀ་མ་ཁྱི་བཟང་བྲེ་
མདའ། མོང་གྱིས་བཀུམ་སྟེ་ཤ་གཉེར་ད་བ་(སྟེ་དག་ཤ་སྒྲན་)པར་ལོ་
གཅིག་(འདས་མེས་ཀྱི་༡༡༩༨་ཤིང་པོ་)སྟག་གི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཅན་པོ་མེར་གེ་
ནལ་བཞུགས་ཤིང་། སྒོན་སྟོང་བཅན་གྱིས་(ཡུལ་)མོང་ཕུ་སྐས་འཛོད་དུའ་
(འདུན་མ་)བསྟུས་ཏེ། མོད་གཡུང་(སྟེ་པོ་མོད་དང་པལ་བའི་ཁྱད་པར་)དབྲེ་
ཞིང་། མཁོ་ཤམ་(སྟེ་གའས་ཤོམ་)ཆེན་པོ་བགྱི་བའི་རྩིས་མགོ་བགྱིས་པར་ལོ་
གཅིག །(འདས་མེས་ཀྱི་༡༡༩༩་ཤིང་མོ་)ཡོས་བུའི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཅན་པོ་མེར་
ཁེན་བཞུགས་ཤིང་། སྒོན་ཆེན་སྟོང་བཅན་གྱིས་(ཡུལ་)འགོར་ཏིང་བཀའ་ཁྱིམས་
ཀྱི་ཡི་གེ་བྲིས་པར་ལོ་གཅིག །(འདས་མེས་ཀྱི་༡༢༠༠་མེ་པོ་)འབྲུག་གི་ལོ་ལ་
བབས་ཏེ། བཅན་པོ་མེར་གེ་ན་བཞུགས་ཤིང་། སྒོན་ཆེན་སྟོང་བཅན་གྱིས་གཙང་
གི་ཡུལ་མར་དུ་ཤ་ཡིངས་(ཏེ་ཤ་ཁལ་)ཆེན་པ་བཏབ་པར་ལོ་གཅིག (འདས་མེས་

ཀྱི་༡༣༠༡མེ་མོ་སྐྱལ་གྱི་ལོ་ལ། བཙན་པོ་མེར་གེ་ན་བཞུགས་ཤིང་། རྫོན་ཆེན་
སྟོང་བཙན། དབྱར་སྟིང་བྱང་གི་གཡོ་ཐལ་བ་གོང་ན་མཆིས་པར་ལོ་གཅིག
(འདས་མེས་ཀྱི་༡༣༠༣ས་ལོ་)རྟེན་ལོ་ལ་བཙན་པོ་མེར་གེ་ན་བཞུགས་ཤིང་། རྫོན་
ཆེན་སྟོང་བཙན་དབྱར་སྟིང་བྱང་གི་སྐྱ་རིངས་ན་མཆིས་པར་ལོ་གཅིག །(ལོ་འདི་
མགར་སྟོང་བཙན་རྒྱ་ནག་ཏུ་སླེབས་པའི་ལོ་ཡིན་པ་རྒྱལ་རབས་[ང]པར་གསལ་
བས། སྟིང་བྱང་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་ཡང་མདོ་སྐད་ཀྱི་ཡུལ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་ལ།
མཆོ་སྟོན་སྟོང་ལོ་སྐྱ་རྫོན་པོ་གསེར་ཆེན་བྱ་བའི་རི་ཡོད་པ་དེར་མགར་ཡུན་རིང་
བཞུགས་ཚུལ་ཨ་མདོ་རྣམས་ལ་ངག་སྒྲོས་ཀྱང་སྤང་།

དེས་ན་ལོ་མེས་མར་རྒྱ་ནག་ནས་སྤར་འཁོར་ཏེ་འུ་ཞུལ་དུ་ཕེབས་པ་
ཡིན་ནམ་སྐྱམ་(འདས་མེས་ཀྱི་༡༣༠༣ས་ལོ་)ལྷག་གི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཙན་པོ་
སྐྱགས་ཀྱི་ཤར་ན་བཞུགས་ཤིང་། རྫོན་ཆེན་སྟོང་བཙན་འུ་ཞུལ་ན་མཆིས་ཏེ།
ང་རྒྱལ་མང་པོ་མེས། མཆོ་ནག་སྟོང་བྱང་། རྒྱ་སེའུ་དེན་སང་དང་། ལོ་ལ་
ཐབས་(ཏེག་ཡུལ་ཐབས་)བགྱིས་ཏེ། ང་རྒྱལ་ཀྱང་གུམ་ཞིང་བརྒྱད་ཁྱི་སྟོང་ལ་
རྟུགས་པར་ལོ་གཅིག (ཨ་མདོ་རྫོང་གིས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་སྟོང་བྱའི་མཆོ་ནག་ཏུ་
གྲགས་པ་ཡོད་པས་ཡུལ་དེ་སྟོགས་སུ་དམག་འཐབ་པར་མདོན། རྒྱ་དམག་ཁྱི་
སྐག་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐོད་དམག་ཆེག་སྟོང་མ་ཐུབ་པར་ཐབས་རྟུག་པ་བྱ་བའི་དོན་ནོ།)

(འདས་མེས་ཀྱི་༡༣༠༤ལྷགས་ལོ་)སྟེ་འུའི་ལོ་ལ། བཙན་པོ་མལ་འོའ་སྟེ་བྱེ་
ན་བཞུགས་ཤིང་། རྫོན་ཆེན་སྟོང་བཙན་འུ་ཞུལ་ན་མཆིས་པར་ལོ་གཅིག
(༡༣༠༥ལྷགས་ལོ་)བྱ་གག་གི་ལོ་ལ། བཙན་པོ་མེར་གེ་ན་བཞུགས་ཤིང་། རྫོན་

ཆེན་མོང་བཅན་འཇུག་ལུ་མཆིས་པར་ལོ་གཅིག་(༡༣༠༩ ལྷ་མོ)ཁྱིའི་ལོ་ལ།
བཅན་པོ་རྒྱུ་ལྷ་ཉུ་འཁོར་ད་མཛད་ཅིང་། རྒྱུ་ཆེན་མོང་བཅན་གྱིས། ཉུ་
གྲུ་ཉུ་ཞང་ཞུང་གི་འཁོས་(ཉེ་གཉེར་ཁ)གྱིས་པར་ལོ་གཅིག་(ལོ་འདི་མགར་
གྱིས་བྱ་བུ་ལ་དམག་རྒྱ་བ་པའི་ལོ་ཡིན་པས་ཉུ་གྲུ་ཉུ་བ་ཡང་བྱ་བུ་ལ་ཟེར་རས་
སྟེན་) (༡༣༠༩ ལྷ་མོ)པག་གི་ལོ་ལ། བཅན་པོ་སྟེན་མོང་ན་བཞུགས་ཤིང་། རྒྱུ་
ཆེན་མོང་བཅན་འཇུག་ལུ་མཆིས་པར་ལོ་གཅིག་(༡༣༠༩ འཁོར་པོ)ཁྱི་བའི་ལོ་ལ་
བཅན་པོ་བྱང་ཐོལ་ཉུ་བཞུགས་ཤིང་། རྒྱུ་ཆེན་མོང་བཅན་འཇུག་ལུ་མཆིས་
པར་ལོ་གཅིག་

(༡༣༠༩ འཁོར་པོ)སྐང་གི་ལོ་ལ། བཅན་པོ་ཟྱང་གི་ལྷ་ནག་ན་བཞུགས་
ཤིང་། རྒྱུ་ཆེན་མོང་བཅན་འཇུག་ལུ་མཆིས་པར་ལོ་གཅིག་ (༡༣༡༠ མེ་པོ)
སྟག་གི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཅན་པོ་ཟྱང་གི་ལྷ་ནག་སྐང་མ་ན་བཞུགས་ཤིང་།
རྒྱུ་ཆེན་མོང་བཅན་འཇུག་ལུ་སྐང་འཁོར་ད་ཏེ་(ལུ་ལ)ཟྱང་མཛད། ཐོང་
ཁྱིག་(འབྲས་ཀྱི་ནད་ཆ)བྱང་བར་ལོ་གཅིག་ (༡༣༡༡ མེ་པོ)ལོས་ཁྱའི་ལོ་ལ་བཅན་
པོ་འོར་མང་ཉུ་གཞུགས་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་མོང་བཅན་རིས་བྱང་གྲུ་མ་པར་ལོ་གཅིག་
(ལོ་འདིར་མགར་གྲོངས་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དེབ་ཐེར་དམར་པོ་དང་ཕྱོན་པོར་
རྒྱུ་ཀླུ་རབས་བྲངས་བ་ལས། མགར་གྱིས་གྲོགས་བྲས་ནས་ལོ་བཅོ་ལྷ་རྒྱ་
མིན་བསྐྱངས་ཞེས་བྱང་ལ། འདིར་ཡང་ཁྱི་བ་ནས་སྟག་གི་བར་གྱི་ལོ་བཅོ་ལྷ་ལ་
མགར་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་བྲིས་ནས། ལོ་དེའི་རྗེས་མར་མགར་གྲོངས་ཞེས་བྲིས་བ་
རྣམས་བྱང་འགྲིགས་པར་སྟང་།)

(༡༣༡༣ས་ལོ་)འབྲུག་གི་ལོ་ལ་བཅན་པོ་སྐྱགས་ཀྱི་ཤར་ན་བཞུགས་
ཤིང་། རི་མ་ཁོལ་དུ་དག་བཞི་(སྟེ་དམག་སྐར)བཅེགས་པར་ལོ་གཅིག
(༡༣༡༣ས་ལོ་)སྐྱལ་གྱི་ལོ་ལ་བཅན་པོ་ཐོང་གི་ལྷ་ནག་ན་བཞུགས་ཤིང་། འ་ན་
མང་པོ་ཕྱག་བཅལ་ཏེ་གཏེ་ལྷ་བསྐྱས་པར་(ཏེ་འབངས་སུ་སྡོད་པའི་གན་རྒྱ་ཕུལ་
བར་)ལོ་གཅིག་(༡༣༡༤ལྷགས་ལོ་)རྟེན་ལོ་ལ། བཅན་པོ་འོ་དང་ན་བཞུགས་ཤིང་།
རི་མ་ཁོལ་དུ་རྒྱ་མང་པོ་བརྟངས་པར་(སྟེ་བསད་པར་)ལོ་གཅིག་(འདི་འོ་དང་བྱ་
བ་ལྷ་ས་ལ་ཟེར་བར་མངོན།

དེབ་སྡོན་དུ་མང་སྟོང་གི་ཁྲི་ལོ་ཉིར་གཅིག་པ་རྟེན་ལོ་ལ་བོད་དམག་གིས་
ཐང་གི་རྒྱལ་ཁམས་རྒྱལ། ཡུ་གུར་གྱི་ཡུལ་ཐུད་སྐངས་བྱ་བའི་ལོ་འདི་ཡིན་པར་
འདུག)(༡༣༡༥ལྷགས་ལོ་)ལྷག་གི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཅན་པོ་དབྱར་ད་ལྷམ་གྱི་ར་
སྡོན་ན་བཞུགས་ཏེ། དགུན་ཉི་མངས་ཆལ་དུ་གཤེགས་ཤིང་། བཅན་པོ་སྟོ་མོ་
སྟེང་(ཡུལ་)སྟོ་ཤར། སྐངས་རྒྱ་རྒྱག་ལ་བག་མར་གཤེགས་པར་ལོ་གཅིག་(འདི་
རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་ཅིག་ཡིན་པར་སྐང་)(༡༣༡༦རྒྱ་པོ་)སྟེ་འདི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ།
བཅན་པོ་དབྱར་ད་ཤངས་ཀྱི་སུམ་རྒྱ་བོ་ན་བཞུགས་ཤིང་། དགུན་ན་བ་སྐྱིད་དུ་
གཤེགས་ཏེ། ཉན་འབྲུམ་བྱས་བསྐྱེངས་པར་(ཏེ་སྐྱངས་པར་)ལོ་གཅིག་(ཡོས་ལོ་
ལ་མགར་ཐོངས་ནས། སྟེལ་ལོའི་བར་གྱི་ལོ་དྲུག་པོ་འདི་ལ། མགར་གྱི་ཆ་བོ་
ཞང་སྟོན་བླ་མོ་དང་། འབངས་ཀྱི་དབྱུང་གཙོད་མཁན། དབང་སུམ་སྐྱང་གིས་
བྱས། དེ་ནས་མགར་སྟོན་སྟོ་ཆེན་དུ་བསྐྱོས་པ་ཤོག་རིལ་ག་པར་གསལ།)

(༡༣༡༧རྒྱ་པོ་)བྱ་གག་གི་ལོ་ལ་བཅན་པོ་དབྱར་སྟོད། པོ་དམ་མངོན་

བཞུགས་ཤིང་། དབྱར་སྐད་སྐུམ་ཅུ་པོར་སློབ་ཏེ། འདུན་མ་(སྟེ་དབྱར་གྱི་ཆོགས་
འདུ)འདོང་ཀའི་ནེ་ཙོ་ལུང་དུ་(མགར་གྱི་བྱ་ཆེ་བ)མགར་བཙན་སྐྱེས་བྱ་དང་།
(བྱ་འབྲིང་པོ)ཞི་འབྲིང་བཙན་བློན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། འབྲོག་མཁོས་ཆེན་པོ་
བགྱིས། དགུན་(བཙན་པོ)པོ་བྱང་ཤངས་ཀྱི་རབ་ཀ་ཆའ་དུ་གཤེགས་ཤིང་།
(དགུན་གྱི)འདུན་མ་དུངས་དུངས་ཀྱི་སྐྱག་ཆའ་དུ་བསྐྱུས་ཏེ། ལུང་མིག་རྒྱུ་རྟོན་
བགྱིས། བ་ལོས་(འབངས་སུ)བཀྱག་པར་ལོ་གཅིག

(༡༢༡༤ལིང་པོ)ཞིའི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། བཙན་པོ་དབྱར་བྲིང་ན་བཞུགས་
ཤིང་། ལྷོག་ལ་(རྫོ)ལོག་པ་དང་། དགུན་ཆང་བང་སྐར་གཤེགས་ཏེ། འདུན་མ་
ཐུག་གི་བྱ་ཆུང་དུ་འདུས་ཏེ། ཞུགས་ལོང་དམར་པོ་རྩིས་བར་ལོ་གཅིག (ཞུགས་
ལོངས་དམར་པོ་བྱ་བ་དམག་རུ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་ནམ་སྟེ།) (༡༢༡༥ལིང་པོ)
མག་གི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། དབྱིད་ཞེ་ཤིང་དུ་གཤེགས་ཏེ། བཙན་པོ་ཞི་མ་ལོང་
ཀྱིས། སྟོན་མོ་ཆེན་མོ་གསོལ། (འདི་ལ་བྱི་ཞི་མ་ལོང་ཅེས་འབྲུང་བས། སྟོང་
བཙན་གྱི་བཙན་པོ། ཞི་བཙན་ཡིན་སྲིད་དམ་དབྱང་ལ། རྒྱལ་མོ་འདི་དབང་
ལུགས་ཆེན་པོ་བྱང་ཡོད་ཆོད་འདུག)

འབོན་ང་རྒྱལ་ཞི་བྱང་གིས། གསེར་ཟངས་ཆེན་པོ་གསོལ་བ་དང་།
དབྱར་ད་བལ་པོ་ན་བཞུགས་ཤིང་། རྫོན་བཙན་སྐྱུས། ཤིམས་ཀྱི་གྲུ་རན་དུ་ཞང་
ཞུང་གི་མཁོས་བགྱིས་ཏེ། གྲུ་གྲུ་ཡུལ་དུ་སྟང་ཡོར་མཆིས། དགུན་བཙན་པོ་འོན་
ཀྱི་སྐྱ་པོ་ནར་བཞུགས་པར་ལོ་གཅིག

(༡༢༢༠མེ་པོ)བྱི་བའི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། དབྱར་ད་བཙན་པོ་སྐྱགས་ཀྱི་ཤར་

ན་བཞུགས་ཤིང་། དགུན་ཚང་བང་སྤྲན་སྤྲན་ཁྲི་མང་སྤོན་(ཉེ་མང་སྤོང་མང་བཅན)
དགུང་དུ་གཤེགས། བཅན་པོ་སྤྲས་ཁྲི་འདུས་སྤོང་། སྤྲེགས་ཀྱི་ལྷ་ལུང་དུ་བཞུགས་
(བ་སྤྲེ་སྤྲེ་འཁྲུངས) སྤོན་བཅན་སྤྲས་བྱ་བྱ་ལུང་དུ་(དམག)བངས་ཏེ། ལུས་བྱ་ཁྲི་
བཤོས་ཁྲོམ་འཆལ་བར་ལོ་གཅིག

(༡༩༣༡མེ་མོ་སྤང་གི་ལོ་ལ། བཅན་པོ་ཡབ་ཀྱི་སྤྲར་(ཉེ་སྤྲེ་གཤུང)བ་ལམ་
ན་མཁུད་ཅིང་(སྤྲེ་སྤྲས་ཤིང)བཞུགས་ཏེ། རྒྱུ་ཤིན་ཁ་བྱུང་བྱ་དང་། ལྷོག་ལ་རིང་
ཅུག་སྤོར་གཉིས། སྤོར་བ་རིངས་ཏེ། ཞང་ཁྲུང་ངོ་ལོག་ཅིང་། བཅན་པོ་ཁྲི་འདུས་
སྤོང་ཉེན་ཀར་ན་བཞུགས་བར་ལོ་གཅིག (༡༩༣༣ས་པོ་སྤྲེག་གི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ།
བཅན་པོ་ཡབ་ཀྱི་རིང་(སྤྲེ་སྤྲེ་གཤུང)བ་ལམ་མཁུད་ཅིང་(སྤྲེ་སྤྲས་ཤིང)བཞུགས་ཏེ་
དགུན་སྤོང་འདུན་མ་གྲིག་རྒྱུ་བྱེར་འདུས། དགུན་སྤོང་མངན་དུ་འདུས་ཏེ། ར་སང་
ཇེ་སྤངས་རྒྱུ་རྒྱག་དང་། ཁྲ་ཁྲི་སྤྲེ་དབྱུ་བྱང་ལ་བཤོན་བབས་ཏེ། བཅན་པོ་ཉེན་
ཀར་ན་བཞུགས་ཤིང་ཡབ་(སྤོངས་བའི་གསང)བཏོལ་བར་ལོ་གཅིག

(༡༩༣༣ས་པོ་ལོས་ཀྱི་ལོ་ལ། བཅན་པོ་ཉེན་ཀར་ན་བཞུགས་ཤིང་། (པོ་
བང)བྱིང་བར་བཅན་པོ་ཡབ་ཀྱི་མདང་(སྤྲེ་གཤུང་མཚོང)བཏང་བར་ལོ་གཅིག

[དགུས]འདིར་རྒྱལ་རབས་མན་ཚུན་ར་འཕྲོད་ལུགས་ངོ་མཆར་བ་འདི་
ལྷར་སྤང་སྤྲེ། དེ་ཡང་མང་སྤོང་འདི་དོན་ལ་མེ་བྱེའི་ལོ་ལ་སྤྲེ་འདས་བ་ཡིན་མོད།
དེ་བ་སྤོན་དུ་རྒྱེ་རྒྱལ་རབས་བྲངས་བར་ས་པོ་ལོས་ལ་འདས་ཞེས་བཤད།

རྒྱལ་རབས་[ག]བ་འདིར་སྤང་དང་སྤྲེག་གི་ལོ་ལ་ཡབ་ཀྱི་སྤྲེ་གཤུང་སྤྲས་
ནས་བཞག་ཅེས་བཤད། དེས་ན་ལོ་གསུམ་ཀྱི་རིང་ལ་བཅན་པོ་སྤོངས་བ་གསང་

ཀླུ་བྱས་ནས་བཞག་སྟེ། ས་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོར་གདུང་མཆོད་བཏང་ནས་བཅན་པོ་
འདས་སོ་ཞེས་ཀུན་ལ་གོ་བར་བྱས་པས། ཀླུ་ནག་ཏུ་ལོ་དེ་རང་ལ་བཅན་པོ་
ཁོངས་པ་ལ་ཆ་བཞག་ནས། ཀླུ་འུ་རབས་སུ་ཡང་། མང་སྤོང་ས་མོ་ཡོས་ལ་
འདས་ཞེས་ཐོ་བཀོད་པར་གསལ་ལོ། །

གསང་ཀླུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཀླུ་མཆོན་ཡང་། མང་སྤོང་ཁོངས་པའི་ལོ་ནར་
བཞུགས་པར་ལོ་གཅིག (༡༣༣༠མེ་པོ) གྱི་བའི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། དབྱར་ད་བཅན་
པོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཤར་ན་བཞུགས་ཤིང་། དགུན་ཆང་བར་སྤྲོ་ནས་ཁྲི་མང་སྤོན་(ཏེ་
མང་སྤོང་མང་བཅན)དགུང་དུ་གཤེགས། བཅན་པོ་སྤྲུགས་ཁྲི་འདུས་སྤོང་། སྤྲུགས་
ཀྱི་ལྷ་ལུང་དུ་བཞུགས་(བ་སྟེ་སྤྲུ་འཁྱུངས) སྤོན་བཅན་སྤྲུགས་བྱ་བུ་ཡུལ་དུ་(དམག)
བངས་ཏེ། ལྷུ་བྱ་ཁྲི་བཤོས་ཁྲིམ་འཆལ་པར་ལོ་གཅིག

(༡༣༣༡མེ་མོ)སྤང་གི་ལོ་ལ། བཅན་པོ་ཡབ་ཀྱི་སྤྲར་(ཏེ་སྤྲུ་གདུང)བ་ལམ་
ན་མཁུད་ཅིང་(སྟེ་སྤྲུ་ཤིང)བཞུགས་ཏེ། ཀླུ་ཤིན་ཁུ་བུལ་བུ་དང་། ལྷོག་ལ་རིང་
ཅུག་སྒྲོར་གཉིས། སྤོ་བ་རིངས་ཏེ། ཞང་ཁུང་ངོ་ལོག་ཅིང་། བཅན་པོ་ཁྲི་འདུས་
སྤོང་ཉེན་ཀར་ན་བཞུགས་པར་ལོ་གཅིག (༡༣༣༢མེ་པོ)སྤྲུག་གི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ།
བཅན་པོ་ཡབ་ཀྱི་རིང་(སྟེ་སྤྲུ་གདུང)བ་ལམ་མཁུད་ཅིང་(སྟེ་སྤྲུ་ཤིང)བཞུགས་ཏེ་
དགུན་སྟོད་འདུན་མ་གླིག་ཀླུ་བྱེར་འདུས། དགུན་སྤང་མངན་དུ་འདུས་ཏེ། ར་སང་
ཇི་སྤངས་ཀྱི་ཀླུ་ག་དང་། ཁྲི་སྤྲུ་དབྱ་བུང་ལ་བཟོན་པབས་ཏེ། བཅན་པོ་ཉེན་
ཀར་ན་བཞུགས་ཤིང་ཡབ་(ཁོངས་པའི་གསང)བཏོལ་བར་ལོ་གཅིག

(༡༣༣༣མེ་མོ)ཡོས་ཀྱི་ལོ་ལ། བཅན་པོ་ཉེན་ཀར་ན་བཞུགས་ཤིང་། (པོ་

བང)ཕྱིང་བར་བཅན་པོ་ཡབ་གྱི་མདང་(སྡེ་གདུང་མཚོད)བཏང་བར་ལོ་གཅིག

[དུས་]འདིར་རྒྱལ་རབས་པན་ཚུན་ར་འཛོད་ལུགས་ངོ་མཆར་བ་འདི་
ལྷར་སྒྲུང་སྟེ། དེ་ཡང་མང་སྤོང་འདི་དོན་ལ་མེ་བྱིའི་ལོ་ལ་སྐྱུ་འདས་པ་ཡིན་མོད།
དེ་བ་སྡོན་དུ་རྒྱའི་རྒྱལ་རབས་བྲངས་པར་ས་མོ་ཡོས་ལ་འདས་ཞེས་བཤད།

རྒྱལ་རབས་[༡]པ་འདིར་མྱང་དང་སྟག་གི་ལོ་ལ་ཡབ་གྱི་སྐྱུ་གདུང་སྤྲས་
ནས་བཞག་ཅེས་བཤད། དེས་ན་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་བཅན་པོ་གྲོངས་པ་གསང་
རྒྱ་བྱས་ནས་བཞག་སྟེ། ས་མོ་ཡོས་གྱི་ལོར་གདུང་མཚོད་བཏང་ནས་བཅན་པོ་
འདས་སོ་ཞེས་ཀུན་ལ་གོ་བར་བྱས་པས། རྒྱ་ནག་ཏུ་ལོ་དེ་རང་ལ་བཅན་པོ་
གྲོངས་པ་ལ་ཆ་བཞག་ནས། རྒྱའི་རྒྱལ་རབས་སུ་ཡང་། མང་སྤོང་ས་མོ་ཡོས་ལ་
འདས་ཞེས་ཐོ་བཀོད་པར་གསལ་ལོ། །

གསང་རྒྱ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། མང་སྤོང་གྲོངས་པའི་ལོ་དེ་
རང་ལ། འདུས་སྤོང་སྐྱུ་འཁྲུངས་པས། ལོ་གསུམ་ཅུ་མ་ལོན་བར་རྒྱལ་སར་
འགོད་མི་རུས་སྟུམ་པས་ཡིན་ངེས། ལོ་ཆིགས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་རབས་
[ང]པ་དང་བསྐྱར་ནས་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་པར་འཛིན།

དེ་ལྷར་རྒྱའི་རྒྱལ་རབས་སུ་བོད་ཀྱི་བཅན་པོ་རྣམས་ཁྲི་ལ་འཁོད་པ་དང་།
འདས་པའི་ལོ་བྱིས་པ་པལ་ཆེར་ཞིག་རྒྱ་ནག་ཏུ་གནས་ཚུལ་དེ་འབྱོར་བ་ན།
བྱིས་པར་གསལ་བས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། བཅན་པོ་མང་སྤོང་རང་ལོ་བཅུ་
གསུམ་པར་ཁྲི་ལ་འཁོད་ཅེས་དེ་བ་སྡོན་དུ་བྱིས་པ་དེ་ཡང་རྒྱའི་རྒྱལ་རབས་ལ་
བརྟེན་པར་གསལ་མོད།

གཤམ་ཉེ་མང་སྤོང་འདི་སྤོང་བཅན་གྱི་སྤྲུལ་གྱི་སྤྲུལ་ཡིན་པ་བདེན་ན་ཁྱིལ་
བཞུགས་དུས་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་སྐྱེད་ས་མེད་པས། འདི་ཡང་སྤར་
བཤའ་པ་ལྟར་འདས་ཤེས་ཀྱི་༡༩༠༩པ་ས་ལོ་རྟའི་ལོ་ལ་མགར་རྒྱ་ཡུལ་དུ་སླེབས་
ཆེ། བཅན་པོ་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་ཚུལ་དང་། ཁྱིལ་བཞུགས་ཡོད་ཚུལ་
སོགས་རྒྱ་ནག་པས་གསར་དུ་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན། ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་ཆེ་ཁྱིལ་
བཞུགས་ཞེས་རྒྱའི་རྒྱལ་རབས་སུ་གྲིས་པར་གདོན་མི་ཟ་ལ། འགོས་ཀྱིས་དེ་
ཀུན་དབྱེ་བསལ་མ་མཛད་པར་རང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཅུ་གཉིས་པ་ས་ལོ་ཡོས་ལ་
སྤོངས་སོགས་གསུངས་པར་སྤྲང་།

དེས་ན་མང་སྤོང་རང་ལོ་བཞི་བའི་སྐབས་ཁྱིལ་འཁོད་ནས་དགུང་ལོ་
ཉེར་བདུན་པ་མེ་བྱའི་ལོ་ལ་འདས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། གཟུར་གནས་དག་གིས་
དབྱེད་པར་འཆོལ།

ཤོག་རིལ། [ཁ]པར་མང་སྤོང་མང་བཅན་གྱི་སྤྲོར་མ་བྱུང་བས། འདིར་
[ང]པ་ལས་ ནངས་ན། [ང]སྤོང་བཅན་གྱི་ཤེས་སུ། མཆོན་མི་གསལ་བའི་བཅན་
པོ་ཞིག་བོད་ཀྱི་ཁྱིལ་བཞུགས།

ཞན་ཅིང་གི་ལོ་གསུམ་པ། (སངས་རྒྱས་འདས་ཤེས་༡༩༠༩)ལ་མགར་
སྤོང་བཅན་སྤར་ཡང་རྒྱ་ནག་དུ་སླེབས། གོང་མ་ལ་གསེར་གཞོང་ཆེན་པོ་ཞིག་
ལུལ། བཅན་པོ་གསར་པའི་བཅུན་མོར། ཀོང་ཇོ་ཞིག་ཀྱང་གནང་བར་ཞུས། དེ་
ནས་ལོ་ལྔ་སོང་བ་ན། བྱ་བྱ་རྣམས་རྒྱ་ལ་ཤོར་བ་མགར་གྱིས་ཐོས་ཏེ། དམག་
བཟང་པོ་རྣམས་འཁྲིད་ནས་བྱ་བྱའི་ཐོག་དུ་སོང་། དེའི་ཆེ་བྱ་བྱའི་དཔོན་བྱ་བ་

བོད་ཀྱི་ཚྭ་གསུམ་སུ་བོས་ཏེ། རང་ཡུལ་གྱི་ནང་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་སྒྲན། དེར་བོད་
དང་བྱ་བྱ་གཉིས་ཀ་གཡུལ་བ་ཤེས། ཚྭ་གསུམ་གཉིས་ཀ་ནས་གོང་དུ་ཡི་གེ་བྱུལ་
ཏེ། ཚྭ་གསུམ་དན་བྱེད་བར་ཞུས་ཀྱང་། གོང་ནས་སུའི་ཚྭ་གསུམ་ཀྱང་མ་གནང་།
མཐར་བོད་དམག་གིས་བྱ་བྱ་པམ་སྟེ། བྱ་བྱའི་རྒྱལ་པོ་སུ་ཡུན་ནོ་ཏེ་བོ་དང་།
རྒྱལ་པོ་ཚྭ་སྟེ་སྟེ་གཉིས་འཁོར་དང་བཅས་པ། རང་ཡུལ་བོར་ཏེ་ལན་རྗེ་ཚྭ་གསུམ་སུ་
བོས།

བོད་དམག་གིས་བྱ་བྱའི་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སྟེ་གསུམ་པ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ།
གོང་ནས་དམག་དཔོན་འཛིན་ཞེན་ཐེ་དང་། བྱ་བྱ་ཅེང་ཡུན་གཉིས། ལན་རྗེ་
དང་། ལན་རྗེར་བཏང་། བྱ་དོན་ཁན་ལ་དམག་དཔོན་ཆེན་པོའི་ལས་ཀ་བསྒྲུལ།
དེའི་རྗེས་སུ་བོད་ཀྱི་ཆོན་ཆེན་འཛིན་འཛིན་བྱ་བ་བྱ་བྱའི་མགོ་ལ་ནག་བསྐྱེད་
པའི་ཆེད་དུ་སྟེ་བས་ཀྱང་། གོང་ནས་མཇལ་འཕྲད་ཀྱང་མ་གནང་བར། ཆོན་པོ་ལ་
བཀའ་བཏུན་བས། ཁོང་རང་སྤར་ལོག་དགོས་པ་བྱུང་། དེའི་ལོག་ཏུ་སྤར་ཡང་
བོད་ཀྱི་པོ་ཉ་ཞིག་བཏང་སྟེ། བྱ་བྱ་དང་བོད་གཉིས་འདུམ་བྱེད་དགོས་ན། རྒྱ་
ནག་གི་ཞིང་ཆེན་ཆེ་ཤུའི་བྱ་བ་དེ་བོད་ལ་སྟོན་དགོས་ཚུལ་གོང་མ་ལ་ཞུས་ཀྱང་།
གོང་ནས་གསན་དུ་མ་བཞེད།

དེ་དུས་ཙ་ན་བོད་ཀྱི་ཆོན་ཆེན་མགར་སྟོང་བཙན་དེ་གྲོངས། མགར་འདི་
ཡི་གེ་མི་ཕེས་ཀྱང་། རང་བཞེན་གྱིས་སྟོན་ཞིང་། རང་ཚུལ་བརྟན་ལ། དམག་
ཐབས་མཁས། བོད་དུ་ཁོང་ལ་མཐོང་ཆེ་ཞིང་། ཁོང་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
ཁམས་སྟོབས་ལྷགས་ཆེར་སོང་བ་ཡིན། ཁོང་པ་རྒྱའི་པོ་བྱང་དུ་ཡང་སྟེ་བས་ཏེ།

ཐེ་ཅུང་གི་སྐབས། གོང་ནས་ལུ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱང་དམག་དཔོན་བྱ་བའི་གོ་
གནས་ཀྱང་སྦྱུལ། (ཆལ་བའི་དེབ་དམར་དུ་བྲངས་པར། ཡུང་ཡི་འུ་ཡུའི་ཐ་མི་ཚུན་
ཀྱན་བྱ་བའི་གོ་གནས་མགར་ལ་གནང་ཞེས་བྲིས།)གོང་མ་ཡང་ཁོས་སྐྱ་སྐྱང་བའི་
གཏམ་རྒྱུ་ལ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་པ་ཡིན།

གོང་མའི་ཆ་མོ་ཞེས་ཀྱང་ཚུང་མར་གནང་།མགར་ལ་བྱ་བའི་སྒྲེ། མགར་
བཅན་སྦྱ་ལྗོངས་བྱ། (ལོན་ཅིན་ཡིན།)མགར་ཁྱི་འབྲིང་བཅན་བྲོད། (ལོན་ཅན་སྤྱ།)
ལྗོན་ཟེ་མདོ་ཡེ། ལྗོན་འབལ་ལོན་རྒྱུ་ལས། བཅན་སྦྱ་ལྗོངས་བྱས་པའི་གོ་ས་
བཟུང་། འུ་གཞན་གསུམ་དམག་དཔོན་དུ་བྱས་ཏེ། ལོ་དེ་རང་ལ་རྒྱའི་ས་
མཆམས་སུ་དམག་བྲངས།

འཇར་གི་རིགས་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་བཅུ་གཉིས་བཅོམ། གོང་མའི་མདུན་གྲོས་
པ་རྒྱུ་ལས་ནས། བྱ་བྱ་རྒྱུ་ལས་ལན་ཐོད་ལྗོ་སྒྲོ་ཕྱོགས་སུ་འཛོག་ཅིས་བྱས། གོང་
མ་རང་ཉིད་ནས་ཐོག་མར་བོད་ལ་གཡུལ་འབྲེད་པར་དགོངས་ཏེ། ལྗོན་ཐོན་ཅོ་
དང་། ཡན་མོ་འབེན། དམག་དཔོན་ཅི་རྩི་ཉེ་ལི་རྒྱུ་ལས་མདུན་དུ་བོས་ཏེ་བཀའ་
གྲོས་མཛད་པར། ཡན་མོ་འབེན་གྱིས་གོང་མ་ལ། ད་ལྟ་རང་ཡུལ་དུ་སྤྱ་གེ་ཆེ་
བས། དམག་བྲེད་པ་མི་འོང་བྱ་བ་ཞུས། ཅི་རྩི་ཉེ་ལི་ན་རེ། བོད་རྒྱུ་ལས་ལུ་བ་
ཕྱོགས་ཀྱི་ས་ཐག་རིང་པོ་ན་སྤྲོད་ཅིང་། རང་རེའི་དམག་གིས་དེར་སྐྱེ་བས་ཆེ་
ཁོང་རྒྱུ་ལས་རི་ལ་འབྲོས་པར་ངེས། རི་ལ་རྩེས་དེད་པས་རྩེས་མི་བེན། ལྷར་
དབྱིད་ཀ་ཤར་བ་དང་མཉམ་དུ། ཁོང་རྒྱུ་ལས་ཕྱིར་འོངས་ཏེ་སྐྱར་ཡང་བྱ་བྱ་
བཅོམ་པར་ངེས།

དེས་ན་རེ་ཞིག་གྲུ་གྲུ་རྒྱུ་ལ་མོགས་ཏན་གྱི་རྒྱ་བཞག་ན་ལེགས། དེ་
ནས་བོད་རྒྱུ་ལ་མོགས་ཀྱིས་རང་རེ་ལ་དམག་གྱེད་པའི་སྟོབས་ལྷགས་མི་འདུག་སྟུང་
ནས། དེགས་པ་སྦྱེས་ཤིང་སོས་དལ་དུ་སྡོད་པའི་སྐབས། གློ་བུར་དུ་དམག་
བངས་ན་རྒྱལ་ཁ་ལོན་པར་ངེས་ཟེར། གློན་ཚབ་ཚོ་ན་རེ། ད་ལྟ་གྲུ་གྲུ་རྒྱུ་ལ་
ཐག་པའི་སྐབས་སུ་མོགས་མ་བྱས་ན། ཡུལ་དེ་རྩ་བ་ཉིད་འཛིག་པར་ངེས། དེ་
བས་ད་ལྟ་རང་དམག་བངས་དེ་གྲུ་གྲུ་བོད་ཀྱི་ལག་ཏུ་མ་ཤོར་ཙམ་བྱུང་ན། རྗེས་
སོར་ཐབས་ཅི་ཡང་གྱེད་དུ་བཏུབ་ཟེར། དེ་ལྟར་མོས་ལ་མ་མཐུན་པས་དོན་ཐག་
མ་ཆོད་པར་ལུས་ཤིང་། གྲུ་གྲུ་རྒྱུ་ལ་སྟོབས་པའི་ཐབས་ཀྱང་མ་འགྲིག།

(འདས་རྗེས་ཀྱི་༡༩༠༩པའི་ལོ་ལ་)བོད་དམག་སྟེབས་ཏེ། ལུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་
གྲུ་གྲུ་ཆོ་ཆེན་བཅུ་ཆབ་ཐོག་ཏུ་བསྟུན། ཞིང་མེན་ཀྱི་ལོ་དང་པོ་(༡༩༡༤པའི་ལོ་)
ལ་སྤར་ཡང་བོད་དམག་སྟེབས་ཏེ། རྒྱའི་ཞིང་ཆེན་བཙོན་བཟུང་ཙམ་བཙོན། བོད་
དང་མི་ཡུལ་བ་གཉིས་མོགས་སུ་བསྟེབས་ནས་གྲུ་ཅིའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལྷགས་རི་
ཡང་བཞིག་དེ་ནས་རྒྱའི་ཞིང་ཆེན་བཙོན་བཟུང་གྱི་ལག་ཏུ་ཤོར། བོད་ནས་དམག་
དཔོན། ཟེ་ཞིང་གེ་དང་གོ་ཞི་སྟན་གཉིས་ལ་བཀའ་པ་སྟེ། དམག་འབུམ་སྟེག་
གཅིག་ཙམ་འཁྲིད་ནས། རྒྱ་ཆོན་ཡུལ་དུ་སྟེབས། དེར་བུའུ་ཉེད་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་
གྲུབས་བྱས་པ་ན། དམག་དཔོན་ཟེ་ཞིན་གེ་ན་རེ། ཡུལ་དེ་ཐག་རིང་བས། དམག་
གི་ཁལ་རྩ་དང་བཙས་བཟོད་པར་དགའ། དེ་བས་ཁལ་རྩ་རྒྱུ་ལ་རྩ་སྟེ་མིན་དུ་
ཤིང་གི་ར་བས་བསྐྱོར་ཏེ་བཞག་ནས། དམག་རྒྱང་པ་གང་མཁྱོགས་སུ་སོང་སྟེ།
བོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གློ་བུར་དུ་འཛིང་ན་རྒྱལ་ཁ་ལོན་པར་ངེས་ཟེར། འོན་ཀྱང་གོ་ཞི་

སྒྲིབ་ཡང་ཁོ་རང་དང་གོ་གནས་མཉམ་པའི་དམག་དཔོན་དུ་སོང་ག་ཤིས། ཁོས་
ངག་ལ་མ་བརྟེན་པར། དམག་མི་ཁལ་རྟ་དང་བཅས་པ་བོད་ཀྱི་དབྱང་དང་ཉེ་
བར་འབྲིད་དེ་འཐབ་པས། རྒྱ་དམག་རྣམས་ཤིན་ཏུ་འཆབས་ཆེ་བར་པམ་སྟེ།
ཁལ་རྟ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱར་ནས་སྤར་བོས།

ཟེ་ཞིན་ཀེ་དམག་དང་བཅས་པ་རྒྱ་ཆོན་བར་དུ་སྒྲིབས། འོན་ཀྱང་དེར་
ཡང་བོད་དམག་གིས་རྗེས་དེད་ནས་སྒྲིབས་ཏེ། རྒྱ་རྣམས་འཆབས་ཆེ་བར་པམ།
དམག་པལ་ཆེར་བསད་ཅིང་མས། མཐར་བོད་ཀྱི་ཁྲོན་ཆེན་མགར་བཅན་སྟ་
དང་། ཟེ་ཞིན་ཀེ་གཉིས་ཀྱིས་བར་དུ་འདུམ་བྱས་ཏེ་དམག་དཔོན་སྤར་རྒྱ་ཡུལ་དུ་
ལོག་དེ་ལྟར་བོད་ཀྱི་དམག་གིས་བྱ་བྱ་པམ་སྟེ། བྱ་བྱའི་ས་ཐམས་ཅད་ཆབ་ལོག་
ཏུ་བྱས། གོང་ནས་སྤར་ཡང་དམག་དཔོན་ཇོན་ཅོ་དམག་གསར་པ་དང་བཅས།
བོད་ལ་འཐབ་ཏུ་བཏང་ཡང་། དམག་དཔོན་ལམ་དུ་ཤི་སྟེ་དམག་རྣམས་ཕྱིར་ལོག་

(འདས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་༡༣༡༩)ལོ་ལ་བོད་ཀྱི་ཁྲོན་པོ་འཛིན་འཛིན་རྒྱ་ནག་ཏུ་
བཏང་། ཁྲོན་པོ་དེ་གཞོན་དུས་སུ་རྒྱ་ནག་གི་ཡིག་གྲར་ཡོན་ཏན་སྤངས་པའི་
མཁས་པ་ཡིན། གོང་ནས་ཁོ་མདུན་དུ་བོས་ཏེ། བོད་ཡུལ་དང་བཅན་པའི་སྐོར་
རྣམས་འཕྲི་རྟོག་མཛད་པར། བོད་ཁྲོན་ན་རེ། རེད་ཅག་གི་བཅན་པོ་ནི་སྟོབས་
ལྷགས་དང་མཐུན་རྒྱ་རྗེ་ལྷ་མ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཅམ་བཞུགས། ཀླུ་སྤྲིད་ལ་དོ་
དམ་ཆེ་ཞིང་། ཁྲོན་རྣམས་ཀྱིས་དབྱ་བསྐོར་དུ་མི་བརྟལ་པ་ཞིག་ཡིན། བོད་
འབངས་རྣམས་གང་བའི་ཡུལ་དུ་སྤྲོད་པས། སྟོན་ཐོག་ཉུང་ཞིང་ཞོར་ལྷགས་
སྤོར། བུའུ་ཉེ་ཅའི་བྱང་དུ་དབྱར་ཁ་ཡང་གངས་མི་བཞུ། མི་རྣམས་དབྱར་དུས་

སུ་བལ་གྱི་ཕྱིང་བ་དང་། དགུན་ནི་སྒོག་པ་གྲོན་ཏེ་ལུང་ཁུག་ཏུ་བབས་ནས་སྒྲ་
ནག་དང་སྤྱིལ་པོ་ཕུབ་སྟེ་སྟོང་།

གཞན་རྩ་རྩ་གར་བཟང་ལ་བལྟས་ནས། གནས་འཕོ་སྤྱེལ་བྱེད། ཚོང་ཚོང་
ནི་རྒྱའི་ཡུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་དཀོན། འོན་ཀྱང་དབུལ་སྤྲུག་ཐམས་ཅད་སེམས་
གཅིག་ཏུ་མ་སྤུན་ཞིང་། གཅིག་གྲོགས་གཅིག་གིས་བྱེད་པས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་
སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ཞེས་ཁྱེས། དེར་གོང་མས། འོན་
ཁྱོད་བོད་དང་བྱ་གུའི་རྒྱལ་རིགས་གཉིས་གཉེན་ཚན་དུ་གཏོགས་པས་མ་སྤུན་
འགྲིག་བཟང་པོ་དགོས་རྒྱུ་ལ། བྱ་གུའི་དཔོན་པོ་ཐོ་རྟོ་ཀེ་རང་ཡུལ་ལ་ངོ་ལོག་སྟེ་
བོད་དུ་བྲོས་པར། བོད་ཀྱི་བཅན་པོས་ཁོ་ལ་གོ་གནས་སྤྲད།

དེ་ནས་བོད་དམག་བྲངས་ཏེ་བྱ་གུ་བཅོམ། རེད་ཀྱིས་དམག་དཔོན་ཟེ་
ཞིན་ཀེ་འདུམ་བྱེད་དུ་བཏང་བར་བོད་དམག་གིས་ད་དུང་། ལུ་ཡོན་བཅོམ་ཞིང་།
རེད་ཅག་གི་ལན་རྩོ་ཡང་བཅོམ་པ་དེ་ཅི་ཡིན་གསུངས་པར། བོད་ཀྱི་སྒྲོན་པོ་
ཡང་ཡངས་ཏེ་གོང་མ་ལ་ཕྱག་ཕུལ་ནས། ཁོ་པོ་ནི་རྩེ་བཅན་པོས་གོང་མ་ལ་
སྤྱེས་འབུལ་དུ་བཏང་བ་ལས། གཞན་ལས་སུ་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་ལན་མ་
ཁྱེས་པས་གོང་མ་ཡང་མཉེས། (འདིར་ཟེ་ཞིན་ཀེ་དམག་བྱེད་དུ་བཏང་བ་ལ།
འདུམ་བྱེད་དུ་བཏང་ཞེས་མཛེས་མོས་ཀྱིས་གསུང་བྱོན་པར་སྤྲད།)

ཞང་ཡོན་གྱི་ལོ་གསུམ་པ། ༡༣༡༩བའི་ལོ་ལ། བོད་ཀྱི་སྒྲོན་པོ་རྟོ་རེ་
འཕན་བྱ་བྱ་རྒྱལ་སྤེབས་ཏེ། བོད་དང་འདུམ་བྱེད་པར་ཁྱེས་ཀྱང་གོང་ནས་མ་
གསན། ལོ་དེའི་རྩེས་མར། བོད་དམག་གིས། ཕ་རྩོ། ཀོ་རྩོ། ཉེ་རྩོ། ལྷན་རྩོ་

རྣམས་བཅོམ། དཔོན་པོ་དང་འབངས་རྣམས་བསད་ཅིང་། རྟོན་ཕྱགས་རྣམས་
འཕྲོག་སྟེ་འབྲེང།

དེར་གོང་ནས་བཀའ་པབ་སྟེ། དམག་སྐར་གཉིས་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་ཡོད་པའི་དབྱང་ཞིག །དཔོན་གྲང་མི་ཞན་ལ་འཁྲིད་དུ་བཅུག་ནས། ཉ་
ཇོའི་ཕྱོགས་སུ་བཏང་། དབྱང་ཡན་ལག་གཉིས་ཡོད་པ་ཞིག་དམག་དཔོན་མི་
ལོན་གྱིས་འཁྲིད་དེ་ལན་རྫོ་ལ་འགོ་རྒྱ་བྱས་ཀྱང་དམག་དཔོན་གཉིས་རྒྱལ་ས་
ནས་མ་སོང་བར་བསྐད་ཡོད་པའི་བར་ལ། སྐར་ཡང་བོད་དམག་སླེབས་ཏེ། ཐེ་
རྫོ་བཅོམ་ཞིང་། མོང་ཁྲེང་མི་གོང་དང་། ཉིན་ལང་གཉིས་ཀ་བཟུང་། སྤྱོད་ཡང་
བཅོམ་སྟེ། དེར་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་རྣམས་པམ་པར་བྱས།

དེའི་དོན་དུ་དམག་དཔོན་མི་ཞིན་ཀེ་ལ་གོང་ནས་བཀའ་པེབས་ཏེ། ཉ་
ཏེའི་ཡུལ་དུ་བཏང་ཡང་། ཁོས་བོད་དང་དམག་མ་འཐབ་པར་རང་དགར་བསྐད།
དེ་དུས་བོད་རྣམས་བྱ་བྱ་དང་བསྐྱབས་ནས། ཀན་ཟིའི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་མོང་ཁྲེང་
ཨན་ཤི་བཅོམ། གོང་ནས་མི་ཞིན་ཀེའི་ཆབ་ཏུ། རྒྱལ་སྤིང་གི་ཡིག་མཁན། མི་
ཟེང་ཞོན་དམག་དཔོན་དུ་བསྐློས་ཏེ་ཉ་ཏེ་ལ་བཏང་། དེ་ཡང་ཁོ་དམག་དཔོན་
ཆེན་པོ་ཐ་ཞིན་ཀེ་དང་སེམས་མི་མཐུན་པས། དམག་དཔོན་གྱི་བཀའ་ལ་མ་
བཅུས་སྟབས། དཔོན་ཆེན་ཀྱང་མ་དགའ་སྟེ། ཁོ་ལ་དམག་དཔོན་གྱི་ཤེས་རྒྱ་
མེད་པར་རིག་ནས། བསམ་ངན་བྱས་ཏེ་བྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་དམག་དཔོན་དུ་བཅོན་
ཐབས་ཀྱིས་བསྐློས་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་མི་ཟེང་ཞོན་གྱིས་གོང་དུ་དགོངས་པ་ཞུས་
ཀྱང་མ་གཞན། དེར་ཁོ་རང་དབང་མེད་པར་བོད་ལ་དམག་འཐབ་ཏུ་འགོ་དགོས་

བ་བྱུང་། ཡི་ཟེང་ཞོན་པོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དམག་ལ་ཆས་བ་ན། གོང་མ་རང་གིས་ཀྱང་
སྐྱེལ་ཐུང་མཛད། ད་དུང་གུན་ནོན་དང་། ཁུན་ནོན་ཡུལ་གཉིས་ནས་ཀྱང་དམག་
གཏོང་དགོས་པའི་བཀའ་པལ། དམག་དེ་རྣམས་ལོང་རྩི་ལ་སླེབས་ནས་བོད་དང་
འཐབ་པས་བོད་རྣམས་པས། དེར་ཡི་ཟེང་ཞོན་གྱིས་དམག་ཆིག་འབུམ་ལྔ་ཁྲི་
འབྲིད་དེ། བོད་ཀྱི་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་མགར་བཅན་སྟོན་དང་ཐུག་ནས། མཆོ་
སྟོན་པོའི་འགྲམ་དུ་དམག་ཆེན་འཐབ་པས། ཡི་ཟེང་ཞོན་གྱི་གྲོགས་ཡི་ཞོན་ཡི་བྱ་
བ་དཔོག་ནང་དུ་འགྲོ་ཐལ་ཆེན་གཡུལ་དུ་བསད། ཡི་ཟེང་ཞོན་གྱིས་དེ་ལ་རྒྱབ་
གཞོན་ཅི་ཡང་བྱེད་མ་རུས་པར། དམག་རྣམས་གོ་རིམ་མེད་པར་འབྲིད་ནས་
ཅིན་ཐུན་ལང་དུ་བློས།

འོན་ཀྱང་ཡུལ་དེ་ས་རོང་དོག་པས། བོད་དམག་རྣམས་དེར་སྟོན་ལ་
སླེབས་ཏེ་དམག་སྐར་བཏབ་ནས་རྒྱ་དམག་གི་ལམ་བཀག་པར། དམག་དཔོན་
ཏེ་ཅི་ཆན་ཟེར་བ་ཞིག་གིས། དམག་སྟོབས་རྩལ་ཅན་ལྔ་སྟོང་འབྲིད་ནས། མཚན་
མོ་ཞིག་ལ་བོད་ཀྱི་སྐར་ཐོག་ཏུ་རྒྱགས་པས། བོད་རྣམས་འདིགས་བྲགས་ཏེ།
གཅིག་སྟེང་དུ་གཅིག་འབྲེལ་བཞིན་ཕྱིར་བློས་ནས་ལམ་བྱས། དེར་ཡི་ཟེང་ཞོན་
གྱིས་རྒྱ་དམག་ལྷག་མ་འབྲིད་ནས་འཁོར་ལ་ལོག།

དེ་ལྟར་རྒྱའི་དཔུང་ཤིན་ཏུ་འཚབས་ཆེ་བར་པམ་བ་ལ། གོང་མ་ཡང་
ཐུགས་འཁྲུགས་ཏེ། རྟོན་པོ་རྣམས་བསྐྱུས་ནས་བོད་དམག་འགོག་ཐབས་ཀྱི་
གྲོས་མཛད། དེར་གོང་མའི་ཞལ་ནས། ཁོ་བོ་ནི་ཁྱབ་གྱོན་མ་སྟོང་ཞིང་དམག་ལ་
འགོ་མ་སྟོང་སྟེ། འོན་ཀྱང་སྤར་རང་རེས་གོ་ཡི་རྣམས་པལ། དེ་ནས་ལོ་ཤས་བར་

ལ་དམག་འཐབ་བྱས། སྤར་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ནང་འཁྲུག་བྱུང་། ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་དམག་
སྡེ་བས་བས་སེམས་ཁྲལ་ཕིན་ཏུ་ཆེ། དེད་ཀྱི་དམག་དཔོན་མི་ཙི་མོངས་ནས་
བཟུང་། དམག་དཔོན་བཟང་པོ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་། ད་ལན་ཀྱང་ཉེ་ཉེ་སྤྱགས་སུ་
སྡོད་པའི་དམག་རྣམས་ཀྱིས་དབྱ་ཁེགས་པར་ངེས་ཀྱང་། དམག་དཔོན་རྣམས་
དེད་ཀྱི་བཀའ་ལ་མ་བརྟེན་པས་པམ། ད་ཅི་བྱེད་ཀྱི་གྲོས་སྟོན་ཅིག་གསུངས་
པར། སྟོན་ཁ་ཅིག་གིས། བོད་དང་འདུམ་བྱེད་པ་འཐད་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། དེ་
ཞིག་བསྐྱགས་ནས་དམག་རྗེས་སོར་བྱེད་པ་འགབ་སོགས་ཞུས།

ཅའོ་ལུན་ཀྱི་ལོ་དང་པོ་(འདས་རྗེས་ཀྱི་༡༩༣༣)ལ། བོད་ཀྱི་བཙན་བོ་སྐུ་
འདས་ཕིང་། སྤས་ཁྱི་འདུས་སྲོང་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་ལོན་པ་ཞིག་ཁྱི་ལ་འཁོད་
དོ། །

མི་བཟད་དགུན་ཀྱི་རྒྱུང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ།
མི་སྐྱག་ཁ་བའི་ཡུལ་ནས་བྱིར་འཛོན་པའི།
མི་ཐུབ་སེང་གེ་དཀར་པོའི་དམག་དབུང་ལ།
མི་ཡི་དབང་པོ་འཇིགས་པ་ཅིས་མི་བདེན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙན་བོ་མང་སྲོང་མང་བཙན་ཀྱི་སྐབས་སོ། །

རང་སྤྱིའི་རིགས་ལ་ཞེན་པ་དཀར་པོའི་མདངས། །
རང་བྱུང་སྟོང་གི་དབུས་ན་གནས་པ་འདིས། །
རང་ཡུལ་ཁ་བ་ཅན་གི་རྗེ་འབངས་ལ། །

རང་གི་བྱས་པས་སྤེལ་བྱ་བ་ཅད་སྤྱོད།

མདོ་སྨད་པ་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའོ། །ཞེས་སྐུལ་རབས་
ཚེས་འཕྲོ་ཅན་ཏེ་རེ་ཞིག་རྫོགས་སོ། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང་།
ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།

དཔར་དུ་བསྐྱེན་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ།
གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇུག་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་
འདེན་ལྷ་ཀྱ་སེལླེའི་རིང་ལུགས་སྒྲོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་
ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བང་བསྐྱེན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་
དག་དཔར་དུ་བསྐྱེན་དང་བསྐྱེན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟོའི་
སྟོན་ཆིག་ཏུ་ལྷ་ཀྱའི་དགེ་སྟོང་ཆོས་སྒྲ་བ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྐྱེན་འདིན་རྒྱ་
མཚོས་སྤྱར་བཤོ།